

ПАРЦІАЛЬНА ПРОГРАМА З МЕДІАОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ «МЕДІАДОШКІЛЬНИК»

для дітей старшого дошкільного віку
(6-й рік життя)

Схвалено
Комісією з філософсько-світоглядних дисциплін
Науково-методичною радою із питань освіти Міністерством освіти і науки України
для використання в загально-освітніх навчальних закладах
(лист № 22.1/12-Г-436 від 21 червня 2019 року)

Схвалено педагогічною радою Куп'янського дошкільного навчального закладу
(центр розвитку дитини) «Іскорка» Куп'янської міської ради Харківської області від
31.08.2017 протокол № 1

Затверджено методичною радою відділу освіти Куп'янської міської ради Хар-
ківської області від 28.02.2018 протокол № 3

Рецензенти:

Гриньова В. М., завідувач кафедри початкової, дошкільної та професійної освіти
Харківського національного педагогічного Університету імені Г. С. Сковороди,
доктор педагогічних наук, професор.
Василюк С. М., завідувач Куп'янського дошкільного навчального закладу – ясла-са-
док – № 2 комбінованого типу Куп'янської міської ради Харківської області.

**Медіадошкільник : парціальна програма з медіаосвітньої діяльності для
дітей старшого дошкільного віку (6-й рік життя) /** Г.А. Дегтярьова, О.С. Та-
расова, А.П. Фоменко; за заг. ред. О.В. Волошенюк, Г.А. Дегтярьової, В.Ф. Іва-
нова. – Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. – 118 с.

ISBN 978-617-7370-03-0

*Виготовлення цієї програми стало можливим завдяки підтримці
американського народу, що була надана через проект USAID «Медійна програма
в Україні», який виконується міжнародною організацією Internews.
Зміст матеріалів є виключно відповідальністю авторської групи та
необов'язково відображає точку зору USAID, уряду США та Internews.*

© Дегтярьова Г.А., Тарасова О.С., Фоменко А.П.
© Академія української преси, 2019
© Центр вільної преси, 2019

Пояснювальна записка

Сучасний світ по праву називають світом масових комунікацій. Збільшення числа каналів радіомовлення, телебачення, інформаційних технологій систематизації даних (телетекст, телеінтернет), бурхливий розвиток комп'ютерних мереж, відео і DVD-технологій, розвиток кіно, фотографії – усе це змушує говорити про якісні зміни загальнопланетарної культури, які справляють кардинальний вплив на національні культури.

Медіаосвіта є частиною основних прав кожного громадянина будь-якої країни на свободу самовираження і права на інформацію та є інструментом підтримки демократії.

У Конституції України (ст. 34) визначено: «Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань».

Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір» [9].

Дітям дошкільного віку доводиться стикатися з постійно зростаючим потоком інформації, вони відчують значні труднощі, коли їм необхідно проявити пошукові навички, самостійно критично оцінити отриману інформацію.

Зважаючи на те, що медіаграмотність виступає як значуща якість особистості дитини дошкільного віку, актуальною є проблема розвитку комунікативної культури особистості засобами медіаосвітньої діяльності, уміння володіти рідною мовою. Ця проблема є однією з пріоритетних у педагогіці, оскільки прогрес суспільства – це шлях постійної творчості, подолання стереотипів, вироблення нових, нестандартних, несподіваних ідей, оригінальних підходів і шляхів до їх втілення.

Використання медіаосвітніх технологій сприяє формуванню нових видів діяльності, реалізації компетентнісного підходу, індивіду-

алізації процесу навчання, формуванню комунікативної культури, критичного мислення та навичок дослідницької діяльності. Медіаосвіта в закладі дошкільної освіти – це формування уявлень про медійний простір у дошкільника, шлях удосконалення всього освітнього процесу в дошкільному закладі освіти, успішна соціалізація дошкільника на наступних сходинках освіти.

ЮНЕСКО визначає медіаосвіту як напрямок в освіті, пов'язаний з усіма видами медіа (друкованим і графічним, звуковим, екранним і т. інше) і різноманітними технологіями; вона дає можливість дітям зрозуміти, як масова комунікація використовується в їх соціумах, набути елементарні навички використання медіа в комунікації з іншими людьми.

Ще 1989 року Радою Європи на основі документів ЮНЕСКО була прийнята «Резолюція по медіаосвіті та новим технологіям», де зазначалось, що, зважаючи на вирішальну роль медіа як телевізійного, радіо-, кінематографічного, культурного досвіду дітей, медіаосвіта повинна починатись якомога раніше.

У Законі України «Про дошкільну освіту» однією з вимог до змісту дошкільної освіти та його реалізації є формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини; розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Чинні освітні програми для дітей дошкільного віку передбачають стратегію розвитку комунікативної культури дошкільників, що є однією з найактуальніших для сучасної педагогічної науки і практики дошкільного виховання.

Розвиток культури, зокрема медіакультури, – важлива складова особистісного зростання дитини. Базовий компонент дошкільної освіти засвідчує, що дошкільна освіта перебудовується в напрямі компетентнісного підходу до цілісного і загального розвитку дитини, підкреслює можливість закладання в дошкільному віці підвалин успішного майбутнього життя.

Формування основ медіакомпетентності дітей дошкільного віку ґрунтується на дослідженнях медіаосвітніх теорій: філософської концепції «діалогу культур» (М. Бахнін, Ю. Лотман та ін.), дослідження теорій, тенденцій і проблем медіаосвіти за кордоном і в Україні (Д. Бааке, О. Волошенюк); дослідження з теорії становлення інформаційного суспільства (Д. Белл, К. Колін); дослідження Н. Баженової, О. Баранова, Г. Онкович, І. Льовшиної та інших меді-

апедагогів, теорії розвитку особистості в діяльності та спілкуванні (Л. Виготський, В. Давидов, А. Ельконін та ін.); проблеми формування комунікативної культури дошкільників засобами медіаосвіти (А. Немирич, А. Богуш, Н. Гавриш, та ін.).

У дошкільному віці є свої переваги: емоційність, пластичність сприйняття, здатність надзвичайно інтенсивно засвоювати і переробляти інформацію. Виходячи з соціокультурної ситуації, що склалася в нашому суспільстві, медіаосвіта стає одним із пріоритетних напрямів виховання дітей. І сьогодні важливо розуміти, що навчання дітей елементарній медіаграмотності повинно починатися з дошкільного віку.

«Медіаграмотність – результат медіаосвіти, це вміння формулювати медійну потребу, шукати, відбирати, оцінювати і пояснювати суттєві підсумки пошуку і представляти їх у вигляді нового медійного продукту і /або своєї точки зору. Тобто, це уміння формулювати медійну потребу, розуміти, що саме потрібно і важливо. А також уміння інтерпретувати медіатексти, робити відповідні висновки, зрозуміло формулювати смислові результати медійного пошуку. Медіаграмотність виступає результатом неперервного медіаосвітнього і медіавиховного процесу в дошкільній освіті» [15, с. 54].

Медіакомпетентність у дітей дошкільного віку проявляється в умінні розуміти сюжет, розрізняти виразні засоби медіатекстів (відповідних цьому віку), обґрунтовувати своє ставлення до вибору й оцінки якості медійної інформації, яку дитина споживає через медіаторчість і медіаосвітні ігри – провідні види діяльності для цієї вікової групи [15, с. 53].

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти, нової редакції Концепції впровадження медіаосвіти в Україні (2016), Інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 28.02.2013 №1/9–152 «Про розроблення програм для дошкільної освіти», Листа Міністерства освіти і науки України від 18.09.2014 №1/9–473 «Щодо вирішення окремих питань діяльності керівників гуртків дошкільних навчальних закладів», Програми дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня з проблеми «Науково-методичні засади впровадження медіаосвіти в систему навчально-виховної роботи закладів освіти Харківської області» на 2013–2018 рр., затвердженої рішенням колегії Департаменту науки і освіти Харківської обласної

державної адміністрації від 06.09.2013 р. «Про стан експериментальної діяльності навчальних закладів Харківської області», розроблено Парціальну програму «Медіадошкільник» для дітей старшого дошкільного віку (6-й рік життя) і запропоновано для використання в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

Програма є результатом участі Куп'янського дошкільного навчального закладу (центру розвитку дитини) «Іскорка» Куп'янської міської ради Харківської області в реалізації регіональної Програми ДЕР «Науково-методичні засади впровадження медіаосвіти в систему навчально-виховної роботи закладів освіти Харківської області» за темою: «Розвиток комунікативної культури дошкільників в аспекті медіаосвіти».

Актуальність парціальної програми «Медіадошкільник» визначається потребою не лише підготувати дітей старшого дошкільного віку до життя в умовах інформаційного суспільства, а й на матеріалі мас-медіа формувати основи культури спілкування з ними, розвивати творчі, комунікативні здібності, критичне мислення, навчати різних форм самовираження за допомогою медіа.

Інноваційність і унікальність обраного напрямку освітньої діяльності за програмою передбачає реалізацію продуктивного, творчого підходу в медіаосвіті дошкільників.

Провідна ідея парціальної програми полягає в тому, що педагогічно правильно дібрані медіаосвітні технології, які використовуються в освітньому процесі закладу дошкільної освіти, позитивно впливають на розвиток дитини, підвищують її рівень усвідомлення життєвих цінностей; формують бажання і вміння самостійно здобувати знання, здатність висловлювати власні думки й співпрацювати з однолітками, бути відкритими до спілкування.

Пріоритетним напрямом діяльності педагогів у реалізації цієї програми є формування життєвих компетенцій дитини дошкільного віку, розвиток її комунікативної культури в медіаосвітньому просторі.

Практичний блок програми «Медіадошкільник» для дітей старшого дошкільного віку містить орієнтовне перспективне планування роботи з дітьми 6-го року життя, у якому представлені тематика орієнтовних занять, мета їх проведення, матеріали та зміст роботи. Ураховуючи те, що дітям старшого дошкільного віку доступні такі види медіатексту, як фотографії, зображення, звук вихователі можуть у межах реалізації програми використовувати різні медіа-

засоби (фотоапарат, електронний планшет, ноутбук). А діти у свою чергу матимуть можливість створювати різноманітні медіапродукти, що стануть результатом анімаційної творчості: мультимедійні проекти, звукомузикальні проекти, колажі тощо.

Медіаосвіта як необхідний компонент загальнокультурної підготовки дітей до життя в нових інформаційних умовах спрямована на формування культури сприйняття й аналізу медіаінформації, на оволодіння навичками роботи з сучасними медіа.

Мета програми: розвиток у дітей старшого дошкільного віку комунікативної культури засобами медіаосвіти, формування медіаграмотності та медіакультури вихованців, закладення підвалин різних аспектів їхньої медіакомпетентності.

Функції програми:

- *освітня* – формування в дітей уявлення про види медіа і їх роль у житті людини;
- *розвивальна* – розвиток елементарної медіаграмотності дітей, їхньої загальної культури, самостійності й критичності мислення, збагачення й активізація словника;
- *виховна* – виховання надійного менталітету особистості як найвищої мети медіаосвіти і як основний спосіб формування інформаційної, медійної і правової культури дітей та медіаімунітету.

Основними завданнями програми є в доступній для віку дитини формі:

ознайомити:

- з поняттям «медіа», «інформація», «джерело інформації» засобами розповсюдження інформації та її значенням у житті людини;
- з шляхами створення нескладних медіатворів за допомогою дорослого;
- з прийомами роботи і способами керування комп'ютером, електронним планшетом у процесі використання ігрових та навчально-розвивальних програм;

показати:

- можливості засобів медіа в повсякденній діяльності дошкільників, їхньому міжособовому спілкуванні та дозвіллі;

сформувати:

- медіаграмотність старших дошкільників засобами медіаосвіти;

- основи морально-етичних уявлень, діяльнісне ставлення до світу засобами створення реклами;
- уявлення про різні види медіа, інформацію, її достовірність та способи її отримання та передачі;
- уявлення про способи забезпечення від неправдивої інформації;

вмотивувати:

- дотримуватися правил безпечної поведінки під час користування медіазасобами та медіатворами;

здійснити:

- профілактику надмірного захоплення медіа;

допомогти:

- оволодіти первинними навичками взаємодії зі світом медіа;

налаштувати:

- на критичне ставлення до медіатекстів;

навчити:

- оцінювати різноманітні медіатексти;
- перевіряти надійність інформації доступними способами, порівнювати різні способи передачі та збереження інформації, визначати їх ефективність і надійність у різних ситуаціях повсякденного життя;
- захищатися від потенційно шкідливого впливу медіа;
- спілкуватися з використанням засобів медіа;
- розрізняти різні види медіапростору (телебачення, мультимедійний кабінет тощо);

розвинути:

- критичне мислення;
- навички пошуку, опрацювання та використовування інформацію з різних джерел за допомогою дорослого;
- креативність при створенні власних медіапродуктів (газети, фотоколаж, комікс, реклама);
- творчі здібності дошкільників на матеріалі медіа;

виробити:

- уміння користуватися сучасними гаджетами, виражати свої наміри і спілкуватися за допомогою медіазасобів;

закласти:

- підвалини медіаграмотності;

створити:

- безпечні умови для освоєння дитиною основ медіаграмотності;

виховати:

- медіакультурного споживача, бажання володіти мовленням та вільно спілкуватися.

Програма базується на таких основних принципах:

- *Принцип соціокультурного розвитку особистості в освітньому процесі, науковості, активності дитячої аудиторії*, який передбачає опору на сприйняття дитиною навколишнього світу і реакції на нього, прояв «Я» особистості, душевного стану і переживання дитини, поведінки, дій та мови.
- *Принцип науковості*, що забезпечує організацію роботи щодо розвитку медіаграмотності з урахуванням особливостей вікової дитячої психології та наукових досягнень у галузі медіаосвіти.
- *Принцип зв'язку з життям*, який спирається на використання медіа: мультиплікації, ігрових фільмів, телепередач, дитячої преси, книг, комп'ютерних ігор, фотографій, радіопередач, Інтернет-сайтів, змістом яких є відображення реальної дійсності минулого і сьогодення нашого суспільства, людства взагалі.
- *Принцип систематичності в опануванні знань і навичок*, який дозволяє забезпечити систематичне проведення медіаосвітніх занять із дітьми старшого дошкільного віку.
- *Принцип доступності, наочності*, який сприяє добиранню матеріалу відповідно до вікових особливостей дитини.
- *Принцип свідомості й активності*, що дозволяє надавати роз'яснення дітям щодо причинно-наслідкових зв'язків процесу праці над мультфільмом, телепередачею, книгою тощо і кінцевим результатом та доведення до їхньої свідомості значущості діяльності кожного з них для інших людей, для колективу.
- *Принцип індивідуального підходу до дітей в умовах колективної роботи*, що сприяє пошуку, виявленню, розвитку обдарованості в дітей у контексті медіаграмотності на засадах педагогіки гуманності.

Програма відповідає віковим особливостям і можливостям дітей старшого дошкільного віку, який є періодом інтенсивного збагачення світопочуттів, значного розширення інтересів, обсягу знань та вподобань, та передбачає як колективну, так й індивідуальну роботу з дітьми.

Відомо, що задатки комунікативної компетентності, сформовані в цьому віці, міцно закріплюються в пам'яті та досвіді особисто-

сті, стають базою для формування спрямованої поведінки, ідеалів, майбутніх взаємовідносин у соціумі. При педагогічно доцільній організації та оптимальному доборі методів впливу медіаосвітня діяльність є дієвим чинником формування комунікативної культури та всебічного розвитку старших дошкільників.

Програма розрахована на один рік, може реалізуватись у будь-якому закладі дошкільної освіти, а її зміст представлено двома напрямками:

- 1-й – набуття дітьми знань про медіапростір та різні медіаносії (діти ознайомлюються з мультимедійним обладнанням, правилами роботи на ньому);
- 2-й – використання дітьми знань про медіа в самостійній діяльності (діти вчать розуміти сюжет, розрізняти виразні засоби медіатворів, обґрунтовувати своє ставлення до вибору й оцінки якості анімаційної продукції за допомогою провідних видів діяльності відповідно до їхнього віку – медіатворчості і медіаосвітньої гри; використання дітьми навичок медійного самообслуговування і самоорганізації).

Основні форми організації медіаосвітньої діяльності з дітьми старшого дошкільного віку передбачають:

- розповіді, бесіди про медіатехнології, медіамистецтво;
- переказ і створення анімаційних сюжетів;
- використання малюнків-знаків;
- медіаосвітні ігри з використанням електронних планшетів;
- монтаж роликів дитячої реклами,
- використання мультиплікації, ігрових і документальних фільмів, Інтернет-сайтів для дітей, інтерактивної дошки;
- творчі завдання зі створення книги власними руками, випуску газети, фоторепортажу;
- добір медіатеки, аудіоказок;
- організація комунікативних ігор;
- інсценування за ролями художніх творів із використанням різних медіазасобів;
- сюжетоскладання зі створення мультфільму всім колективом вихованців разом із вихователем;
- вигадкування казок та історій для теле- і радіопередач;
- виготовлення атрибутів, необхідних для створення фільму;
- екскурсії до теле- та радіостудії;

– оформлення мультимедійної презентації.

Основні напрями формування медіаграмотності в дітей старшого дошкільного віку: рефлексивно-мовленнєва компетентність; критичне, логічне та рефлексивне мислення; формування здатності до аналізу та практичного ставлення до медіапродукції; формування первинних навичок створення власного медіапростору та користування медіатехнікою.

Для їх забезпечення доречно використовувати:

1. **Медіаосвітні ігри з розвитку комунікативної культури дошкільників**, що сприяють розвитку медіаграмотності, дозволяють формувати навички користування електронним планшетом, комп'ютером, розвивають уміння міжособистісного спілкування, навички спільної діяльності, виховання доброзичливого ставлення.
2. **Сходинки кінематографії (використання розвивальної методики Т. Піроженко «Мультибус»)**, які забезпечують формування навичок мовної взаємодії дітей із дорослими й однолітками в процесі роботи над проблемою «створюємо своє кіно»; дозволяють розвивати комунікативні та мовленнєві здібності дошкільників; виховувати зацікавлення мовною творчістю українського народу, прагнення зберігати фольклорну спадщину.
3. **Телебачення**, спрямоване на ознайомлення дошкільників із навколишньою соціальною дійсністю, де телебачення є найбільш розповсюдженим засобом масової інформації.
4. **Мультиплікація**, що дозволяє формувати пізнавальну активність дошкільника засобами мультиплікаційних фільмів, формувати загальноприйняті правила поведінки і розв'язання ситуацій у процесі використання анімації.
5. **Журналістика**, що сприяє розвитку творчих здібностей, уяві, мовлення дітей, уміння самостійно створювати газету, новинний сюжет, рекламу.
6. **Фотографія** – це робота від «фотоетюдів до народження фоторепортажу», діти монтують фотоетюди за казками та оповідання, вчать обирати сюжет світлин та самостійно фотографувати.

**Перелік знань, розумінь і вмінь та ставлень,
що охоплюють знаннєвий, діяльнісний і
ціннісний компоненти медійної компетентності
вихованців/вихованок і які формуються в них
у процесі впровадження парціальної програми
«Медіадошкільник»**

Вихованець/вихованка має знання і розуміння:

- знає, що таке інформація, її джерела, способи її отримання та передачі;
- знає, що не завжди всі джерела, способи передання і зберігання інформації доречно порівнювати один з одним;
- розуміє, чим масова інформація відрізняється від іншої, її особливості та особливості її використання;
- знає способи передання, використання та зберігання інформації представниками різних професій;
- знає наслідки недостатності інформації, передання неправдивої інформації і втрати інформації для представників різних професій і в різних ситуаціях повсякденного життя;
- знає найпростіші способи перевірки надійності інформації;
- називає послідовність простих знакових дій, самостійно працювати з сучасними гаджетами, мобільними телефонами, фотоапаратом тощо;
- розуміє, що в процесі передачі інформація може змінюватися.

Вихованець/вихованка набули умінь і навичок:

- уміє обмінюватись інформацією;
- уміє за допомогою дорослого створювати, зберігати і представляти медіатексти в різних форматах;
- уміє порівнювати різні способи передачі та збереження інформації;
- уміє перевіряти надійність інформації доступними способами;
- дотримується правил безпечної поведінки під час роботи з медіазасобами;
- уміє спілкуватися за допомогою різних форм зв'язку, користуватися культурою мовленнєвої комунікації;
- створює прості продукти анімаційної творчості: мультимедійні та звукові проекти, колажі, відео та аудіофрагменти, слайди, світлини;

- уміє на базовому рівні фільтрувати інформацію;
- пояснює сюжет медіатвору.

Вихованець/вихованка має установки і цінності:

- усвідомлює значення медіа в житті людини;
- усвідомлює важливість роботи працівників мас-медіа для створення якісного медіапродукту;
- усвідомлює можливі ризики роботи з ІКТ та неперевіреною інформацією;
- розвиває власні творчі здібності;
- усвідомлює цінність спільної роботи;
- демонструє готовність співпрацювати з іншими для розв'язання спільних завдань;
- усвідомлює важливість уважного і критичного сприймання змісту медіапродукції;
- демонструє навички критичного мислення стосовно інформації;
- аргументує своє ставлення до вибору медіаінформації.

Очікувані результати і способи визначення їх результативності:

Виконання цієї програми дасть можливість дітям:

- усвідомити роль медіа в житті людини;
- сприяти формуванню умінь переводу візуальної інформації у вербальну;
- розвинути медіакомпетентності;
- ознайомитися із різними видами медіа;
- опанувати елементарними навичками володіння електронним планшетом, комп'ютером, інтерактивною дошкою, фотоапаратом;
- розвинути всі форми (емоційно-особистісну, ситуативно-ділову, позаситуативну) і засоби (невербальну, мовні) спілкування;
- розвинути емоції (моральні, інтелектуальні, естетичні), що є основою ціннісних орієнтацій, пов'язаних із людиною та іншими суб'єктами спілкування (світом природи, мистецтвом, предметним світом);
- закласти підвалини формування пізнавальної і дослідницької діяльності, способів пізнання навколишнього світу, що пов'язані з медіакомунікацією;
- сформувати творче (продуктивне) ставлення до різних форм медіадіяльності та спілкування, розвинути комунікативно-мовленнєві здібності.

Серед переваг використання медіаосвітніх технологій в освітньому процесі можна визначити такі: дозволяє збільшити на заняттях кількість ілюстративного матеріалу; дає можливість змоделювати життєві ситуації; сприяє формуванню інформаційної культури в дітей та забезпечує реалізацію особистісно-орієнтованого і диференційованого підходів до навчання та залучити пасивних дітей до активної діяльності.

Визначення результативності медіаосвітньої діяльності потребує залучення педагогічної діагностики, яка забезпечує комплексний підхід до оцінки підсумкових і проміжних результатів засвоєння Програми, та дозволяє здійснювати оцінку динаміки розвитку комунікативної культури та медіаграмотності дітей. Педагогічна діагностика проводиться 2 рази на рік. Збалансованість методів не призводить до перевтомлення вихованців і не порушує перебіг освітнього процесу. Для підбиття підсумків реалізації програми можуть використовуватися і такі форми роботи з дітьми, як перегляд та обговорення створених мультфільмів, відеороликів, огляд фоторепортажів і дитячої преси, презентацій тощо.

Використання запропонованих видів діяльності на медіаосвітніх заняттях не порушує загального підходу до формування комунікативної культури старших дошкільників у цілому і сприяє підвищенню ефективності зазначеного процесу.

Зміст і методика проведення занять із використанням медіазасобів (електронний планшет, ноутбук, інтерактивна дошка) складається з 4 етапів:

- *докомп'ютерний етап*: постановка мотиваційного і навчального завдання. Визначення правил, послідовності і змісту роботи.
- *комп'ютерний етап*: показ, пояснення педагога, робота дітей.
- *релаксаційний етап*: гімнастика для очей.
- *післякомп'ютерний етап*: підбиття підсумків, демонстрація продуктів діяльності.

Організація предметно-розвивального середовища медіаосвітньої діяльності повинна відповідати завданням всіх освітніх ліній розвитку дитини старшого дошкільного віку. Однією з найважливіших складових предметно-розвивального середовища є мультимедійне обладнання, декорації, ігрове обладнання.

Для формування у старших дошкільників медіакультури та комунікативних здібностей необхідно розвивати такі якості, як увага

і спостережливість, без яких неможливе творче сприйняття навколишнього світу, уява і фантазія, які є головною умовою для будь-якої творчої діяльності, а також інтерес до використання медіаосвітніх технологій із метою самостійного і критичного оцінювання отриманої інформації. Не менш важливо навчити дітей погоджувати свої дії з партнерами, активізувати розумовий процес у цілому. Розв'язувати ці завдання можна за допомогою загально-розвиваючих, спеціальних медіаосвітніх ігор.

Організація життєдіяльності дітей під час упровадження програми з медіаосвіти повинна бути насиченою та цікавою. Педагогам закладу дошкільної освіти важливо гармонійно поєднувати різні форми організації під час проведення занять, екскурсій, реалізації проєктів. Із цією метою у програмі передбачено орієнтовний зміст занять на різних етапах роботи з використанням різних видів медіа для дошкільників. Теоретичний матеріал подається вихователем у формі міні-бесід та розповідей зі світової та вітчизняної історії медіа. Тематичні заняття допоможуть систематизувати і розширювати знання дітей про різні види мультиплікації, медіаторчості та медіаосвітні ігри, фото, пресу, про професії у світі медіа, а також сприятимуть розвитку медіаторчості.

Упровадження парціальної програми «Медіадошкільник» в освітню діяльність закладів дошкільної освіти можливе за умови внесення її до варіативної складової освітньої програми закладу відповідно до граничнодопустимого навантаження на дітей відповідно до наказу МОНУ від 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini 13 travnya 2015 roku za № 520/26). Програма також може бути використана для організації гурткової роботи. При цьому педагогічний колектив закладу дошкільної освіти може вносити зміни та доповнення до змістовної частини програми.

**Структура парціальної програми,
розрахована на навчальний рік
(занять – 72, орієнтовно 1 (2) заняття
на тиждень)**

Заняття					
№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Теоретичні	Практичні	Усього	Програмові вимоги щодо медіакомпетентності дітей
	1. Сходинки кінематографа (за розвивальною методикою «Мультибус» Т. Піроженко)				Знання і розуміння: – <i>знає</i> , що таке інформація та джерела інформації; – <i>знає</i> різні способи передачі інформації, – <i>знає</i> способи використання різноманітних засобів інформації на елементарному рівні; – <i>знає</i> відмінності між прямим спілкуванням і спілкуванням за допомогою медіа; – <i>знає</i> види медіатексту (фото, відео, звук) – <i>знає</i> види медіаінструментів та особливості їх використання для створення фото, аудіо, відео зображення, малюнка Уміння і навички: – <i>уміє</i> орієнтуватись у ситуації спілкування; – <i>уміє</i> користуватися культурою мовленнєвої комунікації, – <i>уміє</i> пояснити сюжет медіа твору;
1	Вступне заняття «Дітям про кіно»	1		1	
2	Знакова система «мультибусу»	1	1	2	
3	Створюємо своє кіно		5	5	
	2. Світ телебачення				
4	Що таке телебачення?	1		1	
5	Хто працює на телебаченні?	1		1	
6	Телерепортаж (з вулиць міста, з будівництва багатоповерхового будинку, з дитячого садка)		2	2	
7	У світі реклами. Конкурс соціальної реклами створеної дітьми.		3	3	
8	Передача «В гостях у казки», «Срібний апельсин», «Майстер-шеф»)		2	2	
9	На телевізійній студії		1	1	
	3. Мультиплікація				
10	Країна «Мультиляндія»	1		1	
11	Хто створює мультфільм	1		1	
12	Види мультфільмів	1		1	
13	Проект «Мультфільми своїми руками» – Таємниці мультиплікації; – Серія мультфільмів «Загадка Лісовичка», «Крок за кроком», «Знакові казки», «Незвичайні пригоди старих знайомих»;	1	6	7	

Заняття					
№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Теоретичні	Практичні	Усього	Програмові вимоги щодо медіакомпетентності дітей
	– Інтерактивні казки; – Українська народна казка («Рукавичка», «Солом'яний бичок», «Пан Коцький»).				– уміє користуватися засобами виразності медіатекстів (відповідно до віку дитини);
	4. Журналістика				
14	У книжковій вітальні. Від слова до газети	1		1	– уміє відшукувати необхідну інформацію;
15	Дитяча преса. Випуск газети «Дружна сімейка» (Скриня журналів)		9	9	– уміє аргументувати своє ставлення до вибору медіаінформації;
16	Проект «Книга власними руками»	2	4	6	– уміє використовувати доступні інформаційні канали;
17	«Маленький журналіст». Професія журналіста	2	2	4	– уміє називати послідовність простих знакових дій, самостійно працювати з простими електронними медіа засобами;
	5. Фотолабораторія				
18	Історія виникнення фотографії	1		1	– уміє створювати прості продукти анімаційної творчості: мультимедійні та звукові проекти, колажі, рекламу, відео та аудіо фрагменти, слайди;
19	Майстерня фотографа	1	2	3	– уміє на базовому рівні фільтрувати інформацію;
20	Фоторепортаж. Виставка колажів		2	2	– уміє обмінюється інформацією.
	6. Інформаційна майстерня				Установки і цінності:
21	Вступ. Правила поведінки в мультимедійному кабінеті	1		1	– висловлює елементарні потреби та емоції відносно ЗМІ;
22	Інформація навколо нас	1		1	
23	Способи отримання інформації		1	1	
24	Передача інформації та види спілкування	1		1	
25	Електронний планшет (ознайомлення)	2		2	
26	Роль комп'ютерів та електронних планшетів у житті людини	1		1	
27	Як працювати з планшетом		1	1	
28	Розвиваючі ігри на планшеті: конструювання, читання символів та знаків, графіка, елементи логіки та математики, розфарбування електронних малюнків)		10	10	

Заняття					
№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Теоретичні	Практичні	Усього	Програмові вимоги щодо медіакомпетентності дітей
					<ul style="list-style-type: none"> – <i>висловлює</i> свою думку щодо медіа повідомлення та пояснювати її; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	РАЗОМ	21	51	72	

Орієнтовне річне перспективне планування занять для дітей 6-го року життя

№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
1.	Вейдне заняття: «Правила поведінки в мультимедійній кабінеті»	Познайомити дітей з мультимедійним кабінетом, учини дотримува-тися правил поведінки в ньому, познайомити зі знаковою системою пра-вил; розвивати пам'ять, увагу, зв'язне мовлення; виховувати культуру поведінки.	Приміщення мультимедійного кабінету, презентація. «Правила пове-дінки в кабінеті інформатики», знаки з правилами ми поведінки в кабінеті.	Гра-привітання «Добрий день». Бесіда «Така цікава річ – комп'ютер». Екскурсія-огляд «Мультимедійний кабінет». Презентація: «Правила по-ведінки в мультимедійному кабінеті». Гімнастика для очей «Веселі рухи».	Знання і розуміння: – <i>розуміє</i> знакову систему правил. Уміння і навички: – <i>уміє</i> застосовувати правила поведін-ки в мультимедійному кабінеті. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
		Учити дітей розуміти, що таке інформація та джерела інформації, формувати уявлення про те, що спілкування є необхідною умовою передачі інформації; розширювати словник дітей, зв'язне мовлення, уяву, мислення; вихову-вати допитливість, куль-туру спілкування.	Презентація «Інформація», предмети для гри, м'яч.	Бесіда «Цікавинки дорогою до дитячого садочка». Бесіда-роздум «Яку інформа-цію ми?» Презентація: «Інформація». Гімнастика для очей «Відшукай предмет». Д/г «Що можна розповісти по цей предмет?» Вправа «Передай інформацію».	Знання і розуміння: – <i>розуміє</i> , що таке інформація; – <i>розуміє</i> , що спілкування є необхід-ною умовою передачі інформації; – <i>знає</i> способи отримання та передачі інформації. Уміння і навички: – <i>уміє</i> налагоджувати комунікацію для передачі інформації. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
2.	«Інформація навколо нас»				

Вересень

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	3	«Роль комп'ютера та планшетів в житті людини»	Формувати уявлення дітей про комп'ютер, планшет як видів електронних машин, позначити їх застосуванням у різних сферах життєдіяльності людини; розвивати пізнавальну активність, увагу, критичне мислення; виховувати культуру поведінки в інформаційному центрі.	Електронний лист із зображенням Чомусика, презентація «Електронні машини», різні картки – комп'ютера, планшета по кількості дітей, відео супровід до динамічної паузи, фотографії до бесіди: «Для чого людині електронні машини?»	Бесіда: «Правила поведінки в комп'ютерно-інформаційному центрі» Читання електронного листа від Чомусика. Презентація «Електронні машини» Д/г «Збери комп'ютер, планшет» Динамічна пауза «Веселі діти» Бесіда з використанням фотографій: «Для чого людині електронні машини?»	Знання і розуміння: – <i>знає</i> , що комп'ютер, планшет є різновидами електронних машин; – <i>розуміє</i> призначення електронних машин, які є результатом людської праці. Уміння і навички: – <i>уміє</i> правильно поводитися в комп'ютерно-інформаційному центрі. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> важливість отримання інформації; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	4	«Способи отримання інформації»	Формувати знання про інформацію та способи її отримання; розвивати слухову та зорову увагу, зв'язне мовлення, критичне мислення; виховувати допитливість та бажання отримувати нові знання.	Квітка до гри-привітання, тепла та холодна вода, предмети різні за текстурою, формою, запахом.	Гра-привітання «Комплімент». Вправа: «Розкажи щось цікаве». Гра: «Що ми бачимо та відчуваємо?». Бесіда: «Як ми отримуємо інформацію». Вправа: «Впізнай за описом». Мовна гра: «Подивись, докторкниє та розкажи».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> , що таке інформація та як її отримати. – <i>знає</i> способи отримання інформації. Уміння і навички: – <i>уміє</i> використовувати різні способи отримання й передачі інформації. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> необхідність дотримання правил безпечної поведінки під час користування медіазасобами та медіатворами; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	5	«Створюємо своє кіно»	Формувати навички мовної взаємодії дітей із дорослими й однолітками, ознайомити з поняттям «телебачення»; розвивати комунікативні та мовленнєві здібності дошкільників у процесі ознайомлення з українським фольклором; виховати зацікавлення мовною творчістю українського народу, прагнення зберігати фольклорну спадщину.	Фільмоскоп, діафільм «Життя тварин в лісі»	Бесіда: «Що може продемонструвати екран». Перегляд діафільму «Життя тварин у лісі». Бесіда-роздум «Чи можна діалог назвати кіно? Чому?». Вправа: «Покажи улюблений фільм». Мовна гра «Придумай назву своєму фільму». Обігрування потішки «Засць спати захотів».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> поняття «телебачення»; – <i>розуміє</i> , що може продемонструвати екран. Уміння і навички: – <i>уміє</i> аналізувати отриману інформацію. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> важливість питання ціннісного ставлення до природи та фольклорної спадщини; – <i>усвідомлює</i> значення мєдїа в життї людини.
	6	Передїа «Майстершеф»	Продовжувати чити дітей вступати в діалог з дорослими різними способами, ділитися судженнями, думками, чітко і зрозуміло ставити питання; розвивати зв'язне мовлення, критичне мислення, комунікативні навички, пізнавальний інтерес; виховувати культуру ведення діалогу, знайомство з особливостями телепередач.	Муляжі овочів та фруктів, картки з продуктами харчування, набір для сервірування столу, лимон, яблуко, апельсин, морква, солодоші.	1. Представлення команд: «Познайомимось» (команди вигукують девіз). 2. Конкурс «Знавці овочів та фруктів». 3. Конкурс «Сервіруємо столи». 4. Конкурс «Знайди потрібні продукти для страви». 5. Конкурс «Впізнай на смак». 6. Конкурс «Нагодуй гостей». Підбиту підсумків.	Знання і розуміння: – <i>знає</i> , що таке телепередача; – <i>розуміє</i> , яку інформацію можна отримати через телепередачу. Уміння і навички: – <i>уміє</i> спілкуватися з дорослими та дітьми різними способами. Установки і цінності: – <i>має уявлення</i> про різні види інформації та її достовірність; – <i>усвідомлює</i> значення мєдїа в життї людини.

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
Жовтень	1	«Передача інформації та види спілкування»	Учити дітей висловлювати свою думку, продовжити знайомити з джерелами інформації, формувати уявлення про способи передачі та оформлення інформації, учти розрізні види спілкування та застосовувати їх на практиці; розвивати увагу, критичне та логічне мислення, мовлення; виховувати ініціативність спілкування, повагу до думки інших.	Презентація «Як люди передають інформацію», періодичні видання, газети, картки із зображенням предметів, за допомогою яких можна передати інформацію.	Бесіда-діалог по телефону: «Як передати інформацію від Чомусика». Опитування з візуалізацією: «Що таке інформація і як ми її отримуємо». Вправа: «Не пропусти інформацію». Презентація: «Як люди передають інформацію». Д/г: «Обери предмет для передачі інформації». Вправа: «Передайка від Чомусика» (передача інформації за допомогою міміки, жестів). Д/г: «Що зайве?»	Знання і розуміння: – <i>має</i> уявлення про медіа, види медіапростору, – <i>знає</i> , як передати інформацію. Уміння і навички: – <i>уміє</i> сприймати інформацію. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	2	«Що таке телебачення»	Познайомити дітей із телебаченням як невід'ємною частиною сучасного світу; формувати уявлення про професії людей які працюють на телебаченні, учити чітко і послідовно відповідати на поставлені питання, будувати сюжетну лінію в творчій	Запис уривку з мультфільму «Малюк і Карлсон», презентація: «Хто працює на телебаченні», фотокартки з зображенням дитячих телепередач, силуетні зображення для	Вправа «Сонечко для друзів» Зустріч з героєм мультфільму – Карлсоном. Перегляд уривку з мультфільму. Бесіда: «Світ телебачення» Д/г: «Моя улюблена телепередач» Презентація: «Хто працює на телебаченні». Зорова гімнастика	Знання і розуміння: – <i>знає</i> особливості професії людей, які працюють на телебаченні. Уміння і навички: – <i>уміє</i> скласти творчі розповіді про улюблені телепередачі. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
			розповіді; розширювати лексичний запас за рахунок уведення професійних термінів, розвивати зв'язне мовлення, мислення, увагу; виховувати інтерес до професій людей, які працюють на телебаченні.	тіньового театру різних будівель, серед яких є телестудія, лампа, екран.	«Злови Карлсона» Вправа: «Рекламні агенти» (складання творчих розповідей про улюблені телепередачі). Тіньовий театр: «Знайди телестудію».	
	3	«Як працювати на планшеті»	Учити дітей користуватися планшетами, дотримуватися правил безпечної поведінки, формувати розуміння того, що планшет потрібен не тільки для гри; розвивати увагу, критичне та логічне мислення, зв'язне мовлення, орієнтування на площині; виховувати дисциплінованість, культуру поведінки.	Посилка з планшетами, знаки із зображенням правил поведінки, картки для зорової гімнастики.	Творча гра «Що в посилці лежить?». Бесіда: «Чи потрібна річ – планшет?». Вправа: «Знайди потрібний знак». Пальчикова гімнастика: «Слухняні пальчики». Практична робота: «Як увімкнути та вимкнути планшет», «Як знайти потрібну гру», «Як перейти до іншої гри». Гімнастика для очей: «По доріжці». Вправа для зняття м'язової напруги: «Дрижалочка».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> правила культури поведінки при користуванні мультимедійними засобами; – <i>знає</i> , як перейти до іншої комп'ютерної гри. Уміння і навички: – <i>уміє</i> вмикати та вимикати планшет; – <i>уміє</i> відшукувати потрібну гру. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	4	<i>Розвиваючі ігри на планшетах: «Знайди зайве»</i>	Учити дітей виокремлювати ознаки предметів та групувати їх; розвивати увагу, критичне та логічне мислення, зорову увагу, орієнтування на площині, дрібну моторику; виховувати терплячість, культуру поведінки	Планшети, картки до гри «Продовж ланцюжок».	Гра-привітання: «Сонечко весміхається». Бесіда: «Як користуватися планшетом». Діг «Продовж ланцюжок». Робота з планшетом: «Знайди зайве». Зорова гімнастика: «Веселі фігурки». Вправа із зашумованими таблицями: «Який предмет заховався?»	Знання і розуміння: – <i>знає</i> правила користування планшетом. Уміння і навички: – <i>уміє</i> працювати з планшетом. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> існування правової та неправдивої інформації у медіапросторі; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	5	<i>«Країна знаків»</i>	Учити дітей висловлювати свою думку; розвивати здатність користуватися вербальними засобами; виховувати смливість.	Ляльки, зображення знаків	Гра-привітання «Чарівний клубочок». Вправа «Присмно познаюмитись із Чомусиком, Доведунчиком та Пояснійкою». Розповідь вихователя з візуалізацією «Зачаровані знаки». Знак 1. Дитина, яка робить крок уперед: «Пут і тепер». Знак 2. Малюнок квітки-семицвітки: «Фантазуй, вигадуй сам». Знак 3. Дитина, яка однією рукою при піднімає капелюх, а в другій тримає квітку.	Знання і розуміння: – <i>знає</i> особливості знакової системи. Уміння і навички: – <i>уміє</i> користуватися вербальними та невербальними засобами спілкування. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	6	Подорож фоторепортерів «Малі Олімпійські ігри»	Підготувати матеріал до випуску газети дитячого садочка, створити ескізи оформлення свого матеріалу; закріпити вміння користуватися диктофоном, мікрофоном та фотоапаратом.	Аудіозаписи, аркуші паперу, олівці, фотобумага, комп'ютер, принтер.	«Сплікуємося», «Мовний етикет». Знак 4. Зображення обличчя з яскравою мімікою: «Розповідь без слів». Знак 5. Малюнок «Запитання та відповіді». Д/Г: «Згадай назву знака», «Що означає цей знак?»	
					Гра-запрошення «Стань у коло, той хто полюбає...». Інтерв'ю «Перші досягнення майбутніх чемпіонів» (учасників олімпіади – дітей садочка та першокласників. Творче завдання «Фото на обкладинку газети». Мовна гра «Диалог з тренером». Практична робота «У фотолабораторії».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> процес створення газети. Уміння і навички: – <i>уміє</i> користуватися мікрофоном, диктофоном; Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення мєда в житті людини.

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	1	«Хто працює на телебаченні»	Закріпити знання про телебачення, поглибити знання про професії людей, які там працюють, вчити послідовно будувати сюжетну лінію під час розповіді; розвивати активний словник дітей, зв'язне мовлення, критичне мислення, увагу; виховувати інтерес та повагу до професійної діяльності людей на телестудії.	Загадки до теми, фотоілюстрації з зображенням заставок до відомих дітей телеведучих, аркуші паперу різного розміру та форми, олівці, фломастери, клей, магнітна дошка, кросворд до теми	Привітання «Поділись емоцією». Загадки від Чомусика за темою «Телебачення». Бесіда: «Як створюється телеведучий». Вправа: «Телеведучий». «Новини дитячого садочка». Дидактична гра «Телевізор». Робота в парах «Виготовлення емблеми для телеведучого». Д/г: «Кросворд «Телебачення».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> алгоритм зйомки телепередачі; – <i>розуміє</i> особливості роботи телекореспондента. Уміння і навички: – <i>вміє</i> створювати новини, телепередачі. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	2	«Професія журналіста»	Продовжувати знайомити з професією журналіста, поглибити знання дітей про роль журналістів у житті людей, учини дітей будувати діалог, інтерв'ю; розвивати психологічні пізнавальні процеси – пам'ять, словесно-логічне мислення, увагу; виховувати спостережливість, інтерес до професії журналіста.	Мікрофон, картки до професії журналіста, презентація «Усе про журналістів», картки із знаряддям праці, матеріали для практичної роботи представників мас-медіа.	Бесіда «Професія – журналіст». Дидактична гра «Відгадай про кого я кажу». Бесіда-гра «Інтерв'ю». Перегляд презентації «Усе про журналістів». Вправа «Що кому потрібно для роботи?». Робота у підгрупах: вивчення атрибутив до гри «Журналісти» – фотоапарат, бейджик, спец одяг, мікрофони, блокноти і т.ін.	Знання і розуміння: – <i>розуміє</i> важливість професії журналіста. Уміння і навички: – <i>володіє</i> первинними навичками взаємодії зі світом медіа. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> важливість професії журналіста; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Листопад

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	3	Розвиваючі ігри на планишеті: «Відавжені пожежники»	Удосконалити знання дітей про правила протипожежної безпеки, причини виникнення пожежі, за допомогою планишетів поглибити знання про дії пожежних під час пожежі в будинку, в лісі; продовжувати учити користуватися планишетами, розвивати декодувати звуки; розвивати логічне і критичне мислення, увагу, дрібну моторику пальців рук, орієнтування на площині; професії пожежного, бажання надавати допомогу тим, хто її потребує.	Аудіозапис зі звуком сирени машин, пожежна машина, конверт з листом від лісових мешканців, іграшка «Кіт» для лялькового театру, паперові медалі за кількістю дітей, планишети за кількістю дітей.	Привітання з дітьми: «Дітлахи, молодці!» Гра «Оце я, оце ми, оце друзі всі мої». Лист від лісових мешканців «Загасть пожежу». Робота з планишетами: розвиваюча гра «Загасть вогонь». Гімнастика для очей «Звірята». Бесіда: «Як ми гасили пожежу».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> правила культури поведінки при користуванні мультимедійними засобами. Уміння і навички: – <i>уміє</i> працювати з планишетами. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	4	Ознайомлення з основами відеорепортажу	Познайомити дітей із працюючим відеооператором, вправляти у створенні власного відеорепортажу; поповнити словник термінами – відеооператор, відеокамера, репортаж.	Відеокамера, картинки до теми.	Перегляд уривку зі святкового ранку за участю дітей. Бесіда «Хто знімає кіно?». Показ роботи з відеокамерою. Дидактична гра «Продовж ланцюжок» (послідовність роботи з відеокамерою). Вправа «Телевізор». Мініролик «Осінні прикраси» (практична робота з відеокамерою).	Знання і розуміння: – <i>знає</i> про процес поетапної відеозйомки та про діяльність працівників телеканалу. Уміння і навички: – <i>уміє</i> працювати з відеокамерою. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	5	«Крайня знаків» на планшетах	Учити дітей висловлювати свою думку; розвивати здатність користуватись вербальними та невербальними засобами; виховувати сміливість.	Дзвіночок, ляльки, картинки до кадрів.	Гра-привітання «Дзвіночок». Вправа «Дзвіночок співає, гостей зазиває». Вправа-діалог «Як твоє ім'я, лялько?» Гра «Який знак, я покажу?» Практична робота; перший кадр «Знайомство». Вправа «Кадр за кадром». Кадр 2. «Розповімо про себе» (знаки 1–5). Кадр 3. «Дивовижні секрети друзів» (знаки 1–5). Бесіда: «Про кого вийшов наш фільм?».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> , що таке кадр. Уміння і навички: – <i>володіє</i> первинними навичками взаємодії зі світом медіа. Установки і цінності: – <i>має</i> уявлення про способи забезпечення від неправдивої інформації; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	6	«Перші журналісти»	Познайомити дітей з історією появи журналістської професії, звернути увагу на знаряддя праці журналістів у минулому та сьогодні; учити користуватися аудіо засобами; розвивати увагу, пам'ять, пізнавальну активність, поповнити словник словами – магнітофон, мікрофон, диктофон, інтерв'ю.	Комп'ютер з доступом до Інтернету, фотографії журналістів, картки знаменитих журналістів, обладнання для праці журналіста різних часів, аудіозасоби.	Привітання «Прислухайся до себе, прислухайся до друга». Розгляд виставки «Фотографії моїх друзів». Вправа «Поверни все на свої місця». Дідактична гра «Ми – журналісти». Гра «Дружнє інтерв'ю». Практична робота з аудіо засобами: пояснити дітям їх призначення та принципи користування.	Знання і розуміння: – <i>знає</i> призначення та принцип користування аудіозасобами; – <i>знає</i> правила користування аудіозасобами. Уміння і навички: – <i>уміє</i> брати інтерв'ю; – <i>уміє</i> працювати з аудіо засобами; – <i>уміє</i> за допомогою дорослого вистовувати інформацію з різних джерел. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місцев	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	1	Зустріч з юними журналістами ЗОШ	Познайомити дітей із працею інших журналістів, сприяти обміну досвідом, спонукати дітей до подальшого заняття журналістикою, показати можливість шкільної журналістики: виховувати повагу до своїх колег, толерантність та інтерес до професії журналіста.	Газета дитячого садочка, презентація «Як працює редакція нашої газети»	Гра-фантазія «Який ти колір». Розповідь юних журналістів про свою роботу в шкільній газеті. Презентація шкільної газети дошкільнятам та газети дитячого садочка шкільним журналістам. Вправа «Інтерв'ю» (шкільні журналісти беруть інтерв'ю у дітей садочка). Демонстрація альбому «Як працює редакція нашої газети».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> можливість шкільної журналістики; – <i>знає</i> , як працює редакція газети. Уміння і навички: – <i>уміє</i> презентувати газету; – <i>уміє</i> давати інтерв'ю. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> важливість ціннісного ставлення до діяльності журналіста, результатів його праці; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
Грушев	2	«Реклама»	Учити дітей правильно сприймати рекламу, дати уявлення для чого потрібна реклама, розвивати пізнавальний інтерес, увагу, творчість, критичне мислення, уміння діяти в підгрупах; виховувати культуру спілкування та повагу до думки однолітків.	Картинка ведмедика Барні, рекламні ролики, ватмани, олівці, рекламні буклети, клей, фломастери, фрукти.	Гра-привітання «Посміхнісь». Відозвернення: «Барні, запрошує дітей до подорожі в рекламну агенцію». Бесіда: «Чи завжди корисні продукти рекламують?». Бесіда-роздум «Чи можна вірити рекламі?». Вправа: «Прорекламуй свій фрукт». Робота в підгрупах, гра «Рекламне агентство».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> логотип рекламного ролика та його важливість. Уміння і навички: – <i>уміє</i> застосовувати знання зі створення сценарію майбутнього медіапродукту. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	3	«Від слова до газети»	Презентувати дітям газету «Дружна сімейка», яку випускає дитячий садок, розглянути її рубрики; спонукати дітей до ведення власної рубрики в газеті, про- довжувати вчити дітей будувати діалог під час інтерв'ю викликали бажання брати участь в оформленні газети; роз- вивати діалогічне мов- лення, увагу, критичне мислення, пізнавальну активність; виховувати сміливість, бажання працювати в колективі.	Зразки преси мі- ста, газети дитячо- го садочка, мікро- фон, фотоапарат, папір, олівці.	Розгляд газети дитячого са- дочка «Дружна сімейка». Бесіда: «Для кого випускає- ся газета у садочку?» Практична робота «Подарунок на день народ- ження садочка». Розповідь вихователя «За две- рима редакції». Робота в підгрупах: «Перетворення на кореспон- дента, редактора, фоторе- портера» (знімки до рубрики «Експрес садочком»), художника-дизайнера. Інтерв'ю з працівниками садочка: завідувачем, музич- ним керівником, медичною сестрою, вихователем.	Формування медіакомпетентностей дошкільників Знання і розуміння: – <i>знає</i> , з яких рубрик складається газе- та, яку випускає дитячий садок Уміння і навички: – <i>уміє</i> будувати діалог під час інтерв'ю. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> існування правдивої та неправдивої інформації; – <i>виявляє</i> бажання вести власну ру- брику в газеті; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	4	«Телерепортаж таж зустрі- чайте зиму»	Продовжувати форму- вати уявлення про про- фесію журналіста, теле- ведучого та фоторепор- тера, поглибити знання про особливості їхньої творчої праці; розвивати вміння будувати зв'язні висловлювання-роздум, використовувати	Фотоілюстрації з зимовими пей- зажами, фото- картки, сюжетні та предметні картинки за темою «Журналісти», іграшкові: фотоа- парат, мікрофон, телевізор,	Віртуальна екскурсія «На телестудії». Вправа «Африка – країна засух та спеки». Творча розповідь: «Зима-чарівниця» Репортаж: «Зустрічайте зиму!» Дослідницька робота в студії: «Куди зник сніг?».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> обов'язки працівників телестудії; – <i>знає</i> правила безпечної поведінки під час користування медіаасобами та медіастворами. Уміння і навички: – <i>уміє</i> розрізняти різні види медіапростору; – <i>уміє</i> фотографувати;

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
			різноманітні засоби зв'язку частин речення, розвивати здатність до колективної творчості, критичне мислення; виховувати інтерес до вивчення природи, любов до неї.	комп'ютер, фішки різних кольорів та музичний супровід.	Вправа: «Знайди родичів до слова СНП». Відвідування фотостудії з матеріалами до теми «Зима». Репортаж «Зустрічайте зиму».	– <i>уміє</i> створювати тематичний репортаж. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	5	Передача «В гостях у казки»	Продовжувати читати дитячі складати творчі розповіді, закріпити вміння уважно слухати питання вихователя, вислуховувати своїх однопітків; розвивати зв'язне мовлення, критичне мислення, слухову увагу, вміння діяти узгоджено; виховувати любов до казок, доброзичливе ставлення до один до одного	Мікрофон, презентація «Світ казок».	Гра-привітання «Слова по колу». Розгляд книги, у якій зникли казки, а діти їх знайдуть. Передача «В гостях у казки» Гра «Інтерв'ю» (яка улюблена казка?). Перегляд презентації «Світ казок»: <ul style="list-style-type: none"> • Хто живе в казках? • Як починаються казки? • Якими словами закінчуються казки? • Що можна використати, щоб казка була цікавішою? • Які ви знаєте приказки? Вправа «Що переплутав художник?» Фізхвилинка під музику «Стоїть в полі теремок».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> дитячі телепередачі. Уміння і навички: – <i>уміє</i> спілкуватися з використанням медіа, будувати правильно питання для інтерв'ю; – <i>уміє</i> інсценувати уривки з казок, передаючи характерні риси героїв. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
					Д/г «Грашки з казок» Гра «Казюва хатинка» (інсценування уривків із казок). Конкурс малюнків «Казка починається».	
	6	Основи кінематографії («Мультимедіа») «Мирилочки»	Довести до свідомості, що взаємодія з іншими людьми – це насамперед привітне, люб'язне, доброзичливе ставлення до людей; учити дітей взаємодіяти з іншими людьми, учити культурно спілкування, учити вітатися, прощатися, пропонувати, заперечувати, відмовляти, просити, ініціювати свої дії, переконувати чи відступати; виховувати прагнення любити навколишній світ.	Малюнки до мірилок, папір, олівці, фломастери, картки-знаки	Гра-коло «Привітаймося!» Творче завдання «Привітай людей». Гра «Вибір друзів». Читання мирилки «Дві подружки зажурилися». Інсценування мирилки. Виконання завдань 1, 2, 3. Робота в міні-групах: складання розповіді або казки про себе і друзів «Як ми граємося». Придумайте історію про те, як одного разу прийшла в дім сварка, що тоді сталося і як ви допомагали всім, уміючи миритися. Намалюйте кадри про це для свого мультимуся. Показ кадрів.	Знання і розуміння: – розуміє зміст, емоційне тло ситуації спілкування. Уміння і навички: – уміє інсценувати мирилки, редаючи емоційне тло ситуації спілкування. Установки і цінності: – усвідомлює важливість участі у колективній творчості; – усвідомлює значення медіа в житті людини.

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	7	Фоторепортаж та фотоколаж	Продовжувати учити дітей добирати пінтання для інтерв'ю, дотримуватись етики журналіста, учити користуватись фотоапаратом, мікрофоном; розвивати творчість, увагу, кмітливість, зв'язне мовлення; критичне мислення, виховувати бажання брати участь у житті дитячого садочка, самостійність.	Аудіозасоби, фотоапарат, відеокамера	Психогімнастика «Кольоровий світ навколо». Пальчикова гра «Сніжинки-пушинки». Практична робота: репортаж із підготовки до проведення новорічних свят. Інтерактивна гра «Інтерв'ю». Фотолабораторія «Свята в нашому садочку». Фотоколаж: «Найкращі моменти свят».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> алгоритм створення фотоколажу. Уміння і навички: – <i>уміє</i> прогнозувати результати створення медіапродукту. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
Січень	1	Тасмніці мультимедіації	Познайомити дітей із процесом створення мультфільму, видами мультфільмів, учити складати творчу розповідь; розвивати критичне мислення, увагу, зв'язне мовлення; виховувати інтерес до мультимедіації.	Презентація: «Як народжується мультфільм», ілюстрації до бесіди про творчі професії, картки з лабіринтом до вправи «Герої загубили свої речі».	Вступна бесіда: «Мій улюблений мультфільм». Презентація: «Як народжується мультфільм». Зорова гімнастика «Фіксики». Бесіда: «Творчі професії». Діт: «Оживи персонажа». Вправа: «Герої загубили свої речі». Творча гра: «Вигадай казку»	Знання і розуміння: – <i>знає</i> процес створення мультфільму; – <i>знає</i> види мультфільмів. Уміння і навички: – <i>уміє</i> «оживляти» персонажа. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> важливість ціннісного ставлення до мультфільму як продукту праці людини; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	2	Реклама, шляхи її створення.	Учити дітей брати інтерв'ю, закріпити розуміння терміну реклама, учити добирати фотоматеріал відповідно до завдання, вправляти в роботі з мікрофоном та фотоапаратом; закріплювати вміння працювати з ножицями та папером; розвивати уяву, діалогічне мовлення, критичне мислення; виховувати сміливість, бажання працювати в колективі	Аудіозаписи, аркуші паперу, олівці, фотобумага, комп'ютер, принтер, ножиці, клеї.	Перегляд казки С.Я. Маршак «Як дід корову продавав». Бесіда за змістом казки. Розповідь вихователя: «Світ реклами». Гра «Полорож по казковому місту». Дослідницька робота: «Чи завжди можна вірити рекламі?» Практична робота в підгрупах: «Продай свій товар» – створення реклами.	Знання і розуміння: – розуміє термін «реклама»; – знає сценарій створення майбутнього медіапродукту. Уміння і навички: – уміє брати інтерв'ю; – уміє добирати фотоматеріал відповідно до завдання; – уміє працювати з мікрофоном та фотоапаратом; Установки і цінності: – усвідомлює важливість створення соціальної реклами; – усвідомлює значення медіа в житті людини.
	3	Репортаж до журналу за темою: «Калесо безпеки»	Формувати знання про оточуючий світ; учити дітей вести себе під час небезпечних ситуацій; розширювати уявлення про наслідки недотримання правил безпеки життєдіяльності; вправляти в умінні працювати в команді; знайомство дітей із професією робітників ДПС, пожежних; розвивати комунікативні	Аудіозаписи, фотоапарат, фотопіп, аркуші паперу, олівці, художні твори.	Бесіда «Світ журналу». Дидактична гра «Дорога безпеки» (робота пожежних та працівників ДПС). Розгляд фотографій, зроблених під час Тяжких безпеки. Інтерв'ю з медичною сестрою, вихователями групи. Роздрукування матеріалів, компонування його для оформлення журналу.	Знання і розуміння: – знає , що таке журнал. Уміння і навички: – уміє працювати в команді; – уміє аналізувати фотографії; – уміє брати інтерв'ю; – композує матеріал для журналу за допомогою дорослого. Установки і цінності: – усвідомлює важливість дотримання правил безпечної поведінки під час користування медіазасобами та медіатворами;

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
			навички, ініціативність, здатність до творчості; виховувати повагу до людей «мужніх» професій, бажання діяти про власну безпеку.			– <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	4	Розвиваючі ігри на планшеті «Добери за кольором»	Учити виконувати практичні дії з планшетами, створювати нові кольорі та добирати відтінки на основі розвиваючої гри «Добери за кольором»; розвивати відчуття кольору, дрібну моторику пальців рук, орієнтування на площині, логічне мислення; виховувати допитливість, охайність, доброзичливість	Фарби, пензляки, планшети, картки до гри «Створи пейзаж»	Електронний лист від Марійки: «Допоможіть знайти кольори» Діг: «Допоможи Марійці відшукати фарби». Пальчикова гімнастика «Ось так ми пальчики розминали» Робота з планшетом: гра «Добери кольори». Зорова гімнастика «Пензлик». Вправа: «Створи пейзаж» (види картин).	Знання і розуміння: – <i>знає</i> , що таке електронний лист. Уміння і навички: – <i>уміє</i> користуватися сучасними гаджетами та виражати свої наміри і спілкуватися за допомогою медіазасобів; – <i>уміє</i> створювати нові кольорі та добирати відтінки на планшеті на основі розвиваючої гри «Добери за кольором». Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	5	Основи кінематографії («Мультимедіа») «В гостях у казочки»	Учити дітей переказувати та доповнювати докучливі казочки; розвивати вміння дітей передавати характер героїв, їх настрій, стан, дрібну моторику рук, мислення, п'ясть, активізувати	Картки-знаки, ляльки, книга казок.	Гра-привітання «Вітаємо Чомусика, Доведучника та Поясничка». Діг «Знавці казок». Слухання докучливої казки «Чого, діду, плачеш?». Вправа «Склади та оберни». Робота в підгрупі: «Вигадай нову казку».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> , що таке кіно. Уміння і навички: – <i>уміє</i> передавати характер героїв, їх настрій. Установки і цінності: – <i>розуміє та враховує</i> зміст, емоційне тло ситуації спілкування;

Місць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
			мовлення дітей, закріпити вміння відповідати на запитання вихователя, домовлятися між собою в групах, спонукати до оцінювання рис характеру героїв; виховувати інтерес до українських народних фольклору, бажання товаришувати.	Планшети, відео-загадки, картинка рукавички, ілюстрації до різних казок, іграшкові звірі, картинки тварин намальовані воском, фарби, пензлики.	Творча гра «Хіп-дай, кого покажу».	– <i>усвідомлює</i> важливість участі в колективній творчості; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	6	Інтерактивна казка «Рукавичка»	Учити дітей самостійно складати казки на тему за планом, збагачувати словник приказками та кінцівками, образними виразами, закріпити вміння користуватися планшетом; сприяти розвитку емоційності мовлення, критичного мислення, уваги, фантазії, виховувати почуття дружби, взаємодопомоги.	Планшети, відео-загадки, картинка рукавички, ілюстрації до різних казок, іграшкові звірі, картинки тварин намальовані воском, фарби, пензлики.	Вправа «Маски». Ігровий етюд «Гінь». Відеозагадка «Вітадай казку» (з якої казки всі ці герої?). Робота з планшетами «Збудуй будинок для тварин». Зорова гімнастика «Лісові звірі». Д/г «Які вони». Вправа «Вітадай нову назву казкам». Складання казки «Як звірі товаришували» за планом. Вправа «Хто сховався?».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> , що таке відеозагадка. Уміння і навички: – <i>уміє</i> користуватися сучасними гаджетами, зокрема планшетом, та виражати свої наміри і спілкуватися за допомогою медіазаасобів. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	1	«Професія журналіст – це моє життя»	Продовжувати формувати у дітей розуміння того, що своєю професією потрібно любити та відповідально ставитись до її виконання, наприкладі відеорепортажу показати роботу інших журналістів, спонукати дітей виробляти власний стиль роботи; розвивати творчість, увагу, логічне, критичне мислення; виховувати любов до праці та бажання бути неповторним у своїй роботі.	Презентація «Професія журналіст – це моє життя», папір, олівці.	Розповідь-міркування: «Професія моїх батьків та ким мрію стати я». Перегляд презентації «Професія журналіст – це моє життя». Бесіда «Що тебе зацікавило в професії журналіста?». Д/г: «Постав питання». Виставка малюнків: «Гасмилиці професії журналіста».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> , що таке відеорепортаж. – <i>знає</i> особливості інтерв'ювання; – <i>розуміє</i> , що своєю професією потрібно любити та відповідально ставитись до її виконання. Уміння і навички: – <i>уміє</i> будувати правильно питання інтерв'ю. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> важливість приналежності до громадської спільноти; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	2	«Етикет телефонної розмови»	Познайомити з історією його виникнення, правилами спілкування телефоном та його роллю в житті людей; розвивати діалогічне, критичне мовлення, увагу, мислення; виховувати ввічливість.	Презентація «Хто вигадав телефон», різні види телефонів.	Бесіда «Така корисна річ – телефон». Перегляд презентації «Хто вигадав телефон». Вправа «Подзвони друзів». Тренінг «Послухаємось із тобою».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> правила спілкування по телефону; – <i>розуміє</i> роль телефона в житті людей. Уміння і навички: – <i>уміє</i> спілкуватися телефоном, застосовуючи правила спілкування телефоном. Установки і цінності: <i>усвідомлює</i> важливість ціннісного ставлення до етикету спілкування; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Лютині

Місць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	3	«Про що можна дізнатися з назви статті?»	Пояснити дітям принцип добору матеріалу до статті, учити виокремлювати головне в сюжеті та добирати заголовки до тексту.	Періодичні видання, газета дитячого садочка.	Гра-привітання: «Привітай сусіда». Гра «Назвемо статтю». Дидактична гра: «Знайди потрібний заголовок». Гра: «Про що розкаже заголовок?». Розповідь-роздум: «Про що можна написати в газеті». Онлайн-гра «Журналіст за роботою».	Знання і розуміння: – <i>має</i> уявлення про різні види медіа, інформацію, її достовірність та собі її отримання та передачі; – <i>знає</i> принцип добору матеріалу до статті. Уміння і навички: – <i>уміє</i> виокремлювати головне в сюжеті та добирати заголовки до тексту. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	4	«Редакція газети»	Познайомити дітей з устроєм редакції, її функцією в створенні газет, журналів; поповнити словник термінами – журналіст, головний редактор, художник-дизайнер, літературний редактор, фотокореспондент; розвивати увагу, пильну активність, критичне мислення, зв'язне мовлення; виховувати інтерес до створення газет, журналів.	Обладнання для роботи журналіста, фото з газетним кіоском, папір з зображенням редакції.	Розгляд ілюстрації «Сторінками минулого». Д/г «Хто ким буде?». Дидактична гра: «Газетний кіоск» (закріплення структурних складових редакції). 3. Вправа «Уяви, як би це було газети».	Знання і розуміння: – <i>розуміє</i> важливість спільної справи на користь іншим. Уміння і навички: – <i>уміє</i> спілкуватися в радіоэфірі. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	5	Основи створення коміксі «Малює комікси малюють»	Познайомити дітей із історією створення коміксів; закріпити поняття «комікс»; залучити до виготовлення комічних персонажів у студії «олівця-малювця»; розвивати пізнавальну активність, комунікативність, творчу уяву, фантазію; виховувати позитивне відношення до гумору.	Картинка з веселими комічними сюжетами	Гра-привітання «Веселий настрій». Вправа «Емоції». Дидактична гра «Візнай героїв коміксів за описом». Робота в підгрупах: «Ура, створюємо комікс!». Творча гра «Перетворення» (озвучування коміксу).	Знання і розуміння: – <i>знає</i> складові коміксу. Уміння і навички: – <i>уміє</i> створювати студію «олівця-малювця». Установки і цінності: <i>усвідомлює</i> важливість результатів створеного медіапродукту; – <i>усвідомлює</i> значення мєдїа в житті людини.
	6	Зустріч із працівниками редакції газети	Закріпити знання дітей про роботу журналістів, формувати в дітей поняття «трудова діяльність», збагачувати емоційно-чуттєвий досвід під час спілкування з іншими людьми; розвивати пізнавальний інтерес та активність через спільну діяльність; виховувати допитливість, повагу до діяльності дорослих.	Мікрофон, періодичні видання міста.	Розповідь працівника газети про свою роботу. Практична вправа: «Інтерв'ю в колегії». Презентація газети, яку представляє Гість. Виставки дитячих журналів. Вправа: «Що б ти порадив працівникам газети». Творча гра «Моя сторінка в газеті».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> особливості роботи журналіста; – <i>знає</i> , що поняття «трудова діяльність»; – <i>знає</i> періодичні видання міста. Уміння і навички: – <i>уміє</i> брати інтерв'ю. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> важливість ціннісного ставлення до праці людей різних професій; – <i>усвідомлює</i> важливість праці всіх працівників газети; – <i>усвідомлює</i> значення мєдїа в житті людини.

Місць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
Березень	1	<i>Хто створив мультфільм</i>	Формувати уявлення про професій людей, які працюють над створенням мультфільму, учити складати творчу розповідь, вигадувати сюжет до мультфільму; розвивати увагу, мислення, уяву, мовлення; виховувати дружні відносини в колективі, інтерес до мультфільму.	Фотоальбом з персонажами мультфільмів, картки з зображенням атрибутів до професій людей, які створюють мультфільми (сценарист, режисер, аніматор, звуко-режисер та звукооператор, художник, монтажник), пластилін, папір, олівці, природний матеріал, клей.	Розгляд фотоальбому «Як створюється мультфільм?». Розповідь вихователя про професій людей, які працюють над мультфільмом. Вправа: «Назви, що робить». Д/г: «Кому належить ця річ?». Настільний театр.»Жака напавки». Д/г: «Ми – мультплікатори» (у підгрупах). Виставка дитячих робіт «Персонажі для мультфільмів». Бесіда: «Які й би мультфільм створив ти?»	Знання і розуміння: – <i>знає</i> професій людей, які створюють мультфільми; – <i>розуміє</i> процес озвучування та монтажу мультфільму. Уміння і навички: – <i>уміє</i> працювати з інформацією. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	2	<i>Відеорепортаж «Моя улюблена група»</i>	Учити дітей працювати з відеокамерою, мікрофоном, продовжувати вчити самостійно добирати питання для інтерв'ю, обирати місце проведення та матеріал для репортажу; розвивати критичне мислення; виховувати взаємоповагу та культуру спілкування.	Картки до гри із зображенням дитячого садочка, аудіозасоби, відеокамера.	Бесіда «Що цікавого відбувається в моїй групі?». Дидактична гра «Що перештав художник?». Мовна гра «Продовж вислів». Робота над відеорепортажем: «Моя улюблена група».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> , як брати інтерв'ю. Уміння і навички: – <i>розуміє</i> різні види медіапростору; – <i>уміє</i> самостійно добирати питання для інтерв'ю; – <i>уміє</i> обирати місце проведення та матеріал для репортажу; – <i>уміє</i> працювати з відеокамерою, мікрофоном. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> інформацію про телебачення як соціальнозначуще явище;

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	3	Віртуальна екскурсія до редакції газети	Ознайомити дітей із видавничою справою, залучити їх до суспільного життя через висвітлення подій, які трапилися в місті, викликати інтерес до професії журналіста; закріпити вміння брати інтерв'ю, створювати фоторепортаж.	Газета дитячого садочка «Дружна сімейка», фотоапарат, диктофон.	Гра-привітання «Добрий день!». Бесіда: «Розповімо про наше місто» Фотовиставка «Відатні місця мого селища». Дидактична гра «Лист до редакції». Розвиваюча гра «Ланцюжок подій». Практична робота: «Випуск газети «Як тебе не любити рідне місто моє»».	Знання і розуміння: – <i>розуміє</i> важливість видавничої справи. Уміння і навички: – <i>уміє</i> встановлювати ланцюжок подій; – <i>уміє</i> працювати з фотоапаратом, диктофоном. Установки і цінності: – <i>виражає</i> свої наміри і спілкуватися за допомогою медіазасобів; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини; – <i>готує</i> випуск газети.
	4	Оформлення фотогозети «Мій дитячий садок»	Учити дітей добирати найцікавіший матеріал для газети, розмішувати його, давати заголовки; розвивати критичне мислення; закріпити вміння працювати з ножицями, клеєм.	Ватман, ножиці, клей, фломастери, фотографії з життя садочка та його працівників.	Вступна бесіда: «Правила користування фотоапаратом». Перегляд відзнятого матеріалу. Гра «Дай заголовок газетній статті». Коллективна робота дітей; оформлення фотогозети.	Знання і розуміння: – <i>знає</i> правила користування фотоапаратом. Уміння і навички: – <i>уміє</i> добирати найцікавіший матеріал для газети, розмішувати його, давати заголовки; – <i>уміє</i> спілкуватися в радіоэфірі. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> важливість спільної справи на користь іншим; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	5	Основи кінематографії («Мультибус») «Лічильочка»	Розширювати знання дітей про малі літературні жанри, ознайомити дітей із лічильками; розвивати зв'язне мовлення дітей, вміння аналізувати, порівнювати, виховувати любов до рідної мови.	Ляльки, малюнок до лічильки, відеоролик «Вулик», картки-знаки.	Психогімнастика «Бджолина родина». Перегляд відеоролику «Вулик» Бесіда: «Скільки бджіл у вулику». Читання лічильки «Летів рій бджілоку». Вправа «Про що розмовляли друзі». Рольовий діалог: «Векі запитань». Дидактична гра «Зачаровані картинки-клітинки» (складання ребусів, кросвордів).	Знання і розуміння: – <i>мис</i> уявлення про кадрування. Уміння і навички: – <i>уміє</i> аналізувати медіатекст; Установки і цінності: <i>усвідомлює</i> важливість участі в колективній творчості; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	6	Відрядження до бібліотеки (куточки книги в групах). Пізнавальна бесіда.	Закріпити вміння дітей брати інтерв'ю, відповідно до завдання, діяти про роль книжки в житті людини, учити обережно розводитися з книгою; розвивати увагу, зв'язне мовлення, пам'ять, виховувати сміливість, любов до книги.	Картинки до теми, мікрофон, фотоапарат, книги.	Бесіда: «Що означає для журналіста відрядження». Дидактична гра «Казка». Практична робота: взяти інтерв'ю у вихователів груп, дітей, які стежать за порядком у куточках книг: «Для чого потрібна книга?» Практична робота: «Полорож поличками книг» (серію знімків, як діти користуються книгою).	Знання і розуміння: – <i>мис</i> уявлення про інформацію, її достовірність та способи її отримання. Уміння і навички: – <i>уміє</i> брати інтерв'ю. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	7	Передача «Срібний апельсин»	Учити дітей вступати в діалог, продовжувати формувати знання про створення телепередач; розвивати зв'язне мовлення, критичне та творче мислення, увагу, уяву, дрібну моторику, зображувальні навички; виховувати особистісні якості, бажання допомагати під час спільної праці.	Картинки з прямими видами поведінки в студії, ребуси, конверти, відеозапис з дикими тваринами різних широт, м'яч, запис веселої музики, ватман, олівці	Вправа «Подивись і розкажи». Розповідь з візуалізацією «Телестудія». Вправа «Назви правило за картинкою». Робус «Відгадай назву». Д/Г «Загадки з конверту». Відеозавдання «Візнай тварину». Вправа «Довгі слова». Танцювальна пауза. Гра «Веселі задачки про тварин». Робота в групах «Кого намалював художник».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> особливості створення телепередач; – <i>знає</i> правила поведінки в телестудії. Уміння і навички: – <i>розрізняє</i> різні види медіапростору; – <i>уміє</i> вільно спілкуватися в радіоэфірі. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
Квітень	1	«У світі анімації»	Детальніше познайомити із видами мультфільму, учини працювати в групах, розподіляти обов'язки між собою, створювати сюжет мультфільму; розвивати творчість, уяву, фантазію, зв'язне мовлення, орієнтування на площині; виховувати бажання доводити розпочату справу до кінця, терплячість.	Екран для анімації, картки з послідовним зображенням рухів тварин, ватман, пластилін, картон, ножиці, фарби	Бесіда «Хто полюбить мультфільми». Ілюстрована розповідь: «Світ анімації». Д/Г: «Назви вид мультфільму». Вправа: «Оживи малюнок». Робота в підгрупах: виготовлення матеріалів для власного мультфільму (малювання фону, ліплення персонажів, створення знімальної площадки, малювання кадрів – розкадровка).	Знання і розуміння: – <i>знає</i> види мультфільмів. Уміння і навички: – <i>уміє</i> працювати в групах; – <i>уміє</i> розподіляти обов'язки між учасниками, – <i>уміє</i> створювати сюжет мультфільму; – <i>розрізняє</i> різні види мультфільму; – <i>оцінює</i> різноманітні медіатексти; – <i>уміє</i> спілкуватися з використанням медіа. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	2	Основи кінематографії («Мультиміабу») «Веселі загадки»	Учити дітей відгадувати загадки, аналізувати текст, закріпити знання про користь їжі; розвивати увагу, критичне мислення, комунікативні навички, виховувати повагу до думки інших	Кошик з овочами, картинки з картоплею та шкідливою їжею картки – закладки, олівці, папір.	Гра-привітання «Сонечко» Динамічна хвилинка «Вийди, вийди сонечко» Д/г: «Що у кошику» (читання загадок про овочі) Вправа «Корисно – шкідливо» Вправа «Дружня родина». Бесіда: «Чому в однієї загадки кілька відгадок?» Вправа «Знайди схоже між ризним». Робота в підгрупах: «Стежинки загадок та ігор». Вправа «Я вмію просити та дякувати». Творче завдання: «Загадка-відгадка»	Знання і розуміння: – <i>знає</i> правила безпечної поведінки під час користування медіаасобами. Уміння і навички: – <i>вміє</i> користуватися сучасними гаджетами. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	3	Мультимедійні власніми руками	Учити дітей створювати мультимедійні, послідовно пересувати персонажів мультимедійному, використовувати фотоапаратом, самостійно озвучувати мультимедійні, добирати фоніву музику.	Знімальна площадка, персонажі мультимедійному, фотоапарат, записи фоніву музики, лампа для освітлення	Психогімнастика «Казка». Бесіда: «У якій казці побував ти...». Вправа «Стоп-кадр». Драмагізація уривків з казки. Вправа: «Покажи один рух». Бесіда: «Назви правила зйомки мультимедійному». Робота в підгрупах: добір фоніву музики, фотозйомка, керування рухом персонажів	Знання і розуміння: – <i>знає</i> правила зйомки мультимедійному. Уміння і навички: – <i>вміє</i> створювати мультимедійному; – <i>вміє</i> послідовно пересувати персонажів мультимедійному; – <i>вміє</i> озвучувати мультимедійному – результати власного медіапродукту; – <i>вміє</i> добирати фоніву музику. Установки і цінності: – <i>володіє</i> первинними навичками взаємодії зі світом медіа.

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	4	Презентація лінійного мультфільму	Учити з повагою ставитись до праці своїх однокласників, висловлювати свою думку; розвивати увагу, мовлення, критичне мислення; виховувати культуру спілкування.	Комп'ютер або телевізор, цифровий варіант мультфільму	Гра-привітання «Добрий ранок». Бесіда: «Як ми створювали мультфільм». Вправа «Придумай фінал». Перегляд мультфільму. Динамічна пауза: «Уяви себе тваринкою». Д/Г: «Інтерв'ю». Гра: «Кому ти б подякував за мультфільм».	Знання і розуміння: – <i>розуміє</i> важливість праці всіх працівників, які працюють над створенням мультфільму. Уміння і навички: – <i>уміє</i> порівнювати різні способи передачі і збереження інформації, – <i>визначає</i> ефективність способів передачі і збереження інформації в різних ситуаціях повсякденного життя. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	5	«Легендарні журналісти»	Познайомити дітей з видатними журналістами, які зробили свій внесок у розвиток журналістики, створити альбом «Так все починалось» з історичними фактами журналістики; розвивати пізнавальну активність, мислення, увагу, творчість.	Альбом з добірною фотографією знаменитих журналістів, вирізки з журналів, ватман, клей, ножниці, фломастери.	Бесіда: «Що ми вже знаємо про журналістів». Розгляд альбому з знаменитими журналістами світу. Розповідь про те, чим вони прославились. (Джозеф Пулітцер, Роберт Капа, Йоганн Карлос, Андрій Вербицький, Олександр Склабовський). Створення колажу «Світ журналістики».	Знання і розуміння: – <i>називає</i> видатних журналістів, які зробили свій внесок у розвиток журналістики; – <i>знає</i> , що таке колаж. Уміння і навички: – <i>уміє</i> створювати колаж. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> важливість ціннісного ставлення до людей, їх професійної спадщини; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	6	Вікторина «Що я знаю про мультфільм»	Закріпити знання дітей про процес створення мультфільму, професії людей, які працюють над створенням мультфільму, вчити послідовно відтворювати алгоритм дій під час створення мультфільму; розвивати увагу, мислення, пам'ять, зв'язне мовлення; виховувати дружні стосунки між дітьми, вміння вислухати інших.	Планшети, запис пісень з мультфільмів, картки з алгоритмом створення мультфільму, відео загалки про професії до теми, розмальовки.	Гра-привітання «Я твій друг і ти мій друг». Представлення команд – девізи команд. Перше завдання: «Що перепугав художника» (з планшетами). Друге завдання: «З якого мультфільму пісенька». Третє завдання: «Що спочатку, що потім». Фізхвилинка «Дружні малюки». Четверте завдання: конкурс капітанів «Хто назве більше персонажів мультфільмів». П'яте завдання: «Назви професію». Підбиття підсумків викторини. Вручення розмальовок.	Формування медіакомпетентностей дошкільників – <i>знає</i> , що таке мультфільм; – <i>знає</i> , хто працює над створенням мультфільму. Уміння і навички: – <i>уміє</i> послідовно відтворювати алгоритм дій під час створення мультфільму; – <i>бере участь</i> у створенні власних медіапродуктів. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
Травень	1	<i>Теле-репортаж</i>	Продовжувати учити дітей створювати послідовну розповідь за серією картинок, використовувати різноманітні засоби зв'язку; розвивати вміння будувати сюжетну лінію в оповіданні, уяву, творчість, зв'язне мовлення, критичне мислення; виховувати бажання працювати спільно з однолітками.	Конверт з розрізними картинками, фотографії міста, мікрофони.	Гра «Розрізні картинки». Бесіда за змістом картинок. Вправа: «Мандрюємо містом». Репортаж «Як ми знімали мультфільм».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> правила спілкування з використаним медіа. Уміння і навички: – <i>уміє</i> озвучувати презентацію результатів створення медіапродукту; Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
	2	<i>Розвиваючі ігри на планшетах: «Цікава математика»</i>	Учити виконувати математичні операції з множинами за допомогою планшетів, закріпити вміння оперувати математичними знаками; розвивати увагу, логічне та критичне мислення, пам'ять, дрібну моторику, зв'язне мовлення; виховувати бажання доводити розпочату справу до кінця, культуру поведінки.	Планшети, картки, предмети, картки до вправи «З'єднай крапки».	Бесіда-роздум: «Кому належить загублений портфель?» Вправа: «Розшифруй слово» (Незнайка). Гра «Що зайве?». Робота з планшетами: «Цікава математика» (допомогти Незнайці потрапити до школи). Зорова гімнастика: «Політ з Незнайкою». Вправа: «З'єднай крапки».	Знання і розуміння: – <i>розуміє</i> , що планшет можна використовувати не тільки для розваг. Уміння і навички: – <i>уміє</i> користуватися сучасними гаджетами та виражати свої наміри за допомогою медіазасобів. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	3	«У світі професій» (з використанням планшета та ноутбука)	Закріпити знання дітей про працю дорослих, уточнити уявлення про найбільш доступні й необхідні для розвитку їх соціального досвіду види праці дорослих, продовжувати учини працювати з планшетом та в підгрупах; формувати навички спілкування із знайомими та незнайомими людьми; активізувати словник дітей назвами професій; розвивати у дітей фонематичний слух, творчі здібності, логічне та критичне мислення, уміння висловлювати та доводити свою думку, уміння співпрацювати; виховувати почуття радості за свої та чийсь успіхи, інтерес до праці конкретних працівників тих чи інших професій, сміливість.	Відеопрезентації «Лист від телеканалу», «Дешефрувальник», «Випуск новин», картки з зображенням професій, планшети з грою «Професії», картки до гри «Що кому потрібно для роботи?», «Посилка», мікрофон, бейджики за кількістю дітей.	Гра-привітання «Доброго ранку». Читання електронного листа. Вправа: «Дешефрувальник». Дидактична гра «Подумай і скажи». Робота в підгрупах: Перша підгрупа: розвиваюча гра «Професії». Друга підгрупа: дидактична гра «Кому, що потрібно для роботи?». Зорова гімнастика «Професії». Дидактична гра «Виправ помилку». Перегляд «Випуску новин». Мовна гра «Диалог».	Знання і розуміння: – <i>мис</i> : уявлення про найбільш доступні й необхідні для розвитку їх соціального досвіду види праці дорослих. Уміння і навички: – <i>уміє</i> : розрізняти різні види медіапростору, опрацюовувати та використовувати інформацію з різних джерел; – <i>уміє</i> : працювати з планшетом та в підгрупах. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> : значення медіа в житті людини.

№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
4	Випуск газети «Дружина сімейка», «Скрина журналіст».	Вправляти дітей в доведенні розпочатої роботи до кінця, якісно виконувати отримане завдання, вправляти у зв'язанні професійних термінів; продовжувати вчити дітей самостійно розподіляти обов'язки та працювати в команді; виховувати відповідальність та інтерес до своєї роботи.	Мікрофон, папір, олівці, планшети, відеореєстратор, «Як працюють журналісти», мікрофони, фотоапарат, фомастери, папір, ножиці, клей.	Вступна бесіда: «Яким повинен бути журналіст». Перегляд відеореєстрації на планшетах «Як спілкуються журналісти». Робота в підгрупах: гра «Ми – журналісти». Вправа «Моя рубрика в малюнок» (зробити малюнок до матеріалу, відібрати потрібні фотографії).	Знання і розуміння: – <i>розуміє</i> специфіку роботи в типографії. Уміння і навички: – <i>уміє</i> вживати професійні терміни; – <i>уміє</i> добирати потрібні фотографії. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> важливість праці журналістів; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.
5	Основи кінематографії («Мультибус») «Сім'я»	Уточнити й розширити уявлення про сім'ю, родину; учити усвідомлювати своє місце, приналежність до певного роду; розвивати увагу, мислення, мову, пам'ять, бажання дітей приносити радість у своїй сім'ї; виховувати повагу до батьків; прищеплювати бажання бути гідними дітьми своїх батьків.	Фотографії родин дітей, картки-знайки, квіти для віночку, планшети	Дітей зустрічає українська народна музика/ Руханка «Ми діти твої, Україно». Перегляд фотографій та бесіда: «Моя сім'я». Читання вірша: «У нашого Омелька». Виконання завдань мультибуса. Вправа «Продовж вірш словами: «А у нас...». Вправа: «Складіть віночок (потраби зібрати віночок імен членів своєї родини).	Знання і розуміння: – <i>знає</i> роль фотографії. Уміння і навички: – <i>уміє</i> застосовувати знання про процес створення мультфільму; – <i>уміє</i> опрацьовувати та використовувати інформацію з різних джерел. Установки і цінності: – <i>розрізняє</i> різні види медіапростору; – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Місце	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
6	«Книга власними руками»	Учити розуміти, що книга є джерелом інформації, розрізняти вигадані історії від реальних, учти дітей створювати з паперу книжечку і малювати казкову тваринку із загальної схеми за допомогою паралону і пензлика; розвивати у дітей здібність до створення виразного художнього образу, спираючись на враження від художнього твору, за допомогою зображувальної діяльності, фантазії в малюванні казкових тварин; виховувати любов до книги, бережливе ставлення до неї.	книжкові ілюстрації до казок із зображенням тварин, гуаш, простий олівець, паралоновий тампон, пензлик, папір.	Дидактична гра «Стежини родинних справ» Гра-пантоміма «Портрет моєї сім'ї». Бесіда: «Де живуть казки». Діг «З якої казки герої». Вправа «Чим відрізняються тварини». Мовна зарядка «Який? Яка?». Фізвильника «Усмішка». Вправа «Збери книгу». Бесіда «Книга – міст у світ знань». Практична робота «Оживи сторінки».	Знання і розуміння: – <i>знає</i> про правила захисту від потенційно шкідливого впливу медіа. Уміння і навички: – <i>уміє</i> оцінювати різноманітні медіа-тексти та визначати їх ефективність та надійність у різних ситуаціях. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.	

Місяць	№ з/п	Тема	Мета	Обладнання	Форми роботи	Формування медіакомпетентностей дошкільників
	7	Оформлення фоточиставки «Успіхи медіадошкільнят»	Закріплювати вміння користуватись фотоапаратом, працювати з ножицями та клеєм; учити розміщувати матеріал у певній послідовності та яскравості сюжету; розвивати художній смак, творчість, орієнтацію на площині, критичне мислення; виховувати інтерес до життя садочка.	Фотоапарат, папір, фломастери, ватман, клей, ножиці.	Гра-привітання «Сонечко». Практична робота «Обери фототрафік»: режимні моменти, випускні свята, розвиваюче середовище садочка. Створення колажу: «Як ми весело живемо». Вправа «Я сфотографую це...». Вправа «Що малече полюбляє?».	Знання і розуміння: – <i>має</i> уявлення про різні види медіа; Уміння і навички: – <i>володіє</i> первинними навичками взаємодії зі світом медіа. Установки і цінності: – <i>усвідомлює</i> значення медіа в житті людини.

Програму підготували:

Дегтярєва Галина Анатоліївна, завідувач кафедри методики навчання мов і літератури Комунального вищого навчального закладу «Харківська академії неперервної освіти», доктор педагогічних наук, науковий керівник регіональної Програми дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня з проблеми «Науково-методичні засади впровадження медіаосвіти в систему навчально-виховної роботи закладів освіти Харківської області» на 2013-2018 рр.;

Тарасова Олена Сергіївна, вихователь-методист Куп'янського дошкільного навчального закладу (центр розвитку дитини) «Іскорка» Куп'янської міської ради Харківської області,

Фоменко Альона Петрівна, учитель-логопед Куп'янського дошкільного навчального закладу (центр розвитку дитини) «Іскорка» Куп'янської міської ради Харківської області)

Список використаної літератури:

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богуш // Богуш А. М., Беленька Г.В., Богиніч О. Л. та ін. – К.: Видавництво, 2012. – 26 с.
2. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: теорія і методика навчання рідної мови : підручник / За ред. А.М. Богуш. – К., 2007.
3. Джерело педагогічних інновацій. Інноваційні практики розвитку життєвої компетентності дитини дошкільного віку : Науково-методичний журнал. – Випуск №2 (14). – Харків : Харківська академія неперервної освіти, 2016. – 276 с.
4. Дитина в дошкільні роки : комплексна додаткова освітня програма / наук. кер. К.Л. Крутій. – Запоріжжя : ТОВ «ЛПІС», ЛТД, 2011. – 188 с.
5. Долинна О.П., Бурова А.П., Низьковська О.В. Обов'язкова освіта дітей старшого дошкільного віку: форми здобуття, організація і зміст роботи: збірник методичних матеріалів / Тернопіль : Мандрівець, 2011. – 408 с.
6. Закон України «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти щодо організації навчально-виховного процесу».
7. Закон України «Про дошкільну освіту» // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 144. – С. 1-9.
8. Комаровська О.А. Театральне мистецтво в курсі «Художня культура України» // Мистецтво і освіта. – 2002. – № 2. – С. 26-39.
9. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
10. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні, схвалена Постановою Президії Національної академії педагогічних наук України 20 травня 2010 року (протокол № 1-7/6-150) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzheniya_mediaosviti_v_ukraini/
11. Коченгіна М.В., Замазій Ю.О. та ін. Створення безпечного інформаційного середовища для дитини дошкільного віку : науково-методичний посібник. – Харків : Харківська академія неперервної освіти, 2011. – 96 с.

12. Коченгіна М.В. Підготовка вихователів дошкільних навчальних закладів до створення для дітей безпечного інформаційного середовища : навчально-методичний посібник / М.В. Коченгіна; за заг. ред. Л.Д. Покроєвої. – Харків : Харківська академія неперервної освіти, 2015. – 136 с.
13. Лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 26.07.2010 №1.4/18-3082 Інструктивно-методичні рекомендації «Про організаційну і самостійну діяльність дітей у дошкільному навчальному закладі».
14. Лист МОНмолодьспорт №1/9-152 від 28.02.2013 «Про розроблення програм для дошкільної освіти».
15. Масол Л.М. Виховний потенціал мистецтва – джерело освітніх інновацій // Мистецтво і освіта. – 2001. – № 1. – С. 2-5.
16. Немирич А.А. Медиаграмотность как результат медиаобразования детей дошкольного возраста // Медіаосвіта. – 2011. – № 2. – С. 47 – 55.
17. Піроженко Т.О. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дошкільників. – Тернопіль : ТОВ «Мандрівець», 2010.
18. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості» / Р.М. Борщ, Д.В. Самойлик. – Тернопіль : Мандрівець, 2013. – 72 с.
19. Самойленко І.В. Як розвивати таланти дитини: від народження до 5-ти років. – М. : ООО «КТЦ. Лада», 2009. – 111 с.
20. Семчук С. Дитинство в сучасному інформаційному суспільстві / С. Семчук // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. – 2014. – Випуск 49. – 147 с.
21. Формування медіаграмотності педагогів : навчально-методичний посібник [за заг. редакцією Л.Д. Покроєвої, Г.А. Дегтярьової]. – Харків : Харківська академія неперервної освіти, 2014. – 252 с.
22. <http://fusionpiter.ru/articles/theatre-activity>.
23. <http://studyankadnz.jimdo.com/театралізована-діяльність/>.
24. <http://inclusive.ostriv.in.ua/publication/code-4CDBD750ACA0D/list-291552A0F27>.
25. <http://vkurok.ru/artkulyatsijna-himnastyka-v-malyunkah/>.
26. http://sadok18.at.ua/load/poradi_dlja_pedagogiv/organizacija_teatralizovanoji_dijalnosti_doshkilkiv_u_dnz_18/2-1-0-70.

Додатки

Додаток 1

Методичні рекомендації впровадження розвивальної методики Т. Піроженко «Мультибус» або «Створюємо своє кіно» в контексті парціальної програми «Медіадошкільник»

Медіаосвіта дошкільників є потужним засобом розвитку як критичного мислення, креативності, творчості так і комунікативно-мовленнєвої діяльності. Тому використання розвивальної методики Т. Піроженко «Мультибус» або «Створюємо своє кіно» під час формування медіаграмотності дошкільників дозволяє розв'язати низку завдань одночасно:

- сформувати в дітей вміння працювати з текстом, використовуючи різні засоби візуалізації;
- оволодіти мовними засобами в контексті культурного досвіду соціальної взаємодії з партнерами спілкування;
- формувати соціально-комунікативну компетенцію;
- через знайомство з малими формами українського народного фольклору виховувати прагнення вивчати рідну мову.

Як зазначає автор методики: «Навчальний процес не може бути успішним, якщо виконувані завдання не відповідають вимогам часу. І якщо раніше педагог передавав вихованцеві певний універсальний «комплект» знань, умінь та навичок, то нині дитина має навчитися вибирати свою стратегію в мінливому світі, здійснювати пошук у масовій інформації».

Термін «мультибус» має два значення – це «намисто», яке складається з окремих різноманітних намистинок та «рух». Тобто «на-

мистинки» – це окремі заняття (кадри фільму) різні за сюжетом та змістом, а рух – це розвиток кожного учасника колективної творчості. Отже «мультибус» повинен містити багато різноманітних кадрів, тем і ситуацій. Результати колективної творчості кожного заняття необхідно оформлювати в малюнки-кадри, які можуть мати вигляд «живих картинок», картинок у вигляді кінематографічної плівки, їх зміна може відбуватися за принципом фланелеграфа чи сюжетних картинок. Усі учасники творчого процесу (дорослі і діти) можуть проявляти творчість та вносити зміни до кадрів, пропонувати свої ідеї оформлення результатів. Однією з цінностей цієї методики є те, що під час створення мультибусу діти знайомляться з малими формами українського фольклору.

Можна дійти висновку, що для вихователя «мультибус» – це весь процес освітньо-виховної роботи щодо ознайомлення з українським фольклором через залучення знакової системи, малюнків-кадрів, а кінцевий «фільм» – це ті знання, навички, уміння та компетентності, які діти отримують під час роботи над мультибусом. Діти ж «кадр» за «кадром» учаться отримувати інформацію, обробляти її і видавати результат. При цьому вони вчать спілкуватись один з одним, домовлятися та прислухатися до порад своїх товаришів. Разом із тим у дітей формується бажання спілкуватися рідною мовою. Важливим є те, що діти створюють власний продукт праці – кадри до фільму, відповідно до теми та сюжету. Створені кадри можна переглядати, переставляти місцями, утворюючи новий сюжет, обігрувати, уявляючи, що вони на телестудії та готують сюжет про українські казки чи бабусині колискові.

Оскільки головна мета цієї методики полягає у формуванні навичок мовної взаємодії дітей із дорослими й однолітками та розвитку комунікативних і мовленнєвих здібностей дошкільників у процесі ознайомлення з українським фольклором, то провідним у створенні мультибусу про український фольклор є можливість проинятися ідеєю, що мовна творчість народу живе завдяки особистій творчості кожного з нас.

Перш ніж розпочати роботу над створенням «свого кіно» чи мультфільму, необхідно об'єднати дітей у кілька підгруп (по 3-6 дітей). Підгрупу дитина обирає самостійно, вихователь може тільки ненав'язливо їй допомогти, він виступає в ролі фасилітатора. У таких мікрогрупах стосунки між дітьми не формальні та доброзичливі,

при цьому дітей об'єднують спільні ігри, знання, спільний досвід життя і свої таємниці. Вони є природним ґрунтом для того, щоб не тільки отримувати й засвоювати знання про навколишній світ, а й, що не менш важливо, навчитися передавати ці знання іншим, словесно формулюючи їх. Такі мікрогрупи можуть бути однаковими на кількох заняттях поспіль, а можуть і змінюватися. Під час роботи доцільно вводити елементи змагання між групами, групи можна нагороджувати фішками. Така організація роботи з дітьми під час створення кадрів фільму дозволяє формувати інтерес до справи й до того, як її виконують інші, діти виявляють готовність і прагнення «входити» у ситуацію спільного пошуку і творчої роботи. При цьому, незважаючи на спільну діяльність, кожна дитина має можливість проявити індивідуальність, висловити свою думку, довести її.

Як же створюється кіно (мультфільм) на основі малих форм українського фольклору? На кожному занятті, нагадаємо, що заняття в нашому випадку є кадром фільму, вихователь знайомить дітей із казками, прислів'ями та приказками, колісковими, забавлянками, морилками, дражнилками чи лічилками і пропонує дітям вивчити текст на пам'ять, вигадати нову кінцівку казки чи з кожним персонажем однієї казки вигадати нову, переповісти сюжет навпаки, утворити казку від коліскової і т.ін. Коли кожна підгрупа обговорить, як саме вони виконають завдання, то створюють малюнки-кадри за своїм сюжетом і, демонструючи їх, розповідають історію. Малюнки-кадри можуть бути намальовані у вигляді кінематографічної плівки чи мати вигляд аплікації, можуть створюватися пластилінові персонажі тощо. Автор методики пропонує свої конспекти занять (кадри), але кожний учасник мультибусу (вихователі, діти) може вносити зміни, проявляючи свою творчість. Крім того, якщо в груповій кімнаті створити творчий осередок «мультибусу», то діти матимуть змогу створювати колективні малюнки-кадри під час самостійної діяльності. Коли діти набудуть певного досвіду у створенні малюнків-кадрів, можна влаштувати спільну з батьками розвагу, де діти познайомлять з уже виготовленими кадрами «мультибусу».

Для того щоб діти могли коректно спілкуватися між собою, послідовно виконувати завдання, на першому занятті їх знайомлять із малюнками-знаками. (Кадр № 1). Після цього дошкільнят знайомлять з персонажами, які присутні на кожному занятті – це Доведунчик, Пояснійка та Чомусик.

Нижче наводимо зміст роботи щодо створення мультибуса, запропонований автором методики Т. Піроженко.

Кадр 1. «ЩО ОЗНАЧАЮТЬ МАЛЮНКИ-ЗНАКИ?»

(загальний для всіх мультибусів)

Усі форми роботи з пропонованими текстами, малюнками розвивають здатність користування мовою та невербальними засобами (контакт очей, усмішка, жести, міміка) для взаємодії із співрозмовниками. Обговорити з дітьми, що означають умовні малюнки-знаки і які завдання та дії вони передбачають.

Знак 1. Дитина, яка робить крок уперед: «Тут і тепер». – Несе усмішку і відкритий погляд на все, що поряд. Уважно стежить, помічає і чує іншого, усі навколишні предмети та їхні особливості – емоційний настрій, дії, колір, звуки, величину. Особисто входить у діючу динамічну ситуацію як реальний живий процес.

Знак 2. Малюнок квітки-семицвітки: «Фантазуй, вигадуй сам». – Придумує уявну ситуацію, а також різноманітні завдання, вправи, творчі розповіді.

Знак 3. Дитина, яка однією рукою припіднімає капелюх, а в другій тримає квітку: «Спілкуємося», «Мовний етикет». – Складає різні форми висловлювань, необхідних для взаємодії: згода, незгода, подив, дозвіл, невдоволення, задоволення, співчуття, вдячність, підтвердження, узагальнення, висновки.

Знак 4. Зображення обличчя з яскравою мімікою: «Розповідь без слів». – Дізнається, про що розповідають усмішка, погляд, міміка. Учитися розповідати без слів за допомогою зазначених засобів спілкування.

Знак 5. Малюнок «Запитання та відповіді». – Складає запитання і знаходить різні відповіді, пояснює ситуації, прислів'я, приказки.

Кадр 2. «ЗНАЙОМСТВО»

Малюнок, на якому зображено троє друзів: Чомусик (хлопчик), Пояснійка (дівчинка), Доведунчик (хлопчик) із яскравою мімікою.

Ви готові подорожувати шляхами казок, прислів'їв і приказок? Разом із вами хочуть вирушити й троє вірних друзів – Пояснійка, Доведунчик і Чомусик. Обговоріть поміж собою, чи згодні ви запросити їх у мандрівку. Якщо так, то познайомтеся. Чи схожі вони? Чи однакові в них очі, усмішки? Запитайте, чому їх так звать; чому їм

подобається бути втрех. Висловте своє ставлення до майбутньої спільної подорожі – згоду або незгоду; дозвіл, невдоволення, приязнь, подив, подяку, – а може, хтось захоче висловити вимогу до друзів або пораду чи прохання (*знаки 3, 5*).

Здається, ви сподобались одне одному. Друзям буде приємно, якщо захочете зробити їхні портрети (намалювати, виліпити з пластиліну, вирізати з паперу чи виготовити ляльку).

Кадр 3. «РОЗПОВІМО ПРО СЕБЕ»

Малюнок, де Чомусик, Пояснійка і Доведунчик серед друзів-малюнків (або відповідні ляльки серед дітей).

– Послухайте приказку: «Знає, де живе, ще й іншим покаже. Ви запитайте, то ім'я своє зараз скаже». Поміркуйте, про кого з дітей можна так сказати. Доберіть слова, що відповідають на запитання: «Де живуть... люди, предмети, звірятка, казки, квіти?» А ще подумайте, кому б із наших нових знайомих ви розповіли про себе. (*Вибір ляльки, подальша робота у трьох підгрупах.*) Складіть розповідь-опис рідного дому, своїх друзів. Нехай кожний скаже без слів, який він. (*Веселий, сумний.*) Згадайте приказку, яку ми з вами вивчили, повторіть її для своїх друзів. Пограйте в ігри «Знайомство», «Розповімо про себе» з Пояснійкою, Доведунчиком і Чомусиком та з улюбленими іграшками.

Діти малюють на зазначені теми перші кадри для мультитубуса (*знаки 1–5*).

Кадр 4. «ДИВОВИЖНІ СЕКРЕТИ ДРУЗІВ»

Малюнок, на якому Чомусик несе велику вежу з цеглин, на кожній із яких – запитання: «Що?», «Який?», «Де?», «Коли?», «Навіщо?», «Чому?», «Через що?», «А що буде, якщо...?». З його кишені виглядають різні за формами ключі – це Ключі до Відкриттів. Поряд ідуть, підтримуючи вежу і жваво сперечаючись, Пояснійка та Доведунчик. (*Ситуація може бути обіграна ляльками.*)

Виконують завдання відповідно до знаків 1-5. Діти розглядають предмети й обмінюються враженнями.

– Хто чув, про що сперечалися друзі? Хто хоче увійти в картину й озвучити її? (*Входження в ситуацію розмови і пояснення її – об'єднання дітей по троє без слів, за допомогою погляду і рольовий діалог.*) Відгадайте, хто з друзів каже ці слова: «Найзвичайнісінький

предмет може стати цікавішим, якщо відчиняти його ключами до Відкриттів. Спробуймо». «Якщо зможете збудувати найвищу Вежу Запитань, то знайдете на ній моє улюблене запитання»; «Доведіть, що без ключів до Відкриттів і Вежі Запитань не можна вирушати у подорож».

Проводять експерименти-ігри у підгрупах: «Чия Вежа Запитань найвища?», «Найцікавіше запитання», «Запитую – пояснюю – доводжу».

Чи сподобалися вам секрети друзів? Як ви гадаєте, навіщо вони познайомили вас зі своїми улюбленими іграшками – Вежею Запитань і Ключами до Відкриттів? Поміркуйте, як би ви могли подякувати друзям.

Діти виготовляють власні комплекти ключів до Відкриттів для подальшої подорожі у світ казок, а також для вихованців молодших груп дитячого садка.

Кадр 5. «ВИРУШАЄМО В ДОРОГУ»

(малюнок-пейзж за текстом вірша)

(Виконання завдань відповідно до знаків 1, 3, 5.)

– Послухайте вірш, що його розповідає один із персонажів цього малюнка:

Йдїть, мої любї,
пїд ноги дивїться,
Травам і квітам
нїжно всмїхнїться.
Несїть же їм ласку
у кожнїй долоньцї

Разом з промїнням
веселого сонця.
Хай же мандрївка
Казкою стане,
Про неї розкажете
татовї й мамї.

– Хто це говорить? Які поради дає? Чому так важливо всміхатися, бути лагідним?

Проводять гру з промінчиком-зайчиком та з улюбленими іграшками Чомусика і Доведунчика всі, хто цього хоче.

Кадр 6. «ВВІЧЛИВІ СЛОВА. ХТО ЇХ ЧЕКАЄ?»

Пейзаж похмурого осіннього дня, видно лише окремі деталі-прикмети Чомусика, Пояснійки, Доведунчика. (Виконання завдань 1, 5, 3, 2.) Обмін думками про те, чому так сіро й похмуро навколо.

– Хто образився чи засумував? Як можна допомогти друзям?

Придумування лагідних слів-звертань, висловлювання подяки, задоволення трьом друзям. Пошук тих, хто чекає на добрі слова. Малювання такого кадру мультибуса, де ніхто не сумує. Пригадування добрих слів, прислів'їв і приказок про доброту.

Кадр 7. «МИ В ДОРОЗІ»
(малюнок-пейзаж за текстом вірша)

Сонечко, сонечко, Глянь нам у віконечко, Усміхнись. До діток малесеньких Своїм ясним личеньком Повернись. Сонечко, сонечко, Глянь, щоб наша вишенька Розвилась,	А в полі травиченька, Дорідна пшениченька Піднялась. Сонечко, сонечко, Глянь нам у віконечко, Привітай З золотою волею, Таланом та долею Рідний край.
---	---

(Виконання завдань 5, 4, 2.)

Проведення уроку замилювання природою з уточненням погляду, пози, рухів. Віднаходження у природі пари, яка показує стосунки «між». Головне – відчутти і передати небайдужість одне до одного, тобто відчутти пейзаж не як картинку, а як безпосередню подію. Виконання вправи «Знайди пару» – «Хто без кого не може жити». Показ у рухах, малюнках проявів турботи і ласки. Пригадування загадок, віршів, жартів, прикмет про взаємозв'язок у природі, про свою пару друзів. *(Завдання виконують як у дитячому садку, так і вдома.)* Проведення гри «Про кого задумано?» Хто хоче, придумає свою сторінку до Книги Казок «Про все-все- все».

Кадр 8. «ЦІКАВЕ ПОРЯД ІЗ НАМИ»
(малюнок або обігравання ситуації за текстом)

Вигнув спину кіт-приблуда:
– Бачте, схожий на верблюда!
(Виконання завдань 5, 4.)

Спочатку – виконання завдань у підгрупах, а потім спілкуванні за бажанням у грі-імпровізації «Хто на кого схожий» із доказами від

імені Чомусика, Пояснійки, Доведунчика. Проведення гри «Відгадай задумане» (*Відтворення без слів образів звірів, предметів.*)

Кадр 9. «ЯКА ГОЛОВОНЬКА, ТАКА Й РОЗМОВОНЬКА»

(малюнки: «кІт» і «кИт»)

Знайдіть відгадку такої загадки: «У нашої бабусі сидить гість у кожусі, проти печі гріється, без водички миється». (*Виконання завдань 1, 5, 2, 4.*) Придумайте ситуацію, коли б ця загадка могла бути вперше сказана. Чому так говорять про kota? А що означав ось цей вислів: «Яка головонька, така й розмовонька»? Що було б, якби у бабусі жив кит? Придумайте цю історію. Разом із друзями пригадайте загадки про різні предмети. Як можна розповісти про них? (*Звуками, словами і без слів, рухами, малюнками тощо.*) Проведіть гру «Відгадай». Що зробить її ще цікавішою?

Кадр 10. «ЯК ВІДГАДКИ ПОХОВАЛИСЬ У ХАТКИ»

(малюнки варіантів відгадки на загадку
і графічні схеми цих слів)

Без вікна, без дверей повна хата людей. (*Гарбуз, огірок, мак.*)
(*Виконання завдань 5, 2, 3.*)

Чому в одній загадці кілька відгадок? Чим вони схожі й відмінні? Ви вже багато дечого знаєте і вмiєте бавитися з навколишніми предметами. Чи хочете потрапити на Галявину Загадок? Вирішіть самі, як це можна зробити. Складіть свої стежинки, завдання, ігри. Бабуся-Загадуся чекає на вас. Не забувайте, що вмiєте висловлювати прохання, подяку тощо всім, хто вам допомагає.

Кадр 11. «ОБІДАЄМО В ДОРОЗІ»

(малюнок або інсценізація за приказками)

1. Знехочу з'їв три миски борщу.
 2. Без добавки борщ не смачний.
 3. Борщ – аж жмурки встають.
 4. Борщ і каша – мати наша.
 5. Добрий борщик, та малий горщик.
 6. З ним борщу не звариш.
- (*Виконання завдань 1, 4, 3.*)

– Уявіть собі й відобразіть ситуацію, у якій цю приказку хтось використав уперше. Розкажіть без слів та відгадайте, про яку приказку

ми хочемо розповісти. Скажіть про це інакше. Намалюйте сказане. Разом із мамою, татом, старшою сестрою чи братом доберіть вірші, потішки, прислів'я і приказки про те, як корисно правильно харчуватися. Кадр на цю тему для мультибуса ви також складете вдома.

Кадр 12. «ВІДПОЧИВАЄМО ТА ГРАЄМО В ДОРОЗІ»

Показ ігрових дій: двоє дітей креслять невеличке коло і кладуть за ним дві палички. Кожний стає поряд зі своєю паличкою і веде діалог: «Де стоїш?» – «На ринку». – «Що продаєш?» – «Маринку». – «Що хочеш?» – «Сім кіп галушок і зі сливами пиріжок». Оббігають коло – хто швидше повернеться на своє місце, той починає знову. (Виконання завдань 1, 4, 2.)

– Як граються діти? Придумайте правила гри. (Вибір кращого варіанта.) Знайдіть собі для гри пару, домовляючись без слів – за допомогою усмішки, виразу обличчя тощо. Згадайте різні ігри з віршами, пограйте в ці ігри і навчіть їх інших малят.

Кадр 13. «ЗГАДАЄМО ЛІЧИАКИ ДЛЯ ІГОР»

(малюнок або обігрування ситуації, у якій Чомусик, Пояснійка і Доведунчик серед фруктів, овочів та квітів)
У них у руках – «Ключі до Відкриттів». Хтось один говорить:

На городі бараболя,

Гарбузи, буряки,

Редька, морква, огірки,

Пастернак, повний мак.

А ми кошичок візьмем

Та повненький наберем.

Хто піде, той візьме.

(Виконання завдань 1, 5, 2.)

– Коли друзі вперше почули цю лічилку, між ними зав'язалася Цікава розмова. Про що? Хто чує цю бесіду? Хто з друзів про що запитує? (Рольовий діалог, складання Вежі Запитань.) У які ігри з теми «Овочі, фрукти, квіти» можна пограти? Які завдання, вправи і запитання про слова, звуки можна скласти? (Складання ребусів, кросвордів, завдань із грамоти.) Запитайте у мами, тата, бабусі й дідуся: які в них у дитинстві були улюблені лічилки?

Кадр 14. «МИРИЛКИ І ДРАЖНИЛКИ»

1. Равлику-Павлику,
Вистав ріжки та ніжки.
Тобі два, мені два –
Поділимось обидва.

2. Мир миром, пироги з сиром,
Варенички в маслі,
Ми дружечки красні,
Поцілуймося.

3. Дві подруженьки зажурилися,
Дві подруженьки посварилися.
Тобі яблучко, мені грушечка,
Не сварімося, моя душечка.
Тобі яблучко, мені зернятко.
Не сварімося, моє серденько.

(Виконання завдань 1, 2, 3.)

Уявіть ситуації, коли ці незвичні слова-мирилки просяться, щоб їх сказали. Як при цьому допомагають миритися очі, усмішка? Якщо хтось із вас іще не помирився з кимось, подумайте, що треба зробити. Складіть розповідь або казку про себе і друзів «Як ми граємося». Придумайте історію про те, як одного разу прийшла у дім сварка, що тоді сталося і як ви допомагали всім, уміючи миритися. Намалюйте кадри про це для свого мультибуса, покажіть малятам, іграшкам.

Кадр 15. «ПОРОЖНІЙ КАДР»

Діти приготувалися дивитися мультибус, але на екрані – порожній кадр.

Доведунчик сказав, що про дражнилки не тільки малювати, а й говорити не хочеться. А Чомусик своє улюблене: чому? Допоможіть Пояснійці розповісти про дражнилки. І вирішіть самі, що робити з ними. Цікаво, а якщо спробувати намалювати їх, який вони матимуть вигляд? І чи можна перетворити дражнилки у мирилки?

Кадр 16. «ВЕСЕЛЕ ДЕРЕВО ВЕСЕЛО СПІВАЄ»

(малюнок або інсценізація з іграшками музично-ритмічних дій за змістом коломийки)

Пішов дід по гриби,
Баба по опеньки,
Баба свої підсушила,

Дідові – сиренькі.
Наша Ксенька не сліпенька:
Бачить, де опеньки.

(Виконання завдань 1,2.)

– Придумайте, як можна цікаво обіграти цю коломийку. Хто із героїв найвеселіший? Якщо ви захочете показати і проспівати коломийку, придумайте, як одягнуті дід і баба, як вони ходять, говорять, шукають гриби. Що робить сценку смішнішою? Допоможіть Пояснійці зрозуміти, чому кажуть: «Веселе дерево весело співає». Чи бувають веселими і сумними дерева, квіти, предмети? Коли це може бути? Пошукайте такі навколо, розкажіть про них в описах, малюнках, рухах. Як вам допомагають розповідати слова, очі, усмішка, рухи, колір?

Кадр 17. «СМІШНЕ НАВКОЛО НАС»

(малюнок або інсценізація за змістом чотиривіршів)

1. Павлик татові шепоче:
Спати зовсім я не хочу.
Хай поспить за мене Люда –
Я за неї гратись буду. | 2. Допоміг Юркові Вова
Поскладали в купу дрова
Потім Юра допоміг:
З'їв його і свій пиріг. |
|---|--|

(Виконання завдань 1, 4, 2.)

– Спробуйте передати без слів зміст цих віршів-жартів. (Дві пари дітей обирають перший або другий текст, решта відгадує.) Згадайте власні веселі історії в садку і вдома, розкажіть про них. Пошукайте з мамою, татом веселі вірші, небилиці, жарти. Знайдіть у календарі день, який називають днем сміху. Як ви вважаєте, навіщо нам потрібне таке свято? Яке воно за настроєм? Що робить цей день радісним, веселим?

Кадр 18. «СКЛАДАЄМО КНИЖКУ

«СМІШИНКА-ПЕРЛИНКА»

(малюнок книжки – від її імені діти висловлюють побажання щодо того, якою вона хоче себе бачити)

Буде вдосталь жартів, сміху,
Брехунцям – за комір снігу,
Танцюристам – пампушки,
А ласункам – кожушки.

(Виконання завдань 2, 3.)

– Обговоріть, як можна зробити таку книжку. Не забудьте, що в неї є своє «обличчя» – титульна сторінка. Якою вона має бути? Складіть веселий груповий портрет авторів книжки-смішинки. Не

забудьте, що ви вже вмієте виявляти прохання, вдячність усім, хто вам допомагає.

Кадр 19. «ДИВОВИЖНЕ ВІДКРИТТЯ ДОВЕДУНЧИКА»

(малюнок або інсценізація за змістом тексту)

Іде, іде дід, дід,	Отакий страшище!
Отакий вусатий,	Отакий страшище!
Несе, несе міх, міх.	Отакий ногатий,
Такий бородатий!	А я не боюсь!
Отакий дідище,	Отакий рукатий.
Отакий дідище,	

(Виконання завдань 4, 2.)

– Покажіть такого діда мімікою, жестами, інтонацією, рухами. Може, хтось із вас уже здогадався, чому він не страшний? Доведунчик також здійснив відкриття: виявляється, усмішка, сміх і жарт роблять страшне смішним та веселим. Спробуйте перетворити сердите, страшне, тривожне на смішне й веселе. Для цього розкажіть про страшилки, сердилки і дражнилки смішно й весело. Допоможіть Доведунчикові передати всім дітям це дивовижне відкриття.

Кадр 20. «УЛЮБЛЕНІ КАЗКИ»

(малюнок або інсценізація,

де рум'яний Колобок сидить на віконці)

(Виконання завдань 1, 5, 4, 2.)

Заспівайте улюблену пісню Колобка. Хто ще живе в цій казці? Розкажіть про її героїв словами і без слів. (Вправа «Відгадай, хто по лісу йде».) Згадайте загадки про звірів, придумайте свої. Розкажіть, що було, є зараз і буде потім у цій казці. Чи можна придумати їй інший кінець? Зробіть казковий подарунок малютам – запросіть їх у свій театр на прем'єру «Колобка». Обговоріть разом, що для цього необхідно.

Кадр 21. «НЕСКІНЧЕННІ КАЗОЧКИ»

(малюнок за змістом тексту від імені Казкарки з Країни казок).

Скажу вам, діти, казку: Зварив кашу скоренько.

Приніс зайчик дров в'язку. Каша була солодка.

Поколов їх дрібненько, Моя казка – коротка.

(Виконання завдань 1, 2, 3.)

Діти складають казки і вибирають із-поміж них коротку, але найцікавішу. Головне – придумати, хто в казці живе. Що в ній відбулося? Як усе закінчилося? Оповідач обов'язково використовує поетичну промовку (весь текст). Роботу організують у підгрупах (4-5 дітей), потім прослуховують кращі казки від кожної підгрупи, при цьому кожний повторює віршовану промовку.

Кадр 22. «ПРОДОВЖУЄМО ПРИДУМУВАТИ КАЗКИ»

Аналогічно до попереднього кадру текст читають від імені Казкарки або ілюструють малюнком:

По сніжкові, по сніжку Дивні речі муркотів.

Прибіг котик із лужку. Як ті речі розв'язу.

Та як грівся на печі, Тоді казку докажу.

(Виконання завдань 1, 2.)

Створення казки Кота Воркота про дивовижні речі. Пошук дивного поряд, слухання розповідей предметів про себе – саме їх уміє слухати Кіт Воркіт. Вибір предметів, ситуацій для казок. Розповідання їх від імені навколишніх предметів, наприклад, від домашньої квітки, яка набирається сил для цвітіння, або від імені забутої книжки. Організація прослуховування та обов'язкового використання поетичної промовки, аналогічної попередній роботі.

Кадр 23. «ОТ І КАЗЦІ КІНЕЦЬ»

Текст промовки обігрують аналогічно до двох попередніх сюжетів:

От і казці кінець.

Пішла баба у танець,

А за нею горобець

Викрутасом, вихилясом –

Молодець горобець!

(Виконання завдань 2, 1, 5.)

Покажіть у парях, як баба танцює з горобцем. Як на вашу думку, хто ще жив у казці? Придумайте початок та хід своєї оповідки, але не забувайте про спільний для всіх поетичний щасливий кінець.

Казкарка вважає, що діти можуть самі створити Велику Книгу Казок. Запрошує охочих продовжити цікаву роботу над її створенням, бажає успіху. Запевняє, що їй буде приємно зустрітися з дітьми на Галявині Казок.

Кадр 24. «ПРО ЛІНОЩІ Й НЕХОТІННЯ»
(портретний малюнок Лінощів і Нехотіння)

(Виконання завдань 2, 4, 5.)

– Згадайте свої улюблені присмні справи. Розкажіть про них одне одному, Чомусику, Пояснійці й Доведунчикові. Пограйте разом у гру «Що ми робимо – покажемо».

Розповідь від імені Пояснійки про двох дивних друзів – Лінощі й Нехотіння.

Чи нема серед вас таких? Уявіть, як змінюється все, коли Лінощі й Нехотіння заходять до вас. Продемонструйте «ледачі» дії в кожній підгрупі. Поміркуйте, що може допомогти вам попрощатися з непроханими гостями.

Складання казки про Лінощі й Нехотіння, добір прислів'їв, віршів, приказок про працю, старанність.

Кадр 25. «БЕЗ ОХОТИ НЕМА РОБОТИ»
(малюнок або обігрування нової іграшки)

Жив собі дід Микита,
Під носом – капочка,
На ньому синя свита,
На свиті – латочка.
На голові шапочка,
Чи гарна моя казочка?

(Виконання завдань 1, 5, 2, 3.)

Тлумачення прислів'їв про працю, старанність, що їх дібрали діти. Виконання вправ «Скажи інакше», «Розкажи без слів», «Відгадай, що ми задумали». Пошук і пригадування загадок про предмети, що допомагають людям у праці, – «Предмети-помічники». Складання казки «Як я з лінощами прощався».

Кадр 26. «ПОВЕРТАЄМОСЯ З ПОДОРОЖІ ДОДОМУ»

Уточнення з дітьми запитання про подорож: Де? – у Країні казок, забавлянок, жартів, прислів'їв, загадок, прикмет; або: у Країні, де живуть казки, забавлянки. Розглядання малюнка гарної хатинки.

Наша рідна хата
Буде, як палата,
Буде вона біла,
Мов та квітка спіла.

Ми будемо дбати,
Її прикрашати,
Щоби була радість
Від рідної хати.

(Виконання завдань 1, 2.)

Уявіть собі хатинку, про яку йшлося у вірші. Складіть власну розповідь-опис про такий дім. Які люди живуть тут? Що вони вміють робити добре, корисне? Придумайте, які свійські тварини, птахи живуть поряд у дворі. Який сад, город, квітник доглядають добрі господарі? Не забувайте прислів'я, приказки, загадки й вірші, що можуть допомогти вам розповісти про все це.

Кадр 27. «СІМ'Я»
(малюнок родини)

У нашого Омелька
Невеличка сімейка:
Тільки він та вона,
Та старий, та стара.
Та Іван, та Степан,

Та Василь, та Панас,
Та той хлопець, що в нас,
Та дві дівки косаті,
Та два парубки вусаті.

(Виконання завдань 1, 3, 4.)

Продовження вірша розповіддю про свою сім'ю словами: «А у нас...»

– Складіть віночок імен членів своєї родини. Розкажіть, які завдання й ігри нашої подорожі шляхами казок ви виконували разом із рідними. Покажіть без слів груповий портрет сім'ї, описаної у веселому віршику.

Кадр 28. «УКЛІН БАТЬКАМ»

(розглядання сімейних світлин, де діти – зі своїми батьками)

Поклонися щодня
Батькові низенько,
Бо в нього серденько
До твого близенько.

Поклонися щодня
Матінці ще нижче,
Бо серденько в неї
До твого ще ближче.

(Виконання завдань 5, 3, 1.)

– Уявіть собі лагідну усмішку і теплий погляд своєї мами, свого тата. Чому ми так любимо бути поряд із ними? Якщо у вас є хрещені батьки, згадайте і розкажіть, на яке свято ви даруєте їм подарунки. Загадайте побажання для своїх рідних та близьких. Познайомтеся за допомогою світлин із рідними своїх друзів. Не забувайте бути чемними, привітними з ними у дворі та в дитячому садку.

Тлумачення прислів'їв про сім'ю, родинну злагоду. Добір картинок до них.

Кадр 29. «КОЛИСКОВА»

(малюнок або інсценізація за змістом колискової).

Ой ходить сон коло вікон,	– Де хатинка теплесенька,
А дрімота біля плоту.	Де дитинка малесенька.
Питається сон дрімоти:	Там будемо ночувати,
– Де будемо ночувати?	Мале дитя присипляти.

(Виконання завдань 4, 5, 3.)

– Зробіть рольовий показ бесіди Сну і Дрімоти. Складіть велику Вежу запитань про сон і знайдіть відповіді на них. Дізнайтеся у мами, бабусі, які колискові пісні вони співали вам. Навчіться й самі співати їх для своїх молодших братиків і сестричок, для ляльок.

Кадр 30. «У НАС БАГАТО ДРУЗІВ, І МИ ЛЮБИМО РІДНУ МОВУ»

(малюнок або інсценізація з участю Чомусика,
Пояснійки і Доведунчика)

(Виконання завдань 5, 2.)

Раз, два, три, чотири, п'ять –	Кость, Данилко і Петрусь.
Став я друзів рахувать:	Всіх назвати не берусь:
Гриць, Михайлик та Іван,	В мене друзів стільки всіх,
Два Миколки і Богдан,	Що й злічити годі їх!

– Розкажіть, як допомагає вам дружити рідна мова. Складіть оповідь про цікаві спільні справи, що запам'яталися вам під час подорожі шляхами казок. Чи з'явилися у вас нові друзі, іграшки, книжки? Як почувасться у вашій групі мультибус? Чи не час показати його малятам, батькам, вихователям інших груп? Навчіть тих, хто цього хоче, всього, що ви вже вмієте робити самі.

Обговорення з дітьми і батьками сценарію свята, куди введені інсценізації казок, різні завдання невербальної творчості, елементи вікторини від імені персонажів, з якими подорожували малята, а також сімейні концертні виступи-сюрпризи. Визначення дня і часу проведення свята.

І ще кілька порад щодо роботи за програмою «Медіадошкільник»

Оптимальна організація медіаосвіти в закладах дошкільної освіти відкриває можливості для інтелектуального і особистісного зростання дошкільнят, тому для реалізації завдань медіаосвіти необхідно в першу чергу звернути увагу на створення медіаосвітнього середовища, це і медіосвітні ресурси, психолого-педагогічні умови, сучасні технології навчання, програмно-методичне забезпечення.

Під час планування роботи з дітьми необхідно враховувати їхній попередній досвід. Це дозволить раціонально розподілити час на вивчення певної теми чи оволодіння потрібними навичками.

Не варто забувати про те, що інтегративний підхід до організації роботи дозволить створити умови, під час яких діти зможуть закріплювати отримані знання на практиці. Наприклад, зробити фотографії під час прогулянки, а потім створити фотогазету чи фоторепортаж до газети в другій половині дня, коли є час на вільну діяльність. Цей матеріал вихователь може використати на занятті під час ознайомлення з дитячим садком чи природою рідного краю.

Не варто забувати про тісну співпрацю з батьками. Запропоновані форми роботи дозволяють педагогам легко залучити батьків до спільної діяльності. Наприклад, підготувати разом із дітьми відеорепортаж: «Спорт у нашій родині» чи «Як весело ми провели вихідний день». Можна проводити спільні розваги, під час яких влаштовувати теле-шоу, вечори сімейних казок і т.ін.

Окремо слід звернути увагу на роботу з комп'ютером та електронним планшетом. Діти завжди готові зіграти в якусь комп'ютерну гру, але не варто забувати про дотримання гігієнічних рекомендацій роботи з технікою. Тому в програмі приділяється увага проведенню гігієнічної зорової гімнастики. Розвиваючі ігри варто добирати на закріплення якоїсь теми, пройденої під час заняття.

Педагогам слід пам'ятати, що діти отримують задоволення від створення власного продукту. Тому необхідно заохочувати дітей до такої діяльності через влаштування фотовиставок, газет, книг, створених самими дітьми.

Робота щодо формування медіаграмотності дітей має нести безперервний характер, мати комплексний підхід, а до цієї роботи слід залучати всіх, хто оточує дитину.

Практичний матеріал до парціальної програми «Медіадошкільник»

Додаток 2.1

Орієнтовні конспекти занять

Конспект міні-заняття з основ безпеки життєдіяльності та використанням планшетів для дітей старшого дошкільного віку

Тема: «Відважні пожежні»

Мета: удосконалювати знання дітей про правила протипожежної безпеки, причини виникнення пожежі, за допомогою розвиваючих електронних ігор поглибити знання про дії пожежних під час пожежі в будинку, в лісі; продовжувати вчити користуватися планшетами; розвивати мислення, увагу, дрібну моторику пальців рук, орієнтування на площині; виховувати повагу до професії пожежного, бажання надавати допомогу тим, хто її потребує.

Матеріали: запис зі звуком сирени пожежних машин, пожежна машина, конверт із листом від лісових мешканців, іграшка «Кіт» для лялькового театру, паперові медалі за кількістю дітей, планшети за кількістю дітей.

Перебіг заняття:

I. Організаційний момент.

Вихователь. Діти, я за вами спостерігала ви такі молодці!

Так багато знаєте

І про безпеку пам'ятаєте.

Пропоную вам пограти

Та всі правила згадати.

II. Основна частина.

Гра «Оце я, оце ми, оце друзі всі мої»

Вихователь. Я пропоную пограти в гру, де перевіримо чи не ви порушите правил пожежної безпеки. Увага! Я називаю рядки, а ви доповнюєте їх словами: «Оце я, о це ми, оце друзі всі мої», якщо згодні з ними:

- Хто без дозволу із вас не вимикає в плиті газ?
- Зараз гості всі почують, хто з електрикою пустує?
- Якщо в домі вогонь палає, хто пожежних викликає?
- Зійшлись малята, щоб разом пограти. Хтось на гілку ставить свічку і вона почала палати, Хто це робить з вас малята?
- Хто почув, що пахне дим, викликає 101.

Після гри чути звук сирени.

Вихователь. Діти, як ви гадаєте, що може видавати такий звук? (Відповіді дітей). А як назвати одним словом цей транспорт? (Спеціальні машини). Перевіримо, що ж трапилось?

Діти йдуть за вихователем до комп'ютерного кабінету, там стоїть пожежна машина.

Вихователь. Яка ж машина видає цей звук? (Пожежна).

Вихователь дістає з машини листа і читає його дітям.

Шановні діти!

Пташеня мале літало,

Слоненяткові казало:

– В сірниках вогонь сховався,

Тож коробкою не грайся...

А сам тихенько – чирк!

– Ой! Рятуйте! Все горить!

Вихователь. Діти, лісові жителі просять нашої допомоги. Потрібно загасити вогонь. Пропоную вам перетворитися на пожежних і згадати, що потрібно пожежному для роботи. (Відповіді дітей). А якими якостями він повинен володіти? (Відповіді дітей). Молодці, тепер ви готові до роботи. Зазирнемо до наших планшетів і допоможемо звірям.

Робота з планшетами.

Розвиваюча гра «Загаси вогонь»

Після гри проводиться зорова гімнастика.

Гімнастика для очей «Звірята»

Сплять маленькі звірята
 Всі заплющить оченята.
 Тільки кошенья Васько не хоче
 Він розплющив очі!
 Подивився вгору, вниз
 Поводив очима скрізь

І праворуч і ліворуч,
 Перевірив вуха поруч!
 Знову – вгору, знову – вниз
 Лапою намацав ніс.
 Ось і вправа закінчилась
 Очі ваші не втомились?

III. Заключна частина

Вихователь: Ось ми і загасили пожежу і врятували звірів від неї. А чи запам'ятали ви чим користувалися для гасіння пожежі в будинку? У лісі? А як ви гадаєте. Чому пожежний на гасіння пожежі в лісі використав не машину, а вертоліт? Малята, ви гарно попрацювали, допомогли загасити вогонь і лісові мешканці приготували медалі для нагородження. (Вручає дітям медалі «Відважний пожежний».)

Конспект заняття з дітьми старшого дошкільного віку з ознайомлення з навколишнім світом та використанням планшетів

Тема: «Аукціон професій»

Мета: закріпити знання дітей про працю дорослих, уточнити уявлення про найбільш доступні й необхідні для розвитку їхнього соціального досвіду види праці дорослих, продовжувати вчити працювати з планшетом та в підгрупах; формувати навички спілкування із знайомими та незнайомими людьми; активізувати словник дітей назвами професій; стимулювати вживання прислів'їв про працю, розвивати в дітей фонематичний слух, творчі здібності, логічне і критичне мислення, уміння висловлювати та доводити свою думку, уміння співпрацювати; виховувати почуття радості за власні та чийсь успіхи, інтерес до праці конкретних працівників тих чи інших професій, сміливість.

Матеріал: відеопрезентція «Лист від телеканалу», «Дешифрувальник», «Випуск новин», картки із зображенням професій, планшети з грою «Професії», картки до гри «Що кому потрібно для роботи?», «посилка», мікрофон, бейджики по кількості дітей.

Перебіг заняття:

I. Вступна частина.

Гра-привітання «Доброго ранку».

Доброго ранку, доброго дня!	І сяють усмішки!
Хай плещуть долоньки,	Доброго ранку, доброго дня!
Хай тупають ніжки,	Бажаю вам я!
Кивають голівки	

Вихователь: Діти, розкажіть трішки про себе.

1 дитина:

Не ледачі ростемо!
Руки в нас умілі,
Будем зміною батькам,
В кожному добрім ділі.

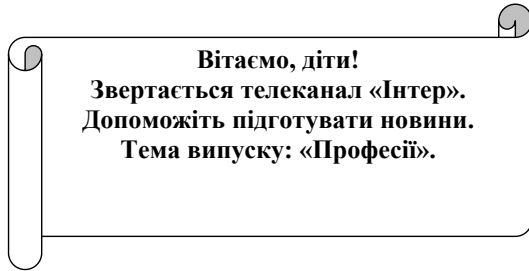
2 дитина:

В країні нашій стільки справ,
І все таке цікаве,
А я ще досі не добрав
Яка найкраща справа.
(Чути звук комп'ютера, прийшов електронний лист)

II. Основна частина.

Вихователь. Діти, до нас прийшов електронний лист. Цікаво, від кого він?

(Вмикається заставка телеканалу «Інтер» передача «Подобиці». З'являється лист. Вихователь викликає двох – трьох дітей і вони читають лист).

Вихователь. Як цікаво! Діти, а що таке професії?

Діти:

- Це робота, яку людина обрала
- Це праця, якою людина займається протягом життя.

Вихователь. Молодці, діти. Один кореспондент прислав інформацію, але вона зашифрована. Допоможімо їй розшифрувати.

Вправа «Дешифрувальник».

На екрані з'являються ребуси до назв професій.

Діти їх розгадують.

Вихователь. Які ви в мене розумнички, добре впоралися із завданням. Подумайте і скажіть, як називають того, хто... (проводиться гра «Подумай і скажи»).

Дидактична гра «Подумай і скажи».

Вчить – ... учитель,
Виховує – ... вихователь,
Пече – ... пекар,
Літає – ... льотчик,
Танцює – ... танцюрист,
Продає – ... продавець,
Прибирає – ... прибиральник,
Фотографує – ... фотограф,
Лікує – ... лікар,
Співає – ... співак,
Водить – ... водій,
Пише – ... письменник,
Шие – ... швачка.

Вихователь. Гарні з нас помічники. А як ви вважаєте, що потрібно людям різних професій для роботи? (Спецодяг, знаряддя праці, знання).

Вихователь. Ось ми і допоможемо підготувати матеріали для наступного завдання телеканалу. Як справжні професіонали об'єднаємось у підгрупи. Діти, які мають бейджики синього кольору, працюватимуть у технічному відділі з планшетами. А діти з червоними бейджиками – виконають завдання рекламного відділу і доберуть потрібне знаряддя праці.

Робота в підгрупах

- Робота дітей з планшетами: розвиваюча гра «Професії».
- Робота дітей з картками: дидактична гра «кому, що потрібно для роботи?»

Зорова гімнастика «Професії»

В небі пілоти літають,	В лікарні лікар хворих зустрічає,
Літак то вгору то низ опускають.	Окуляри на ніс він вдягає.
А в полі тракторист трактором керує,	Веселий клоун номер готував,
Вліво – вправо він мандрує.	Кульки по колу він підкидав.

Всі тепер відпочивають та про працю пам'ятають.

Вихователь. Діти, яке завдання виконав технічний відділ? (Добирав спецодяг). Для яких професій потрібно дібрати знаряддя праці для рекламного відділу? (Діти перелічують професії). Щоб передача вийшла цікавою, згадаймо, які можна використати прислів'я про працю людей.
«Бджола мала, а й та працює».

«Птахи створені для польоту, а людина для роботи».

«Мала праця, краще за велику безділля».

«Діло майстра боїться».

«Добре у світі тому жити, хто працюватиме».

Вихователь. Ми з вами багато вже зробили для виходу передачі. Але потрібно створити ще рекламу професій, у якій розповісти, що саме робить людина тієї чи іншої професії. Я вам зачитуватиму текст до реклами, а ви мене виправте, якщо потрібно.

Дидактична гра «Виправ помилку»

Вихователь демонструє картку з професією і зачитує текст:

- Лікар готує смачний обід.
- Перукар готує виставку картин.
- Вихователь виховує дітей.
- Водій видає книги в бібліотеці.
- Будівельник фотографує людей.
- Ветеринар пече свіжий хліб.
- Листоноша водить автобус.
- Пожежний регулює рух на дорозі.
- Електрик співає на сцені.
- Водолаз лазить по скелях.
- Продавець гасить вогонь.

Вихователь. Молодці, виправили всі помилки. Діти від телеканалу надійшов не тільки електронний лист, а й посилка. (Відкриває посилку). Що це? (Мікрофон). Кому потрібен мікрофон? Хто перший дізнається новини і приносить їх у редакцію? (Журналіст). Для чого йому мікрофон? (Брати інтерв'ю). А зараз я хочу взяти інтерв'ю у вас.

Мовна гра «Діалог».

Діти розповідають, ким би вони хотіли бути.

(Знову лунає звук комп'ютера.)

Вихователь. Погляньте на екран, від телеканалу надійшла інформація. Декому з наших дітей пропонують стати його кореспондентами та взяти інтерв'ю в гостей. А хто ці діти, нам потрібно прочитати. (Діти читають, хто саме буде брати інтерв'ю. Після цього діти беруть інтерв'ю в гостей).

III. Заклучна частина.

Вихователь. Діти, ми дуже допомогли телеканалу. Ось уже й вийшли новини. Я пропоную переглянути їх.

Перегляд «Випуску новин».

Ігри привітання для організації дітей на початку занять

Гра-привітання «Доброго ранку».

Доброго ранку, доброго дня!	І сяють усмішки!
Хай плещуть долоньки,	Доброго ранку, доброго дня!
Хай тупають ніжки,	Бажаю вам я!
Кивають голівки	

Гра-привітання «Комплімент»

Усі беруться за руки, сидячи в колі. Дивлячись в очі сусіду, треба сказати йому декілька добрих слів, за щось похвалити. Той, хто приймає комплімент, киває головою і говорить: «Спасибі, мені дуже приємно!» Потім він вимовляє комплімент своєму сусідові. Якщо виникають певні труднощі, вихователь може зробити комплімент або запропонувати сказати щось «смачне», «солодке», «квіткове» тощо.

Під час гри вихователь знаходиться в колі разом із дітьми, показує приклад, підказує, підбадьорює, налаштовує дітей.

Гра-привітання «Сонечко всміхається»

Діти утворюємо коло:
– Усміхнися сонечку: «Здрастуй золоте!»
(Руки підняти вгору.)
– Усміхнися квіточці – хай вона росте!
(Показати на підлогу.)
– Усміхнися дощику: «Лийся мов із відра!»
(Руки піднімати почерзі над головою.)
– Усміхнися друзям: «Бажаю вам добра!»
(Узятися за руки, усміхнутись)

Гра – привітання «Чарівний клубочок»

Діти сидять на стільцях або на килимі, утворюючи коло. Вихователь передає клубок ниток дитині, яка намотує нитку на палець і при цьому говорить лагідне слово, або добре побажання, або лагідно називає дитину, яка сидить біля неї, на ім'я, або вимовляє «чарівне

ввічливе слово» тощо. Потім передає клубок наступній дитині, поки не дійде черга до вихователя.

Гра-привітання «Дітлахи молодці»

Добрий день, шановні діти!	І тоді у вас буде все гаразд,
Вправо – вліво поверніться,	Бо від неї всім стане тепліше.
Одне одному всміхніться	Даруйте всім свої посмішки
А дню ясному вклоніться.	І нехай всі посміхаються вам.

Свій день завжди починайте з усмішки,

Гра-привітання «Дзвоник»

Щось сьогодні прохолодно в нашій групі. Зараз спробуємо підняти температуру. Для цього потрібно взяти ось це дзвіночок сказати добрі слова і подзвонити, а потім передати дзвіночок далі. Треба згадати, кому вам хотілося сьогодні подякувати. (Дякуємо сонечку...)

А я дякую вам, що ви такі добрі, розумні, уважні один до одного.

Температура значно піднялася. Ви відчуваєте, що стало тепліше, приємніше.

Гра-привітання «Посміхнись»

Діти стоять у колі, взявшись за руки. Ведучий усміхається до дитини праворуч, «бере усмішку» в з'єднанні долоні та дбайливо «передає» її дитині, яка стоїть поруч. Дитина «передає усмішку» своєму сусідові. Так триває, доки усмішка не повернеться до дорослого.

Гра-привітання «Слова по колу»

Діти стають у коло. Вихователь пропонує їм продовжити речення добрими, лагідними словами.

Продовжить речення:

- Мені подобається, коли ти...
- Я бажаю тобі...
- Я хочу разом із тобою...

Гра-привітання «Привітай сусіда»

Дорослий вітається і пропонує дітям сісти навколо обруча і взятися за руки. Дорослий звертає увагу дітей на те, що утворилося два кола: одне усередині, а інше це ми.

Дорослий пропонує дітям привітатися із закритими очима, за допомогою торкання. Дорослий своїм прикладом показує послідовність дій. Заплющує очі, торкається свого сусіда праворуч. Потім усі діти таким чином вітаються.

Гра-привітання «Веселий настрій»

Вихователь читає вірша, діти виконують дії, про які йдеться мова у вірші О. Пархоменко.

За смішинкою смішинку
Знов складаю я в торбинку.
До торбинки поспішіть –
Хай торбинка посмішіть!

Сміх – здоров'я, сміх – для всіх,
Посміятися не гріх.
Регочіть собі, нівроку,
Тільки, цур, не в час уроку!...

Гра-привітання «Я твій друг і ти мій друг»

«Я скажу привіт тобі
Твій привіт летить мені

Ми хороші друзі
Обіймімось дуже».

Гра-привітання «Сонечко»

Доброго ранку – сонце привітне!
Доброго ранку – небо блакитне!
Доброго ранку – в небі пташки!
Доброго ранку – зелені дубки!
Доброго ранку – люди привітні!
Я всім бажаю щоб посмішки квітли!

Зорова гімнастика

Гімнастика для очей «Веселі рухи»

- Швидко покліпати очима, заплющити очі та посидіти спокійно, повільно рахуючи до 5. Повторити 4 – 5 разів.
- Міцно замружити очі. Порахувати до 3, розплющити очі та подивитися вдалечінь. Порахувати до 5. Повторити 4 – 5 разів.
- У середньому темпі проробити 3 – 4 кругових рухів очима в правий бік, стільки ж – у лівий. Розслабивши очні м'язи, подивитися вдалечінь – на рахунок 1 – 6. Повторити 1 – 2 рази.
- Витягнути руку вперед. Подивитися на вказівний палець витягнутої руки на рахунок 1 – 4. Потім перенести погляд вдалечінь на рахунок 1 – 6. Повторити 4 – 5 разів.

Гімнастика для очей «Відишкай предмет»

Перша крапелька, упала-кап! (зверху пальцем показують траєкторію її руху)

Ось і друга пробігала-кап! (те ж саме)

Ми на небо подивились (дивляться вверх)

Наші личка замочились! (розводять руками)

Кап-кап-кап! (кліпають очима)

Ми їх обтирали, (обтирають обличчя)

Наші чобітки, погляньте, (показують руками вниз і дивляться)

Теж мокрими стали!

Всі-всі крапельки зберемо (потягують руки вгору та підставляють долоні каплям)

І від дощичку втечемо!

Під кущем ми заховались (присідають)

Ані трошки не злякались! (встають і розводять руками)

Гімнастика для очей «Звірята»

Сплять маленькі звірята.

Подивився вгору, вниз

Всі заплющить оченята.

Поводив очима скрізь

Тільки кошения Васько не хоче,

І праворуч, і ліворуч,

Він розплющив очі!

Перевірів вуха поруч!

Знову – вгору, знову – вниз,
Лапою намацав ніс.

Ось і вправа закінчилась.
Очі ваші не втомились?

Гімнастика для очей «Професії»

В небі пілоти літають,
Літак то вгору, то вниз опускають.
А в полі тракторист трактором керує,
Вліво – вправо він мандрує.
В лікарні лікар хворих зустрічає,
Окуляри на ніс він вдягає.
Веселий клоун номер готував,
Кульки по колу він підкидав.
Всі тепер відпочивають та про працю пам'ятають.

Гімнастика для очей «Фіксики»

Фіксики гуляли	(рухи очей вліво – вправо)
У садочок завітали,	(поморгати очима)
Нулик стрибати почав	(рухи очей вгору – вниз)
На підлогу він упав.	(опустити очі вниз)
Сімка бігала шукала	(рухи очей по спіралі)
На підлогу теж упала.	(опустити очі вниз)
Тут Кусачка пробігала	(заплющити очі)
Фіксиків злякала.	

Гімнастика для очей «Пензлик»

1. «Оченята злякалися, потім – здивувалися».

В. п. – сидячи, щільно заплющити очі, потім широко їх розплющити з інтервалом у 30 секунд 5-6 разів підряд.

2. «Очі гріються в теплих долоньках».

В. п. – сидячи, розігріти (потерти) долоні одна об одну, прикласти долоньки до заплющених очей на 10-15 секунд 5-6 разів.

3. «Неслухняні оченята».

В. п. – сидячи, прикласти розігріті долоні до очей, очі заплющити – відкрити. 5–6 разів.

4. «Малюємо очі тоненьким пензликом»

В. п. – сидячи, очі заплющені, подушечками вказівних пальців обох рук провести: а) по повіках; б) над очима; в) під очима.

Пальчикові ігри, фізхвилинки, динамічні паузи

Пальчикова гімнастика «Слухняні пальчики»

Пальці однієї руки, стиснуті в кулак, повільно розгинаються по одному, починаючи з мізинця. У кінці гри пальці знову стискаються в кулак, але великий палець кладеться зверху. Використовуємо рифмовку:

Цей пальчик маленький,
Мізинчик гарненький.
Безіменний – перстня мас,
Ніколи його не лишає.
Ну а це – середній, нині
Він якраз посередині.

Цей – вказівний
Пальчик чарівний.
Великий пальчик, хоч не довгий
Та серед братиків проворний.
Пальчики не сваряться,
Вони дружно граються.

Пальчикова гімнастика «Ось так ми пальчики розминали»

Нумо, братці, до роботи
Покажіть свою охоту;
Більшому – рубати дрова,
А тобі – вогонь розкласти,
А тобі – носити воду.

А тобі – варити кашу.
А маленькому співати
Та ще й гарно танцювати.
Братців рідних забавляти.

Права рука стиснута в кулачок. По черзі розгинати пальці:

Пальчик, пальчик, де ти був?
Я з цим братом в ліс ходив,
Я з цим братом борщ варив,

З цим – я кашки куштував,
А з найбільшим заспівав.

Послідовно торкатися кінчиком великого пальця кінчиків інших, починаючи з мізинця.

Динамічна пауза «Дрижалочка»

«Напишіть» у повітрі носом і підборіддям цифри від 1 до 10 або букви (наприклад, А, В, Д, О, У, К, М, П, Р, Ш тощо). Робити це треба з максимальним повертанням голови (цифри або букви повинні бути високими і великими). Можна малювати в повітрі різні предмети, фігури тощо, писати добрі слова. Виконуючи вправу, потрібно ру-

хати шиєю плавно, без ривків і зайвого напруження. Тулуб тримати нерухомо, спину прямо.

Ця вправа покращує кровообіг головного мозку, роботу шийних хребців.

Динамічна пауза «Веселі дітки»

Діти наші милі,
І веселі, і щасливі,
Ходять і сміються,

Ніжки піднімають,
Одне одного вітають.

Динамічна пауза «Уяви себе тваринкою»

Ми сьогодні не малята,
А малесенькі звірята.

Першою прибігла – лисичка,
Рудохвоста сестричка.

(Ходьба на носочках)

Йде ведмедик клишоногий,

Ледве піднімає ноги,

Туп – туп – туп!

(Діти перевалюються з ноги на ногу.)

Тихо їжачок повзе.

(Діти повзають по колу)

Їжачок, їжачок,

В нього повний рюкзачок!

(Встають і розводять руки через гору в сторони –
вправа на відновлення дихання)

Фізхвилинка «Стоїть в групі теремок»

Стоїть у групі теремок (підняти руки над головою будиночком)

Він не низький, не високий (опустити руки через сторони вниз)

На дверях висить замок (зчепити пальці в «замок»)

Хто відкрити його б змог? (потиснути плечима)

Постукали, постукали (постукувати долонею об долоню)

Покрутили, покрутили (обертання долонями)

Потягнули і відкрили! (потягнутися зчепленими руками в боки і
відкрили)

Фізхвилинка «Дружні малюки»

Станьмо діти рівненько
Отак! Отак! (*вийти з-за парт*)
Вклонімося низенько
Отак! Отак! (*нахиляння тулуба вперед*)
Далі руки отак в боки,
Веселенько підем в скоки! (*стрибки*)
Отак усі стриб! стриб!
А ніжками диб! диб!
Вгору ручки піднімай
(*вправа для нормалізації дихання*)
І всі разом присідай!
Станьмо знов рівненько!

Фізхвилинка «Усмішка»

(Діти стають у коло)
Усміхнися сонечку, здрастуй золоте!
(руки підняти в гору)
Усміхнися квіточці – хай вона росте!
(показати на підлогу)
Усміхнися дощику – лийся, мов з відра!
(руки піднімати по черзі біля голови)
Усміхнуся друзям – бажаю вам добра!
(взятись за руки, усміхнутись)

Бесіди

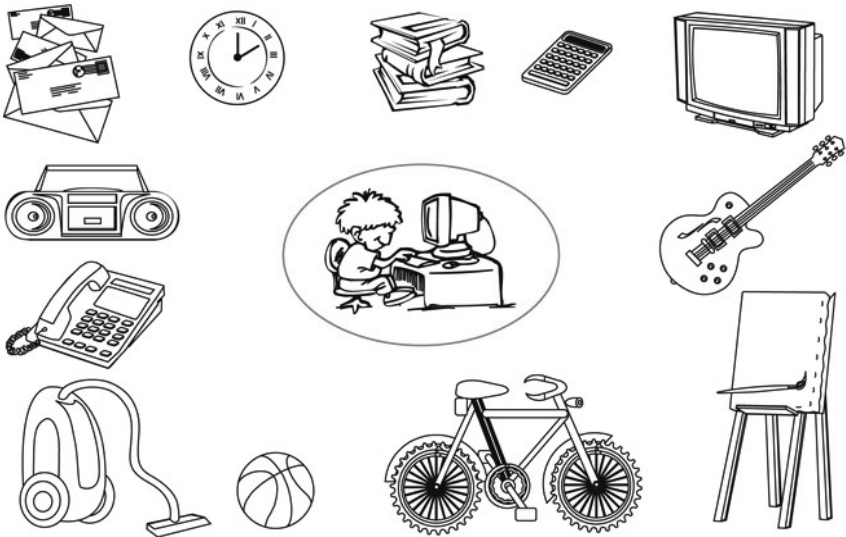
Бесіда «Така цікава річ – комп'ютер»

Пояснення вихователя.

Комп'ютер – це електронна машина, його різновидами є ноутбуки, нетбуки, планшети. Комп'ютер складається з монітору, який відображає інформацію; клавіатури, мишки, що призначені для керування комп'ютером, введення даних; системного блоку, у якому розміщено всі робочі елементи, пристрої комп'ютера.

Завдання для дітей

Які з цих речей комп'ютер здатний замінити? З'єднай їх зображення з овалом у центрі. Поясни свій вибір.

Запитання для обговорення з дітьми

- Поясни, як комп'ютер може замінити ці предмети.
- Наведи власні приклади предметів, які комп'ютер замінити може, і предметів, які комп'ютер замінити не може. Поясни свою думку.

- Що комп'ютер може допомогти нам робити?
- Коли комп'ютер допомогти нам не може? Чому?
- Як ми діємо в цих випадках?
- Коли комп'ютер може допомогти нам спілкуватися? А коли він у спілкуванні зайвий? Чому?
- Чи може спілкування за допомогою комп'ютера замінити «живе» спілкування? Поясни свою думку.

Завдання 2

Людам яких професій потрібний у роботі комп'ютер? Поясни свою думку та розфарбуй малюнки.

Запитання для обговорення з дітьми

- Як саме використовують комп'ютер люди різних професій?
- Які фахівці не можуть обійтися без комп'ютера?
- Які фахівці можуть не використовувати комп'ютер?

- Які фахівці зовсім не використовують комп'ютер?
- Дізнайся, де батьки використовують комп'ютер у своїй роботі. Чи можуть вони обійтися без нього? Чому?
- Хто дома використовує комп'ютер? Коли? Навіщо?
- Як ти вважаєш, чи завжди використання комп'ютера доречно? Чому?
- Краще використовувати комп'ютер поодиночі чи разом щось шукати, а потім обговорювати? Поясни свою думку.
- Які цікаві спільні справи може допомогти робити комп'ютер?
- Як ти вважаєш, для чого комп'ютер потрібен вдома?

Підсумок.

Жодний комп'ютер не замінить нам спілкування з людьми, не допоможе замість нас бабусі, дідусю, мамі, татові, не порадить... Коли нам скрутно, ми звертаємося до людей, а не до комп'ютера. Тож якою би досконалою не була б техніка, а люди завжди мають триматися разом, допомагати і поважати один одного. Комп'ютер варто використовувати тільки тоді, коли це дійсно доречно. Наприклад, написати електронного листа близькій людині, яка живе далеко.

Бесіда «Правила поведінки в мультимедійному центрі»

Діти, ми з вами знаходимося у мультимедійному центрі. Як ви думаєте, чи правильно поводити себе діти, які прийшли сюди на заняття?

Варіанти проблемних ситуацій

- Займаючи робочі місця за столами, двоє дітей «пробивали» собі дорогу, розштовхуючи всіх ліктями. Які правила техніки безпеки вони порушили?
- Хлопчик, забігши до кабінету, увімкнув планшет собі й сусіду та, не знаючи, що потрібно робити далі, почав натискувати на всі кнопки та значки на екрані планшета. Чи порушив він правила техніки безпеки? Якщо, так, то які?
- Дівчинка, виконуючи завдання по картці, прикріпила її до екрану планшета. Які правила техніки безпеки вона порушила?

Підсумок.

Ви правильно пригадали правила поведінки в мультимедійному центрі. Дійсно, прийшовши до нього, необхідно поводити себе тихо, не бавитися, не бігати; не можна розпочинати роботу за планшетом

та торкатися незнайомих кнопок і клавіш без дозволу вихователя; сидіти потрібно не схилиючись низько над екраном планшета.

Бесіда «Як ми отримуємо інформацію»

Пояснення вихователя.

Діти, ми вже знаємо, що інформація – це повідомлення, відомості, новини, знання про навколишній світ. На основі отриманої інформації ми можемо робити висновки, тобто отримувати нову інформацію.

Наприклад, коли вам скажуть, що влітку люди наділи плащі й куртки, що ви подумаете? Звісно, що на вулиці похолодало. Або коли говорять, що з дерев падає листя, що можна сказати? Що настала осінь.

Заплющить очі. Що ви бачите? А тепер розплющить. Який прекрасний світ! Ви бачите все навколо. За допомогою чого людина сприймає інформацію про навколишній світ? (За допомогою очей).

А через ніс ви не тільки вдихаєте повітря, ви ще відчуваєте різні запахи. Можна відрізнити запах троянди від запаху м'яти. Тож за допомогою чого людина сприймає різні запахи? (За допомогою носа).

Якщо закрити долонею вуха, то буде тиша. Чому? Чи комфортно ви себе відчуваєте, коли нічого не чуєте? За допомогою чого людина сприймає звуки? (За допомогою вух).

Якщо сісти на гарячий пісок або ввійти у холодну воду, то наша шкіра відразу ж зреагує, бо шкіра людини здатна відчувати і ми отримуємо від неї інформацію: пісок гарячий, сніг холодний тощо. За допомогою чого людина сприймає цю інформацію? (За допомогою шкіри).

Підсумок.

Основні помічники людини у збиранні інформації – органи чуття. За допомогою яких органів чуття людина сприймає інформацію?

- зору (очі) – сприймають видиму інформацію;
- слуху (вуха) – ту, яку можна почути;
- дотику (шкіра);
- нюху (ніс) – сприймає інформацію про запахи;
- смаку (язик) – про смак.

(Паралельно з бесідою вихователь демонструється мультимедійну презентацію із зображенням аналізаторів.)

Бесіда «Що таке інформація і як м и її отримуємо?»

Пояснення вихователя.

Інформацію ми починаємо одержувати з коліски. Отримуючи інформацію, ми вчимося розмовляти, грати, читати. Питання, відповіді, прохання, сміх і сльози – усе це інформація.

Як ви думаєте, чи можливе спілкування людей вдома чи в садочку, на вулиці й на роботі без одержання та обміну інформацією? (Відповіді дітей). Правильно, будь-яка спільна діяльність людей (робота, гра, навчання, спорт) не можлива без обміну інформацією.

Про що може бути інформація, якою обмінюються люди? (Відповіді дітей). Так, інформація, яку отримує людина, стосується якихось предметів чи нас самих і пов'язана з подіями, що відбуваються навколо нас.

Як ви думаєте, чи важлива для навчання в школі така інформація: «в портфелі треба носити підручники і зошити»? (Так). Інформація має свої властивості й одна з них – це важливість для людини.

Є й інші властивості інформації: потрібна і непотрібна, правильна і неправильна, правдива і неправдива, повна і неповна, зрозуміла і незрозуміла.

Можна про будь-який предмет чи явище дати інформацію.

А зараз я показую предмет, а ви повинні дати про нього якомога більше інформації (словами чи мімікою).

(Вихователь демонструє предмети: олівець, зошит, книга (або інші), а діти розповідають про їхні властивості, зовнішній вигляд і призначення).

– Що ж таке інформація? (Новини, повідомлення, відомості про навколишній світ, про явища, що відбуваються в ньому).

– Якими шляхами її можна отримати? (Відповіді дітей). Правильно, інформацію ми отримуємо, коли читаємо книги, слухаємо радіо, дивимося телевізор, спілкуємося.

– А чи можна отримати інформацію через комп'ютер?

– Ви всі, мабуть, чули слово Інтернет і знаєте, що воно пов'язане з комп'ютером. А хто знає, що воно означає?

Підсумок.

Кожній людині важливо вміти отримувати та передавати інформацію. Інтернет – це мережа (зв'язок) між комп'ютерами, планшетами, ноутбуками, телефонами, що знаходяться в різних містах, країнах. За його допомогою люди також можуть обмінюватись інформацією.

Бесіда «Чи потрібна річ – планшет?»

Дітям роздають електронні планшети.

Пояснення вихователя.

Діти, ви взяли до рук планшети. А хто з вас знає, що це за річ, яке її призначення? (Відповіді дітей). Діти, планшет – це електрона машина, яка створена для полегшення роботи людям. Без планшета люди раніше жили, працювали і легко обходились без нього. Але зараз із його появою, стало набагато легше передавати й отримувати інформацію, спілкуватися з людьми, які знаходяться десь далеко. Під час роботи там можна зберігати інформацію, як у комп'ютері, але комп'ютер із собою не візьмеш на роботу. Якщо записати інформацію на диск, його не можна переглянути без комп'ютера чи ноутбука, а планшет працює без них. Вам планшет теж допоможе, адже ви навчитесь рахувати, читати, добирати потрібну інформацію, познайомитесь із різними професіями і це все завдяки планшету.

– Тож для чого вам планшет?

– Як він допомагає людям? (Можна швидко отримати інформацію, обробити текст, переглянути відеофільм, спілкуватися на відстані.)

Бесіда «Як користуватися планшетом?»

Діти, ви вже знаєте, як себе поводити в мультимедійному центрі. Ці правила схожі і на ті, як поводитися з електронними машинами.

Які електронні машини ви знаєте? (Комп'ютер, планшет, ноутбук).

Треба завжди пам'ятати, що без дозволу дорослих не можна їх брати до рук, вмикати, адже дорослий повинен перевірити, щоб усе було справне, щоб ви правильно вмикали їх.

Ось і перше правило: не користуватись планшетом без дозволу дорослих.

Як ви гадаєте, чи можна бігати з планшетами в руках, кидатися ними? Чому? (Відповіді дітей).

Правило друге: працюючи з планшетом, не бігайте з ним в руках та біля нього, не кидайте, не стукайте по екрану.

Планшет – це електричний прилад, чого не любить електрика? (Води). Так, якщо планшет заряджений і не працює від розетки, він безпечний. Але, якщо на нього капне вода, то він може зламатися. А ось якщо планшет працює від розетки, то вас може вдарити струмом.

Правило третє: не торкайся планшета мокрими руками.

Чи можна, працюючи з планшетом, вживати їжу? Чому? (Відповіді дітей). Навіть маленька крихта може нашкочити планшету, а брудні руки після їжі забруднять і екран.

Правило четверте: не вживайте їжу під час роботи з планшетом.

Бесіда «Як створюється телепередача?»

Педагог демонструє дітям газету з телепрограмою.

Діти, що в мене в руках? (Відповіді дітей) Так, це телепрограма. А скажіть, яка у вас улюблена телепередача? Що ви знаєте про телебачення? (Відповіді дітей).

Телебачення – це не тільки телевізори, які є в нас вдома. Усі телепередачі створюються на телецентрах. Як ви гадаєте, що означає слово «телебачення»? Так, це означає передачу зображення на відстані. Та телепередачі не створюються самі по собі. Перш ніж вони вийдуть в ефір проводиться дуже велика робота. Подумаймо разом, як створюються телепередачі і хто працює над їх створенням.

Як ви гадаєте, хто пише та вигадує про, що буде передача? (Сценарист)

Правильно. Ось написано чудовий сценарій. Наступний береться за роботу режисер. Чим він займається? (Відповіді дітей).

Як ви гадаєте, що відбувається далі? (Відповіді дітей). Чим займається оператор?

Щоб ведучі гарно виглядали, хто з ними працює? (Гримери).

Та не тільки ведучі повинні гарно виглядати, а й студія, де знімають телепередачу. Хто прикрашає її? (Декоратор).

Молодці, діти, ми з вами пригадали всі професії, які потрібні для створення телепередачі. Багатьох цих людей ми не бачимо, але вони виконують важливу роботу. Без кожного з них не створювались би такі гарні телепередачі.

Бесіда «Професія – журналіст»

Пояснення вихователя.

Журналіст – людина, яка збирає інформацію, готує повідомлення і матеріали для газети, журналу, радіо чи телебачення. Слово «журналіст» походить від французького «journal» – «щоденник, газета».

Збирати і поширювати інформацію люди почали в глибоку давнину. Усно інформація передавалася за допомогою виступів ораторів. Попередники газет у різних країнах – папіруси з новинам, дошки

оголошень, які вивішувалися на вулицях, рукописи. З виникненням друку журналістика стала швидко розвиватися. З винаходом фотографії та кінематографу з’явилися фото- і кіножурналістики, а з виникненням радіо і телебачення – радіо- і тележурналістика.

Головне в роботі журналіста – правдиво, грамотно, захоплююче, викласти інформацію. Журналісту необхідно працювати дуже швидко, тому що він висвітлює у своїх матеріалах події й ця інформація може застаріти. Він повинен бути добре освічений, щоб цікаво писати, уміти спілкуватися, бути спостережливим.

Запитання до дітей.

- Чим займаються журналісти?
- Як вони розповідають про події у світі?
- Що повинен уміти журналіст?
- Для чого журналісту потрібно бути спостережливим?

Бесіда «Для чого потрібна реклама?»

Пояснення вихователя.

Реклама – це інформація про товар, щоб швидше його продати. Де можна побачити рекламу? (По телевізору, у газеті, на дошці оголошень). Реклама повинна бути, яскравою, короткою, дати головну інформацію про товар. Ви знаєте, де створюють рекламу? (Відповіді дітей).

Рекламу, створюють у рекламному агентстві. Над нею працюють художники, дизайнери, редактори, літератори, рекламні агенти. Вони малюють картинку, яка би всім подобалась. Далі складають текст до неї (або навпаки – спочатку придумують рекламний текст, а потім – ілюстрацію чи сюжет). Після цього створену рекламу демонструють по телевізору, друкують у газеті, передають по радіо і т.ін.

Запитання до дітей

- Як ви гадаєте чим корисна реклама?
- Хто працює над її створенням?
- Яку рекламу ви можете пригадати?

Бесіда «Чи можна вірити рекламі?»

– Для чого потрібна людям реклама? (Щоб продати та купити товар).

– Чи просите ви своїх мам і тат купити те, що бачили в рекламі? Погляньте на цей ролик і скажіть, що в ньому рекламують. (Перегляд реклами про чіпси).

– Хто з вас любить чіпси? Чи часто вам їх купують?

– З чого роблять чіпси? Чи корисні вони? Хочете дізнатися правду?

Багато людей вірять, що чіпси роблять тільки з картоплі, але це не так. Коли готують чіпси, картоплю обжарюють у дуже гарячому маслі, що все корисне в ній зникає і залишаються тільки канцерогени. Це такі речовини, що шкодять нашому здоров'ю. Вони можуть викликати алергію, біль у животику. Але, щоб чіпси мали смак картоплі, до них додають різні харчові добавки, багато солі, а це заважає вашому організму рости. Тож інформація, яку несе реклама не завжди правдива: нам розповідають тільки про корисне, а про те, що може нам зашкодити, не розповідають. Тож слід, коли купуєте продукцію, уважно почитати на етикетці, який тут склад, чи не зіпсований продукт, де його потрібно зберігати.

– Де ви будете шукати інформацію про товар?

– Чому потрібно перевіряти інформацію з реклами?

Зараз вашим завданням буде відрізнити правдиві малюнки від неправдивих: закресліть неправильні картинки.

Бесіда «Для кого випускається газета у садочку»

Вихователь звертається до дітей.

Діти, нагадайте мені, де можна дізнатися новини. (По телевізору, з газети, по радіо).

Так, а де можна дізнатися новини нашого дитячого садочка? (З газети).

Нагадайте, як називається наша газета? («Дружня сімейка»)

Про що можна з неї дізнатися? (Відповіді дітей). Молодці, у нашій газеті можна дізнатися про останні події в садочку, про свята, які пройшли. А ще – переглянути фотографії, корисні поради, цікаві розповіді.

Як ви гадаєте, кому цікаво буде читати нашу газету? (Відповіді дітей). Правильно, цікаво вашим батькам. Адже коли вони на роботі та не можуть прийти на свято чи заняття, вони подивляться фотографії зі свята, почитають, у які ігри можна з вами пограти вдома. Погляньте ось на цю сторінку, вона цікава і вам, бо тут є цікаві ігри, схеми, як зробити щось вдома своїми руками, наприклад, подарунок для мами.

Подумайте, а чи буде цікаво іншим людям, які не знають про наш садочок? (Відповіді дітей).

Тож для кого випускається газета нашого садочка?

Бесіда «Світ журналу»

Вихователь звертає увагу дітей, що в нього в руках багато журналів, газет, книжок. І пропонує дітям вибрати тільки журнали.

Вихователь звертається до дітей.

Діти, а як ви дізналися, що це журнали? (Відповіді дітей). Так, у журналах яскраві сторінки, кольорові фотографії. Але ж і в книжках теж є яскраві сторінки. Чим вони відрізняються? (У журналі є статті, завдання, розповідаються історії, які трапилися нещодавно).

А де можна придбати журнали? (У газетному кіоску, поштовому відділенні).

Скажіть, чи всі журнали однакові? (Відповіді дітей). Є журнали для дорослих, є для дітей. А ще журнали поділяють на різні теми: про машини, про модний одяг, про рукоділля, про здоров'я і т.ін.

Хто здогадався, де створюють журнал? (У редакції). Молодці! Журнали, як і газети, створюють у редакції і працюють над кожним випуском редактори, журналісти, фотографи, художники-оформлювачі. Я пропоную вам намалювати обкладинку до свого журналу.

Бесіда «Така цікава річ – телефон»

Вихователь читає уривок з казки К.І. Чуковського «Телефон» та звертається до дітей.

Діти, з якої казки цей уривок? Так, це казка «Телефон».

Як ви гадаєте, для чого людям потрібен телефон?

Телефон – це засіб зв'язку, за допомогою якого ми можемо розмовляти на відстані. Але телефон існував не завжди. Коли люди ще жили в печерах і не вмiли розмовляти, вони спілкувалися, як ви гадає по телефону? (Ні). А за допомогою чого? (Міміки, жестів). Чи легко було так спілкуватись? (Відповіді дітей). Йшов час, люди навчилися розмовляти, почали будувати будинки та шукати різні способи передачі інформації – це і костри, звуки барабанів, дзвони. Чуючи ці звуки, люди розуміли, що щось відбувається чи відбулося? Чи зручно це було? Чому? (Відповіді дітей). Прошло ще трохи часу і люди винайшли перший телефон – це були дві трубки, поєднані дротом. Пізніше цей телефон замінили на дисковий, а потім і кнопочковий. Ці телефони є і зараз. Але їх не можна з собою взяти на вулицю чи в дорогу. Тому був створений, який телефон? Правильно, мобільний. Як ви гадаєте, чим він зручний? (Можна взяти з собою будь-де, швидко набрати потрібний номер, усі номери зберігаються в телефоні і т.ін.)

Ви вмієте розпочинати розмову телефоном? Як потрібно почина-ти розмову? (Привітатися. А як її закінчують? (Прощаються).

Що є в кожного телефону, щоб можна було подзвонити тільки на цей телефон? (Номер).

А які важливі номери повинні знати всі? (101, 102, 103, 104, 112).

Бесіда «Що означає для журналіста відрядження»

Діти ви вже знаєте, що є така професія журналіст.

Чим він займається? (Журналіст шукає важливі події, які відбу-ваються у всьому світі). Так, молодці, а от щоб зібрати новини по всьому світі, їм потрібно подорожувати в різні країни. Для цього журналістів відправляють у відрядження.

Відрядження – це поїздка в інше місто, країну, під час якої по-трібно виконати певне завдання. Яке завдання виконують журналіс-ти? (Збирають новини). Правильно. Уявіть собі, що наша група – це місце, де ви працюєте, а музичний зал – це інша країна, і вас від-правляють туди взяти інтерв'ю. Де ви відправтесь? (У відрядження). Правильно. Як ви гадаєте, чи цікаво це – їздити у відрядження? (Від-повіді дітей). Я теж вважаю, що це цікаво: можна познайомитися з цікавими людьми, побачити інші країни, а потім ще й розказати про це в новинах, передачах, газеті, журналі.

Бесіда «Як ми створювали мультфільм»

Бесіду доцільно проводити після того, як діти закінчать ство-рювати мультфільм.

Вихователь звертається до дітей.

Діти, ми багато працювали над створенням мультфільму. Прига-дайте, з чого починалась наша робота?

Так, ми з вами обговорили, про що буде наш мультфільм, хто будуть його герої, обрали вірші. Хто займається добором сюжету? (Сценаристи)

Ось ми вирішили, про що буде мультфільм. Що далі? (Відповіді дітей.) Так, правильно, ми почали малювати та вирізати головних ге-роїв, фонові картинки. Як називається ця професія? (Художник-мульт-типлікатор). Що було наступним нашим завданням? (Фотографува-ти малюнки). І цим займається людина якої професії? (Оператор). Молодці. Та щоб наш мультфільм вийшов цікавим, ми додали до нього звук? Нагадайте, хто цим займається? (Звукооператор). Щоб

мультфільм завершити, що нам знадобилось? (Обробити фотографії у спеціальній комп'ютерній програмі). Діти, ви просто молодці, не тільки створили гарний мультфільм, а й запам'ятали професії людей, які працюють над його створенням.

Бесіда «Яким повинен бути журналіст?»

Вихователь вмикає відеоролик про професію журналіста або демонструє картину.

Професія журналіста дуже цікава й корисна. Ми з вами вже знаємо, що журналісти збирають новини, висвітлюють цікаві події.

А що ж потрібно журналісту, щоб вміло збирати інформацію і цікаво її розповідати?

Що повинен вміти журналіст?

Навіщо журналісту гарна пам'ять?

Чому журналіст повинен бути спостережливим?

Журналіст повинен знати багато різноманітних слів та правильно їх поєднувати в речення. Чому?

А ще журналіст багато спілкується з незнайомими людьми, то повинен добре розуміти їх настрій. Який буває в людей настрій?

Чи може журналіст висвітлювати неправдиву інформацію? Чому?

Дидактичні ігри

Дидактична гра «Що означає цей знак?»

Мета: закріпити з дітьми значення знакової системи правил поведінки в мультимедійному кабінеті; учити дотримуватися цих правил; розвивати увагу, критичне мислення, пам'ять; виховувати дисциплінованість.

Обладнання: знаки правил поведінки в мультимедійному кабінеті (великий набір для педагога і маленькі комплекти для дітей), картинки із зображенням поведінки дітей у кабінеті.

Перебіг гри:

Педагог пропонує дітям повторити правила поведінки в мультимедійному кабінеті та згадати, що можна робити, а що, ні. Для цього він демонструє знак і запитує в однієї дитини, що він означає, а потім усі разом повторюють його назву. Після цього педагог пропонує дітям попрацювати в парах: уважно розглянути картинки і розмістити відповідні знаки.

Дидактична гра «Що можна розказати про цей предмет?»

Мета: учити дітей описувати предмет, знаходити його позитивні якості та підносити їх публіці; формувати уявлення про інформацію; розвивати увагу, зв'язне мовлення, критичне мислення.

Обладнання: книга (Букварик), дитячий журнал, український рушник, кольорові олівці, конструктор і т.д.

Перебіг гри: Педагог звертає увагу дітей, що сьогодні він побував у кількох крамницях і придбав багато різних речей. Він пропонує дітям скласти про ці речі розповіді, а інші діти назвуть в якій крамниці ця річ була куплена.

Наприклад:

Дитина. Це книга. Вона зроблена з паперу. В ній є яскраві картинки, літери. Ця книга потрібна дітям, щоб навчитися читати.

Педагог. Діти, де можна придбати цей предмет?

Діти. У книжковій крамниці.

Дидактична гра «Збери комп'ютер, планшет»

Мета: закріпити знання дітей про устрій комп'ютера, планшета, знання про їх призначення; розвивати критичне мислення, увагу; виховувати інтерес до електронних машин.

Обладнання: паперовий конструктор (комп'ютер, планшет).

Перебіг гри: Дітям роздають паперовий конструктор і пропонують згадати з чого складається комп'ютер, планшет, ноутбук та скласти їх з конструктору.

Дидактична гра «Що ми бачимо та відчуваємо»

Мета: закріпити поняття інформації; розглянути різні види інформації та способи її отримання; ознайомити дітей із тим, як людина отримує інформацію; розвивати спостережливість, пам'ять, мову, критичне мислення.

Обладнання: розрізні картки по кількості дітей.

Перебіг гри:

Одна й та сама інформація може бути представлена в різній формі за допомогою різних знаків. Це мовлення, міміка, жести, малюнки, музика, відео, які несуть певну інформацію.

А тепер давайте з'ясуємо, із якою інформацією ми зустрічаємося в житті, у якому вигляді вона представлена.

Вихователь дає роз'яснення, за допомогою чого можна отримати інформацію.

- Малюнки дають нам графічну інформацію, яку ми отримуємо за допомогою зору.
- Музичні твори – це звукова інформація, отримувана за допомогою органів слуху.
- Телебачення дає нам як графічну, так і звукову інформацію, у сприйнятті якої беруть участь і зір, і слух.

Завдання: поєднай картинки в пари.

Дидактична гра «Обери предмет для передачі інформації»

Мета: закріпити джерела інформації, учити висловлювати свою думку, критичне мислення.

Обладнання: картки із зображенням різних джерел інформації.

Перебіг гри:

Перед дітьми розкладають картки із зображенням джерел інформації та пропонують обрати те джерело, за допомогою якого б вони хотіли передати інформацію. Дитина повинна назвати джерело інформації, яке вона обрала і пояснити чому вона обрала саме його.

Дидактична гра «Що зайве?»

Мета: учити дітей обирати потрібне джерело для передачі конкретної інформації; розвивати критичне мислення, увагу; виховувати повагу до думки інших.

Обладнання: демонстраційні картки із зображенням різних джерел інформації, предметних картинок.

Перебіг гри:

Педагог вивішує по черзі картки й оголошує завдання.

Наприклад.

На дошці картка із зображенням радіо, телевізора, газети та стільця.

Завдання: За допомогою чого ви повідомите усіх, що завтра на стадіоні відбудеться спортивне свято? Діти перелічують, що їм потрібно і визначають, що стілець зайвий.

Дидактична гра «Моя улюблена телепередача»

Мета: закріпити знання про телебачення, вчити розрізняти телепередачі від мультфільмів та кіно; розвивати увагу, критичне мислення, зв'язне мовлення.

Обладнання: телевізор із заставкою дитячої телепередачі «TV абетка», картинки із зображенням мультфільмів, кіно, телепередач, сигнальні картки за кількістю дітей.

Перебіг гри:

Педагог звертає увагу дітей на екран телевізора:

– Діти, погляньте, що зображено на екрані? (Відповіді дітей). Так, молодці! Це телепередача. А чим вона відрізняється від мультфільму, кіно? (Відповіді дітей). Молодці! Зараз я вам покажу картинки і якщо це телепередача, то ви покажете зелену картку, якщо ж мультфільм чи кіно – червону.

Педагог показує картинки із зображенням мультфільмів, кіно, телепередач. Діти працюють сигнальними картками. Після цього педагог викликає кількох дітей і вони розповідають про свою улюблену телепередачу.

Дидактична гра «Згадай назву знака. Що означає цей знак?»

Мета: закріпити з дітьми значення умовних малюнків – знаків (за розвивальною методикою «Мультитибус»); учити називати, які завдання та дії передбачають малюнки-знаки; розвивати увагу, критичне мислення, пам'ять; виховувати дружні стосунки в колективі.

Обладнання: малюнки-знаки до розвивальної методики «Мультитибус».

Перебіг гри:

Педагог пропонує дітям згадати, як називаються малюнки-знаки. Для цього він демонструє знак і запитує в однієї дитини, як називається знак, а потім всі разом повторюють його назву. Коли діти загадують назви знаків, педагог викликає по черзі дітей, показує малюнок, а дитина повинна розказати, які завдання та дії передбачає цей малюнок. Якщо дитина затруднюється відповісти, то просить допомоги в інших дітей.

Дидактична гра «Кросворд «Телебачення»

Вихователь читає загадки, діти називають відповідь та відкривають картинку під потрібним номером, перевіряючи чи правильно вони відгадали.

1. Чудо-ящик – у ньому вікно,
У тому вікні – кіно (Телевізор)
2. У театрі грає ролі:
Нині – вчителя у школі,
Завтра буде інша роль –
То бідняк він, то король. (Актор)
3. Все цікаве і важливе
Він опише вміло. (Журналіст)
Про новини з усіх міст
Пише знову... (Журналіст)
4. Майстри монтажу –
Майстри кадру, я скажу,–
Із записаних касет
Створять відеосюжет. (Режисер)

Дидактична гра «Продовж ланцюжок» (послідовність роботи з відеокамерою)

Мета: закріпити знання дітей щодо послідовності роботи з відеокамерою, формувати уявлення про користь відеокамери в житті людини; розвивати критичне мислення, пам'ять, увагу; виховувати бережливе ставлення до техніки.

Обладнання: розрізні картки із зображенням алгоритму роботи з відеокамерою.

Перебіг гри:

Педагог пропонує дітям згадати, що потрібно для роботи відеооператора, із яких частин складається відеокамера, для чого вона потрібна людям, як потрібно поводитися з технікою. Після цього дітям пропонують розкласти картки, де зображено алгоритм дій із відеокамерою, за принципом «що спочатку, що потім».

Дидактична гра «Дружнє інтерв'ю»

Мета: розвивати комунікативність, уміння взаємодіяти один з одним; виховувати повагу до думки іншого.

Обладнання: мікрофон.

Перебіг гри:

Обирають одну дитину, яка сідає в центрі кола на стільчик. Інші діти, передаючи одне одному мікрофон, ставлячи дружні запитання: «Чи в тебе є братик, сестричка?», «Яка тваринка тобі подобається?» і т.ін. Коли всі діти поставлять запитання, у центр виходить інша дитина і гра повторюється.

Дидактична гра «Шкідливо – корисно»

Мета: формувати уявлення дітей про роль повноцінного харчування для здорового розвитку організму, дати поняття про вітаміни та деякі корисні продукти, що їх містять, учити розрізняти правдиву та неправдиву інформацію; виховувати в дітей потребу правильно харчуватися, уникати вживання шкідливих для організму продуктів, розвивати критичне мислення.

Обладнання: склянки, вода, чіпси, газований напій жовтого кольору.

Перебіг гри:

Харчування обов'язково повинно бути корисним.

Корисна їжа для дитини –	У їжі, добрій для дитини,
Що містить різні вітаміни,	Є всі потрібні речовини,
Що робить нас усіх сильнішими,	І кальцій є, і мінерали,
Що робить діток здоровішими.	Аби кістки міцні зростали!

– А як ви гадаєте, чи всі продукти корисні для людей? Чому?

Далі вихователь називає дітям продукти харчування, а вони обирають ті, що шкідливі для організму, плескаючи в долоні.

Кефір, хліб, згущене молоко, жуйка, яблучний сік, картопляне пюре, сметана, кока-кола, чіпси, сир, помідор, сухарики, булка, цукерка.

– Діти, чому ви обрали саме ці продукти? (Пояснення дітей). А тепер перевіримо це.

Дослід із чіпсами.

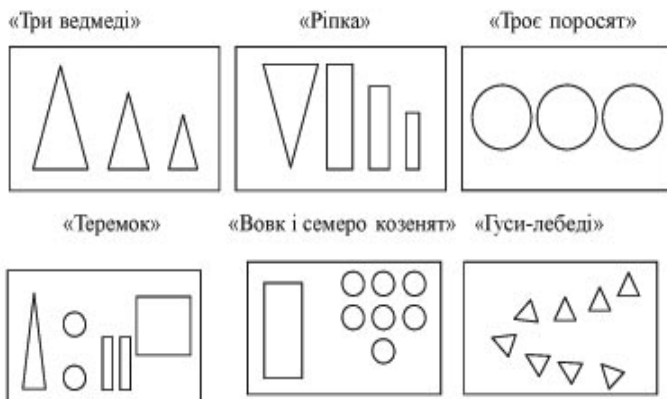
Візьміть чіпси, киньте у воду, розмішайте ложечкою, яка стала вода? Чому вона пожовтіла?

Досліди з солодкими газованими напоями.

Візьміть вату киньте в напій. Чому вона пожовтіла?

Висновок. Ці продукти містять хімічні барвники, які пофарбували воду і вату. Ці барвники є причиною різних хвороб – нудоти, болю в животі, алергії.

Дидактична гра «Іграшки з казок»

Мета: вправляти в умінні орієнтуватися на площині; розвивати логічне та критичне мислення, творчу уяву, фантазію; виховувати посидючість, бажання прийти на допомогу ближньому.

Обладнання: картки з зашифрованими казками, іграшкові герої цих казок.

Перебіг гри:

Вихователь звертається до дітей із проханням допомогти казковим героям. Їх зачаклував злий чаклун: він перетворив їх на малюнки. Потрібно розгадати, яка казка зачаклована, щоб визволити її героїв.

Під час гри можна закріпити геометричні фігури, лічбу, орієнтування на площинні.

Дидактична гра «Вибір друзів»

Мета: учити дітей знайомитися з однолітками, підтримувати діалог; розвивати діалогічне мовлення, увагу, мислення; виховувати сміливість, впевненість.

Обладнання: паперові пелюстки до квітки.

Перебіг гри:

Педагог пропонує дітям зібрати квітку дружби, а щоб це сталося, потрібно навчитися знайомитися. Педагог об'єднує дітей у пари за допомогою лічилки.

Відтворення ситуації знайомства з подальшим діалогом. Після кожного діалогу, педагог дарує парі пелюстку. У кінці гри діти викладають квітку зі своїх пелюсток.

Дидактична гра «Оживи персонаж»

Мета: учити дітей зображувати персонажа без слів, за допомогою міміки; розвивати творчість, уяву, критичне та логічне мислення; виховувати інтерес до творчих професій.

Перебіг гри:

Одна дитина виходить за двері та домовляється з вихователем про казкового персонажа, якого вона буде зображувати без слів для інших дітей. Та дитина, яка першою відгадає, кого було зображено, сама далі вигадує і зображує нового казкового персонажа.

Дидактична гра «Подорож казковим містом»

Мета: учити дітей розуміти призначення реклами, закріпити знання про казки; розвивати мислення, фантазію, зв'язне мовлення.

Обладнання: карта «казкового міста», на якій зображено уривки з різних казок.

Перебіг гри:

Дітей об'єднують у 4–5 підгруп. Перед ними розкривають карту «Казкового міста» і пропонують створити рекламу однеї з цих казок.

Дидактична гра «Знавці казок»

Мета: вправляти дітей в пізнаванні, називанні та розповіді казок за малюнками, закріпити зміст знайомих казок, учити правильно оцінювати вчинки героїв, робити висновки щодо поведінки в небезпечних ситуаціях, знаходити з них вихід, вправляти в умінні розрізняти кольори та їх відтінки; розвивати зв'язне мовлення, логічне і критичне мислення та уяву; виховувати бажання прийти на допомогу, доброзичливість, людяність і товариськість.

Обладнання: ігрове поле, набір картинок до різних казок, фішки різного кольору.

Перебіг гри:

Вихователь пропонує дітям покрутити чарівну стрілочку, на секторі якого кольору зупиниться вона, дитина повинна відшукати малюнок із рамкою відповідного кольору та назвати назву казки, її героїв. Переказати той епізод казки, де на героя чатує небезпека. Висловити своє ставлення, придумати іншу кінцівку, співвіднести зміст казки з реальними життєвими ситуаціями.

Дидактична гра «Постав питання»

Мета: учити дітей правильно ставити питання до різних слів і словосполучень; розвивати мовлення, увагу, критичне мислення.

Перебіг гри:

Вихователь нагадує дітям, що журналісти повинні вміти правильно ставити питання і пропонує поуправлятися в цьому. Вихователь задає завдання, а діти повинні правильно дібрати питання:

1. Задай питання до слова «на столі» («Де?», «На чому?»);
2. Яке питання потрібно поставити, щоб дізнатися час («Котра година?»);
3. Що запитате, щоб дізнатися дорогу додому («Як пройти?»);
4. Задай питання до слова «учора» («Коли?»);
5. Яке питання ви поставите, якщо захочете дізнатися про якісь дії («Що робити?», «Що робить?»);
6. Як потрібно запитати про ціну на товар («Скільки коштує?»)

Дидактична гра «Знайди потрібний заголовок»

Мета: закріпити знання дітей про добір матеріалу до газети, журналу, учити виокремлювати головне в сюжеті; розвивати критичне мислення, мовлення.

Обладнання: дитячі журнали, газети, фотографії.

Перебіг гри:

Вихователь пропонує дітям пригадати, із чого складаються журнали, газети: обкладинка, статті, фотографії.

З чого ми дізнаємося про що стаття? (З назви). От я вам пропоную як справжнім журналістам придумати назву своєї статті, а допоможуть вам ось ці фотографії.

Діти отримують фотографію з якоюсь подією (святковий концерт, вистава в цирку, шкільний урок і т.ін.) та самостійно добирають назву до статті, а потім пояснюють свій вибір.

Дидактична гра «Розкажи про свою роботу»

Мета: формувати уявлення дітей про структуру редакції, учити складати розповіді; розвивати зв'язне мовлення, увагу, пам'ять; виховувати інтерес до створення газет, журналів.

Обладнання: великий пазл «Редакція газети».

Перебіг гри:

Дітям пропонують зібрати пазл «Редакція газети». Кожна дитина вкладає свою частинку пазлу, де зображено окрему професію людей, які працюють у редакції (редактор, журналіст, кореспондент, фотограф, верстальник, дизайнер, літературний редактор тощо). Коли дитина ставить пазл на своє місце, то розповідає, чим займається людина цієї професії.

У кінці вихователь питає в дітей, де всі ці люди працюють? (У редакції газети).

Дидактична гра «Кому належить ця річ»

Мета: закріпити професії людей, які працюють над створенням мультфільму, розвивати логічне і критичне мислення.

Обладнання: картинки з професіями людей, які працюють над мультфільмом, та знаряддя праці.

Перебіг гри:

Дітям роздають картинки з професіями і пропонують дібрати потрібні їм знаряддя праці.

Дидактична гра «Ми – мультиплікатори»

Мета: формувати уявлення про процес створення мультфільму; розвивати творчість, уяву, мовлення.

Обладнання: запис створення мультфільму з природного матеріалу, пластилін, папір, ножиці, клей, олівці, природний матеріал.

Перебіг гри:

Вихователь об'єднує дітей у 2–3 групи і пропонує переглянути запис створення мультфільму за допомогою природних матеріалів. Після цього діти самостійно приступають до вибору інструментів і матеріалів для створення мультфільму.

Коли персонажі мультфільму створено, кожна група розіграє сюжет мультфільму.

Дидактична гра «Лист до редакції»

Мета: учити дітей висловлювати свої враження від екскурсії до редакції, добирати потрібні слова подяки; розвивати увагу, зв'язне мовлення, уяву, пам'ять; виховувати повагу до думки інших.

Обладнання: яскраві конверти, олівці, аркуші паперу, фотографії з екскурсії до редакції.

Перебіг гри:

Вихователь разом із дітьми розглядає фотографії з екскурсії до редакції:

– Які найяскравіші враження після відвідування редакції у вас залишилися?

– Що сподобалося найбільше?

– З якими професіями ми познайомились у редакції?

– Як ми можемо віддячити працівникам редакції?

Після цього вихователь пропонує дітям намалювати свої спогади про екскурсію і надіслати їх до редакції. Коли діти намалюють малюнки, вихователь викликає кілька дітей, щоб вони розповіли про свій малюнок і закінчили свою розповідь словами подяки.

Дидактична гра «Казка»

Мета: учити дітей уважно слухати текст, знаходити помилки і виправляти їх; розвивати увагу, кмітливість, критичне і логічне мислення; виховувати інтерес до казок.

Перебіг гри:

Вихователь читає уривки із знайомих казок, при цьому навмисно робить помилки в тексті, а діти повинні їх виправити і сказати назву казки.

– Бігла мишка, хвостиком зачепила (яєчко), колобок впав і покотився. Діти яка це казка? («Курочка ряба»)

– Якось лисичка (півник) підмітала двір і знайшла колосок. Яка це казка? («Колосок»)

– Стала кішка Мурка кликати на допомогу їжачка. Ходи їжачку (мишка) не лежи, ріпку витягни допоможи. Діти яка це казка? («Ріпка»)

– Стоїть в полі теремок. Бігла білочка – норушка (мишка) і питає: «Хто, хто в теремочку живе?». Яка це казка? («Теремок»).

– Подарувала бабуся дівчинці синій капелюшок і стали всі її звати Синім капелюшком. (Червоною шапочкою). Яка це казка? («Червона шапочка»)

Дидактична гра «Назви вид мультфільму»

Мета: закріплювати види мультфільмів, учити розрізняти їх; розвивати пізнавальну активність, увагу, мислення; виховувати інтерес до мультфільмів.

Обладнання: телевізор, запис уривків мультфільмів різних видів.

Перебіг гри:

Дітям пропонують переглянути уривок з мультфільму та назвати його вид: пластиліновий, ляльковий, мальований, комп'ютерний, пісочний.

Дидактична гра «Кому б ти подякував за мультфільм»

Мета: розвивати комунікативні навички, діалогічне мовлення, увагу.

Обладнання: телефон.

Перебіг гри:

Вихователь пригадує разом із дітьми, хто працює над створенням мультфільму, і пропонує подякувати цим людям за такі гарні мультфільми. Для цього потрібно подзвонити по телефону і покликати до нього когось із цих працівників, наприклад:

– Добрий день, покличте будь ласка до телефону художника (сценариста, звукооператора і т.ін.). Я вам дуже вдячний/вдячна за ваші яскраві малюнки (гарний і цікавий сценарій, чудову музику тощо).

Дидактична гра «Репортаж з вулиць нашого міста»

Мета: закріпити знання дітей про рідне місто (селище), учити розповідати про його пам'ятки, живописні місця, формувати вміння вислухати до кінця розповідь своїх одногрупників; розвивати критичне і логічне мислення, зв'язне мовлення, увагу; виховувати любов до рідного селища.

Обладнання: мікрофон, фотографії міста (селища).

Перебіг гри:

На екрані висвічується фотографія рідного міста (селища): пам'ятки, пейзажі, будівлі і т.ін. Дитині дають мікрофон і вона повинна розказати про те місце, яке зображено на фотографії.

Наприклад:

«Доброго дня, шановні глядачі. Я, Іринка, веду свій репортаж зі школи. Сьогодні в учнів свято, вони вперше прийшли до школи після літніх канікул».

Коли дитина закінчила, на екрані з'являється наступна фотографія і виходить інша дитина. Гра продовжується.

Дидактична гра «Передай інформацію»

Мета: закріпити знання дітей про способи передачі інформації, учити передавати інформацію різними способами; розвивати увагу, критичне і логічне мислення.

Обладнання: олівці, фломастери, аркуші паперу.

Перебіг гри:

Дітей ділять на дві команди, які шикуються у дві шеренги. Педагог передає першій дитині в кожній команді інформацію: наприклад, слова «книга» – 1 команда і «вчить» – 2 команда. Діти пошепки передають слово, а вкінці поєднують їх. Якщо слово дійшло неправильно, то потрібно обговорити, чому це сталося. Інформацію можна передавати різними способами:

- Пошепки (інші не чують);
- Жестами, мімікою (інші заплющують очі);
- Знаками, малюнками (інші не бачать, відвертаються) і т.ін.

Творча гра «Вгадай казку»

Мета: розвивати уяву, фантазію, творчі здібності дітей.

Перебіг гри:

Дорослий розпитує дітей, які казки вони знають і люблять. Усі разом обирають одну з казок, дорослий пропонує її переробити, по черзі розповідаючи її і замінюючи в кожній фразі відоме на протилежне або нове. Діти розповідають казку по черзі по колу, починає дорослий. Ось, наприклад, у що може перетворитися відома казка про червону Шапочку: «Жив-був хлопчик, якого звали Жовтий Беретик. Покликав його якимось тато і говорить: «Сходи, синку, до дідуся і віднеси йому книжки та газети». Пішов жовтий Беретик, а назустріч йому ведмедик...» тощо. Дорослий нарівні з дітьми бере участь у переробленні казки і повинен стежити, щоб усі ключові моменти казки були змінені, щоб у цілому вийшла би якась нова історія, яка моделює ситуацію, що більш-менш логічно розвивається.

Розвиваючі вправи

Вправа «Розкажи щось цікаве»

Вихователь звертає увагу дітей на те, що коли вона йшла до садочка, то дорогою бачила маленького їжачка, який ховався у травищі. А потім пропонує дітям подумати і розповісти, що цікавого траплялося в їхньому житті.

Вправа «Впізнай за описом»

Перед дітьми розставлені предмети (іграшки) різної текстури (м'які, пластмасові, дерев'яні, крижані і т.фн.). Вихователь викликає одну дитину і просить її описати якийсь із цих предметів, а інші діти повинні відгадати, про що йдеться мова.

Вправа «Покажи улюблений фільм»

Вихователь питає в дітей, які фільми вони знають, які їм подобаються найбільше. Після цього педагог викликає одну дитину і пропонує їй за допомогою пантоміми показати улюблений фільм, його персонажів, а інші діти намагаються відгадати, хто це чи який це фільм.

Вправа «Не пропусти інформацію»

Обирають трьох дітей, які читають кожний свій вірш. Спочатку всі по черзі читають перший рядок із кожного вірша, потім другий, третій і четвертий. Завдання іншим дітям – передати зміст усіх трьох віршів. Дітей можна об'єднати в команди. Кожна команда запам'ятовує свій вірш.

Вправа «Передайка від Чомусика»

Дітям дається завдання: придумати історію, використовуючи якусь одну властивість предмета. Наприклад: придумати історію про країну, де всі будинки зі скла або з мила тощо та продемонструвати це мімікою, жестами.

Вправа «Рекламні агенти»

Вихователь згадує разом із дітьми, як люди дізнаються про різні товари, послуги і пропонує прогулятися вулицями міста/села/селища:

– Що є цікавого в нашому місті?

– Які ваші улюблені місця?

– Де ви любите гуляти?

– Діти, щось ми зголодніли, де ми можемо перекусити?

(Виходить одна дитина і розповідає, де можна поїсти в місті/селі/селищі).

Доки ми з вами їли на вулиці, почався дощ, що нам потрібно? (Відповіді дітей). Так, парасольки, плащі. Де все це можна придбати?

(Наступна дитина виходить і розповідає про торгівельні місця (ринок, крамниці).

Молодці, діти, а ось уже і закінчився дощик, можна і повеселитися.

(Далі йде розповідь дитини про парки, ігрові майданчики). І т.ін.

Вправа «Знайди потрібний знак»

Перед дітьми лежать планшети. Вихователь пропонує відшукати кнопку вимкнення. Діти вмикають планшети. Далі знімають із блокування. Після цього вихователь називає значки, які є на панелі, а діти повинні їх показати.

«Меню»

«Повернутись назад»

«Доповнення»

«Виключення» і т.ін.

Вправа «Телепередача «Новини дитячого садочка»

Перед початком педагог разом із дітьми згадує про останні події в садочку – які були свята, цікаві заняття і т.ін.

Вихователь пропонує створити телепередачу дитячого садка і підготувати випуск новин. Обирають ведучого – диктора та кількох журналістів.

Кожний із журналістів описує свою подію.

Вправа «Що кому потрібно для роботи?»

Педагог показує картки із знаряддями праці, а діти називають кому це потрібно для роботи. (Більшість карток пов'язана з професіями журналіста, фотографа, працівниками редакції газети).

Вправа «Телевізор»

Перед дітьми стоїть макет телевізора. Вихователь пропонує дітям повправлятися і показати ведучого новин, дитячої передачі, ведучого передачі «у світі тварин», ведучого теле-шоу і т.ін.

Вправа «Дзвіночок співає, гостей закликає»

Вихователь звертає увагу дітей на дзвіночок і пропонує дізнатися, що він тут робить, а для цього потрібно всім разом сказати чарівні слова:

«Дзвіночок співає, гостей закликає».

Першою з'являється Пояснійка. Другим з'являється Доведунчик, а третім Чомусик.

Діти згадують, як їх звать і пояснюють, що за знаки в них у руках. (до методики «Мультибус».)

Вправа «Поверни все на свої місця»

Діти повинні знайти картки з атрибутами журналістів із минулого та сучасності й розкласти їх по своїх місцях (до зображення на дошці журналіста з минулого та сучасності).

Вправа «Прорекламуй свій фрукт»

Кожній дитині дають якийсь фрукт і пропонують створити для нього рекламу. Можна намалювати, розказати, показати жестами.

Вправа «Знайди родичів до слова СНІГ»

Вихователь:

Сидить сумує Сніг.

Чекає і зітхає.

Хотів писати вірш,

А слів не вистачає.

– Допоможімо Снігу та знайдемо йому родичів, а разом і слова.

Діти добирають групу споріднених слів: снігопад, сніговий, Снігуронька, Сніговик, сніжинка. Вихователь кидає м'яч і каже слово «сніг», а дитина повертає його і промовляє споріднене йому слово.

Вправа «Що переплутав художник?»

Дітям пропонують розглянути картини художника і розказати, що він наплутав.

Вправа «Герої загубили свої речі»

Вихователь повідомляє дітям, що йому сьогодні дзвонили з бюро знахідок та повідомили, що туди потрапили речі, які загубили казкові герої. Дітям потрібно знайти власників цих речей та довести, що саме вони є власниками загублених речей.

Речі: червоний капелюх; золотий ключик; колосок; кришталевий черевичок; рукавичка; горошина.

Вправа «Створи пейзаж»

Вихователь показує по черзі різні картини, а діти називають, що це – пейзаж, портрет, натюрморт.

Після цього вихователь пропонує дітям створити власний пейзаж: на чистому аркуші паперу викласти картинки так, щоб утворився пейзаж.

Вправа «Хто сховався»

Вихователь пропонує дітям поглянути на екран, де з'являється зображення тіней казкових персонажів, дітям потрібно відгадати, хто заховався за цією тінню.

Якщо дитина правильно назвала казкового героя, то з'являється кольорова картинка.

Вправа «Подзвони друзіві»

Вихователь обирає двох дітей і пропонує їм подзвонити один одному і дізнатися, як пройшов день. Діти виконують завдання, самостійно добирають питання та відповіді під час розмови).

Наступній парі пропонують уявити себе персонажами мультфільмів, наприклад, Чебурашкою та Крокодилем Геною, і провести телефонну розмову від їхнього імені.

Далі можна запропонувати розмову між мамою та дитиною, лікарем і хворим, бабусею та онуком і т.ін.

Вправа «Уяви, що було б якби не було газети»

Вихователь пропонує дітям розглянути газети, які приніс листоноша: яка назва газети, статей, про що статті, які фотографії розміщені. Потім педагог пропонує уявити, що на світі немає жодної газети, як живуть люди без газет?

Діти намагаються уявити, яке було б життя без газет, та озвучують свої припущення.

Вправа «Назви, що робить»

Вихователь називає професії, а діти відповідають, що люди цієї професії роблять:

Сценарист – ... (пише сценарій)

Режисер-мультиплікатор – ... (розподіляє сцени по частинах)

Художник-мультиплікатор – ... (малюють сцени, частини мультфільмів)

Оператор – ... (фотографує малюнки)

Звукооператор – ... (додає звук та озвучує персонажів мультфільму)

Вправа «Який матеріал ти б розмістив у газеті»

Вихователь демонструє чистий аркуш паперу (ватман) і пропонує дітям уявити, що це майбутня газета. Їм потрібно подумати і намалювати на ватмані той матеріал, який би вони хотіли розмістити в газеті.

Кожний підходить і малює сюжет.

Вправа «Назви правила за картинкою»

Вихователь демонструє знаки з правилами поведінки в мультимедійному кабінеті, а діти пояснюють, яке саме правило означає той чи інший знак.

Вправа «Оживи малюнок»

Вихователь показує картинку, а діти, які працюють у підгрупах, обирають ті матеріали, які потрібні для показу (іграшки, рослини, предмети) та намагаються розіграти сюжет малюнка.

Вправа «Покажи один рух»

Перед дітьми розкладається ігрове поле (намальований пейзаж), разом із дітьми вихователь обирає персонажа (динамічна лялька – Кіт у чоботях, Колобок, Зайчик і т.ін.). Після цього вихователь дає вказівку: Кіт спить, стрибає, махає хвостом, а діти за допомогою ляльки повинні виконати лише один рух і зафіксувати його.

Вправа «Мандруємо містом»

Дітей об'єднують у три підгрупи. На столі розкладається карта-схема міста/села/селища, діти отримують картки із зображенням пам'ятних місць. Вихователь пропонує відправитися на екскурсію

містом/селом/селищем і перемішує картки з описами, поклавши їх «сорочками» вгору. Вихователь дістає картку з описом, читає текст, не називаючи пам'ятник. Діти повинні здогадатися, про що саме говорить педагог, назвати пам'ятник або історичне місце, знайти його на карті і викласти потрібну картку.

Вправа «Розшифруй слово»

Дітям роздають картки і пропонують зібрати їх в одну картину. Знизу під кожною картою стоїть літера. Якщо діти правильно розставили картки, то внизу картини утвориться слово.

Вправа «З'єднай крапки»

Дітям роздають картки, на яких крапками зображено картинку. Дітям потрібно обвести крапки та розфарбувати малюнок.

Вправа «Дешифрувальник»

На екрані з'являються ребуси до назв професій.
Діти їх розгадують.

Вправа «Моя рубрика в малюнках»

Вихователь пропонує дітям створити власний журнал і повідомляє, що в кожній дитини буде своя рубрика. Вихователь озвучує тему випуску, наприклад, «Мій дитячий садок». Діти малюють свій матеріал до рубрики, можна запропонувати дібрати фотографії з життя садочка для оформлення сторінки журналу.

Вправа «Збери книгу»

Вихователь показує дітям кольорові аркуші паперу, твердий картон і цікавиться, що з цього можна зробити.

– А чи можна зробити книгу? Про що буде наша книга? Ми багато говорили про тварин. Зробімо книгу про них?

Діти отримують аркуш паперу, малюють тварину, а потім усі малюнки збираються разом, вихователь прошиває книгу.

– Діти, чого ще не вистачає нашій книзі? (Обкладинки)

Коллективна робота «Обкладинка для книги».

Перелік рекомендованих розвиваючих ігор для планшету

I. Пригоди з їжачком (логіко-математичний розвиток): набір із чотирьох ігор для дітей 3–7 років, які розвивають логіку, мисленеві операції та просторову уяву дітей:

1. Листоноша – дитина повинна допомогти їжаку рознести листи в необхідні будиночки згідно з адресом, указаним на листі.
2. Лабіринт – відшукати шлях до будиночку в лабіринті.
3. Судоку (з картинками) – заповнити пусті комірки таблиці предметами так, щоб кожен предмет зустрічався в кожному рядку і в кожному стовпчику тільки один раз.
4. Ритм – необхідно зрозуміти закономірність у послідовності предметів і відшукати один предмет, який порушує закономірність.

Автор гри: Мар'їна Ірина.

Адреса сайту:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.hedgehogacademy.logicspatialintelligencelite&hl=uk>

II. Математика для дітей.

Набір із шести ігор:

1. Вчимо числа.
2. Порівнюємо.
3. Додаємо.
4. Віднімаємо.
5. Вирішуємо приклади.
6. Розвиваємо пам'ять.

Адреса сайту:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=zok.android.numbers>

III. Юні пожежники (безпека життєдіяльності):

Діти вчать поводитися в екстремальних ситуаціях, знайомляться з атмосферою пожежної частини, знаряддям праці й атрибутами, необхідними для гасіння пожежі.

Адреса сайту:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.sinyee.babybus.fireman>

IV. Пізнаємо професії

Під час гри закріплюються назви різних професій, необхідний для людини цієї професії спецодяг.

Адреса сайту:

<http://softobase.com/ru/article/razvivayushchie-igry-dlya-detey-na-android/android#game-3210>

V. Мишеняткова абетка

Дітям пропонують разом із персонажем казки, мишенятком Крутем, познайомитися з абеткою. Найпростіший рівень дає можливість малюку побачити букву, почути її назву і торкнутися до неї. На більш складних рівнях гри дитина тренує пам'ять, повторюючи вже вивчені літери, а також може поскладати з букв слова різними способами. Це допоможе дитині зрозуміти, що з букв абетки збираються слова, а, відповідно, швидше вчитися читати. Веселе мишеня Круть у цьому допоможе!

Адреса сайту:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.impulsis.games.mousealphabet.ua&hl=uk>